

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
การแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate
(TRANSLATION OF PUNCTUATION MARKS BY GOOGLE TRANSLATE)

สมภาพ ไหญุโสมานัง

โครงการวิจัยประเภทงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัย
เงินรายได้ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ 2567
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
2568

สัญญาเลขที่ HUSO 03/2567

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
การแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate
(TRANSLATION OF PUNCTUATION MARKS BY GOOGLE TRANSLATE)

สมภาพ ไหญุโสมานัง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ดำเนินการขึ้นด้วยเห็นว่า เครื่องหมายวรรคตอนมีความสำคัญในการสื่อความหมาย และเครื่องแปลภาษากำลังเข้ามามีบทบาทในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน ดังนั้นการวิจัยเพื่อให้เข้าใจกลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษาจึงให้ประโยชน์แก่ศาสตร์ทางด้าน การแปลและการสื่อสารได้ งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาหา กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยด้วย เครื่องแปลภาษา Google Translate รวมถึงข้อผิดพลาดในการแปลและแนวทางในการแก้ไข ข้อผิดพลาด และใช้สถิติเพื่อหาค่าร้อยละและความถี่ของกลวิธีการแปลดังกล่าว ข้อมูลที่ใช้ในการ วิเคราะห์เป็นข้อความภาษาอังกฤษที่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอน 14 ประเภทที่มาจากตำราวิชาการ แปลและบทความหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยพบว่า จากเครื่องหมายวรรคตอนทั้งหมด 1,295 เครื่องหมาย เครื่องแปลภาษา Google Translate ใช้กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนทั้งหมด 9 กลวิธี และมีค่าความถี่และร้อยละเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ 1) กลวิธีการละ/ไม่แปล พบความถี่ 780 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 60.23 2) กลวิธีการคงรูปเครื่องหมาย พบความถี่ 426 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 32.90 3) กลวิธีการ แปลรูปเต็มแบบตรงตัว พบความถี่ 50 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 3.86 4) กลวิธีการแปลเป็นคำบุพบท พบ ความถี่ 21 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 1.62 5) กลวิธีการแปลเป็นคำอนุภาคแสดงการถาม พบความถี่ 9 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.69 6) กลวิธีการแปลเป็นคำสันธาน พบความถี่ 4 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.31 7) กลวิธี การแปลเป็นคำสรรพนาม พบความถี่ 3 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.23 8) กลวิธีการแปลเป็นคำกริยา พบ ความถี่ 1 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.08 และ 9) กลวิธีการแปลเป็นคำนาม พบความถี่ 1 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.08

ในการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปล ผลการวิจัยพบว่า เครื่องแปลภาษา Google Translate มีข้อผิดพลาด 6 ลักษณะดังต่อไปนี้ 1) บทแปลไม่เป็นธรรมชาติ 2) การสื่อความหมายไม่ ครบถ้วนตามต้นฉบับ 3) การสื่อความหมายผิดจากต้นฉบับ 4) การสื่อความหมายไม่ชัดเจน 5) การ สื่อความหมายนัยแฝงไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับ/ขาดการแสดงนัยแฝงอันเป็นความสัมพันธ์เชิง ความหมายระหว่างข้อความ และ 6) บทแปลไม่สื่อความหมาย

ส่วนแนวทางในการแก้ไขข้อผิดพลาดมีดังต่อไปนี้ 1) การเติมคำอนุภาคแสดงการถาม 2) การ เติมคำเชื่อม 3) การเติมคำกริยา 4) การเติมเครื่องหมายวรรคตอน 5) การเติมข้อความสั้น ๆ 6) การ คงรูปเครื่องหมายวรรคตอนตามต้นฉบับรวมกับการแปลหน่วยคำภายในเครื่องหมาย 7) การถ่ายทอด

โครงสร้างทางไวยากรณ์ลดรูปให้อยู่ในรูปเต็มแบบตรงตัว 8) การถ่ายทอดรูปย่อให้อยู่ในรูปเต็มแบบตรงตัว 9) การเรียงลำดับคำหรือถ้อยคำใหม่ และ 10) การปรับเปลี่ยนโครงสร้างระดับประโยค

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เครื่องแปลภาษา Google Translate มีวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนที่หลากหลาย แม้กลวิธีการแปลจำนวนหนึ่งสามารถถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้อง แต่ก็ยังพบข้อผิดพลาดในการแปล ผู้แปลจึงควรมีความรู้ทางด้านภาษาและศาสตร์การแปลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพิจารณาบทแปลโดยเครื่องแปลภาษาได้ และใช้เครื่องแปลภาษาช่วยเป็นการเบื้องต้นเท่านั้น ไม่ควรใช้เป็นเครื่องมือหลักในการแปล

คำสำคัญ: เครื่องแปลภาษา, กูเกิ้ล ทรานสเลท, เครื่องหมายวรรคตอน, กลวิธีการแปล, ข้อผิดพลาดในการแปล, การแก้ไขการแปล

Abstract

This research was conducted based on the recognition that punctuation marks are crucial for conveying meanings and that machine translation is increasingly playing a significant role in cross-cultural communication today. Therefore, research aimed at understanding the strategies used by machine translation to render punctuation marks can greatly benefit the fields of translation studies and communication. This research employed a qualitative approach to investigate the translation strategies used by Google Translate in translating punctuation marks from English source texts into Thai. It also examined translation errors and proposed solutions to address these errors. Additionally, a statistical analysis was applied to determine the percentage and frequency of the translation strategies used. The data consisted of English texts containing 14 types of punctuation marks, sourced from translation textbooks and articles on English punctuation usage guidelines.

The findings revealed that Google Translate employed nine strategies to translate 1,295 punctuation marks in English source texts. The percentages and frequencies of these strategies, listed from most to least frequent, were as follows: 1) deletions/ omissions (f=780, 60.23%), 2) maintaining source punctuation marks (f=426, 32.90%), 3) literal translation of full or uncontracted forms (f=50, 3.86%), 4) translation into prepositions (f=21, 1.62%), 5) translation into question particles (f=9, 0.69%), 6) translation into conjunctions or connectors (f=4, 0.31%), 7) translation into pronouns (f=3, 0.23%), 8) translation into a verb (f=1, 0.08%), and 9) translation into a noun (f=1, 0.08%).

The analysis of translation errors identified six types of errors: 1) unnatural target texts, 2) incomplete conveyances of source text meanings, 3) misinterpretations of source text meanings, 4) semantic ambiguity in target texts, 5) incomplete transfer of implicit meanings from source texts/ omissions of connotations depicting semantic relationships between statements, and 6) translations that failed to convey intended meanings.

To address these errors, nine corrective practices were proposed: 1) addition of question particles, 2) addition of conjunctions or connectors, 3) addition of verbs, 4) addition of punctuation marks, 5) addition of in-text short notes, 6) maintaining source punctuation marks while translating morphemes within these marks, 7) literal translation of grammatical contractions, 8) literal translation of abbreviated contractions, 9) re-arrangement of word orders or utterances, and 10) clausal adjustments.

The findings of this research indicate that Google Translate employs a variety of strategies to translate punctuation marks. While some of these strategies can convey meanings accurately, translation errors are currently observed. Therefore, translators should possess linguistic knowledge and expertise in translation studies to critically assess machine-translated texts. Machine translation tools should be relied upon for preliminary assistance in translation tasks, rather than as the sole or final solution.

Keywords: machine translation, Google Translate, punctuation marks, translation strategies, translation errors, translation solutions

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง ‘การแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate’ เกิดจากความสนใจของผู้วิจัยในการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในการแปล ผู้วิจัยได้รับคำถามที่ชวนคิดว่า เมื่อเทคโนโลยีเครื่องแปลภาษามีบทบาทและพัฒนาการมากยิ่งขึ้น เรายังคงจำเป็นต้องเรียนและสอนวิชาการแปลในระดับมหาวิทยาลัยหรือไม่ เราจะมีคำตอบต่อคำถามนี้ได้อย่างถูกต้องเมื่อเราเข้าใจ ศักยภาพและวิธีการทำงานของเครื่องแปลภาษา และควรต้องมีผลการวิจัยมาช่วยสนับสนุนคำตอบดังกล่าว นั่นคือจุดเริ่มต้นในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบกับเครื่องหมายวรรคตอนปรากฏอยู่ในรูปสัญลักษณ์ชนิดหนึ่ง ที่ไม่ได้เป็นตัวอักษร แต่กลับมีหน้าที่และสื่อความหมายที่ประหนึ่งถูกเรียงร้อยด้วยตัวอักษร เครื่องหมายวรรคตอนมีความหมายตามบริบทที่ปรากฏ เครื่องแปลภาษาจะมีวิธีการประมวลผลและถ่ายทอดความหมายอย่างไร มีข้อผิดพลาดในการถ่ายทอดความหมายหรือไม่ และข้อผิดพลาดดังกล่าวจะแก้ไขได้ด้วยกระบวนการแปลใดที่เครื่องแปลภาษาจะจัดข้อจำกัดนั้นได้ สิ่งนี้คือประเด็นที่งานวิจัยครั้งนี้มุ่งหาคำตอบ และจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ตระหนักรู้ว่า ด้วยศักยภาพของเครื่องแปลภาษาในปัจจุบัน และที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นักวิชาการทางด้านการแปลคงต้องตื่นตัวและปรับกระบวนการสอนศาสตร์การแปลเพื่อให้รู้เท่าทันและสร้างประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีนี้

ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดีจากเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่อยู่เบื้องหลังงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ทุนสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ คุณธนทรัพย์ โกกอง ที่ช่วยเหลือทางด้านเทคนิคด้วยดีเสมอมา สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวที่ให้ความอบอุ่นใจเสมอมา หากงานวิจัยนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

สมภพ ไชยโสมานัง

กันยายน 2568

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ค
Abstract.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
นิยามศัพท์.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เครื่องแปลภาษา Google Translate.....	8
เครื่องหมายวรรคตอน.....	10
หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษ.....	11
หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย.....	23
เครื่องหมายวรรคตอนกับการแปล.....	33
ลักษณะบทแปลที่ดี.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	48
รูปแบบการวิจัย.....	48
การเลือกแหล่งข้อมูล.....	48
การรวบรวมข้อมูลและกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	50
กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate.....	50
ข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate และแนวทางในการแปล.....	62
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผลการวิจัย	87
ข้อเสนอแนะทั่วไปและในการวิจัย.....	94
บรรณานุกรม.....	97
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	100

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate	50

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ภาษาคือเครื่องมือสื่อสารที่เชื่อมโยงผู้คนเข้าด้วยกัน เพราะเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ มุมมอง ฯลฯ ของบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งเพื่อความเข้าใจร่วมกันและอยู่ร่วมกันในสังคมได้ แต่การจะสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้นั้นอาจต้องมีปัจจัยอื่นประกอบด้วย เช่น ปัจจัยทางด้านภาษา คือความเข้าใจโครงสร้างและไวยากรณ์อันเป็นกฎระเบียบกำหนดรูปแบบวิธีการสื่อสารหรือความหมาย โดยเฉพาะการสื่อสารระหว่างสังคมที่มีความต่างทางภาษาแล้ว ความเข้าใจดังกล่าวย่อมมีผลต่อการสื่อความหมายอย่างมาก ดังที่ผลการศึกษาอิทธิพลเชิงโครงสร้างและไวยากรณ์ที่มีผลต่อการแปลได้ยืนยันความคิดดังกล่าว (สมภพ ไทญ์โสมานัง, 2563, 2565ก, 2565ข) การสื่อสารระหว่างสังคมที่มีความต่างจะมีความยุ่งยากในการสื่อสารมากขึ้น เพราะมีปัจจัยเรื่องความต่างทางวัฒนธรรมและโครงสร้างสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง ปัจจัยทางวัฒนธรรมและสังคมจะเป็นเครื่องมือหล่อหลอมวิถีคิดของผู้คนและส่งผลต่อการใช้ภาษาและการสื่อสารในที่สุด เมื่อการสื่อสารระหว่างสังคมมีความจำเป็นมากขึ้นในยุคปัจจุบัน การแสวงหาวิธีการสื่อสารให้สัมฤทธิ์ผลก็ทวีความสำคัญมากขึ้นเช่นกัน ด้วยเหตุนี้จึงมีการเรียนการสอนด้านภาษาเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การแปลก็ถือเป็นศาสตร์อันเกี่ยวข้องกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมนี้

การแปลคือกระบวนการเปลี่ยนผ่านสารจากภาษาหนึ่งไปเป็นสารอีกภาษาหนึ่ง โดยมุ่งเน้นความเทียบเคียงทางด้านความหมายของสารต้นฉบับ ความหมายของสารอาจปรากฏตามรูปอักษรหรืออาจเป็นความหมายที่แฝงอยู่ในบริบทหรือการใช้ภาษา เช่น ลีลาภาษา น้ำเสียง ระดับภาษา ความเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษา ฯลฯ ที่ผู้แปลจะต้องพิจารณาเพื่อถ่ายทอดความหมายให้ถูกต้องครบถ้วนในฉบับแปล (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2562) เมื่อการถ่ายทอดสารทุกประเภทให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้แปลต้องคำนึงถึง ผู้แปลจึงต้องให้ความใส่ใจเป็นพิเศษ เนื่องด้วยความหมายบางอย่างดังกล่าวไม่ได้ปรากฏชัดเจนตามตัวอักษร แต่ปรากฏอยู่ภายใต้บริบทการใช้ภาษา และความหมายอาจปรากฏอยู่เมื่อทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ในบริบทต่าง ๆ สิ่งนี้อาจหมายความว่าความหมายสามารถแปรเปลี่ยนไปตามบริบทการใช้ภาษา เครื่องหมายวรรคตอนเป็นตัวอย่งการใช้ภาษาที่สะท้อนวิถีคิดดังกล่าว เพราะอาจไม่ได้มีความหมายชัดเจนในตัวเองในทุกบริบท แต่ความหมายเกิดขึ้นจากการทำหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนในตัวบทภาษา ผู้แปลจึงต้องตระหนักรู้วิถีคิดดังกล่าว เพราะหากผู้แปลไม่สามารถเก็บความหมายทั้งหมดได้ตามต้นฉบับ ผู้รับสารฉบับแปลย่อมได้รับสารที่ไม่ตรงกันกับสารในต้นฉบับ

เครื่องหมายวรรคตอนมีความสำคัญต่อการใช้ภาษา เพราะทำหน้าที่สร้างความชัดเจนในภาษาได้ เช่น แยกหน่วยภาษาออกจากกันเพื่อให้ผู้สื่อสารเข้าใจได้ว่า หน่วยใดประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยใดและสื่อสารหรือทำหน้าที่อย่างไรในโครงสร้างระดับต่าง ๆ ดังเช่น

(1) Some people speak from experience.

คนบางคนพูดจากประสบการณ์

Others don't speak from experience.

บางคนไม่ได้พูดจากประสบการณ์

Others don't speak, from experience.

บางคนไม่พูดเพราะมีประสบการณ์ (วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 90-91)

(2) I am sorry. You can't come.

ผมเสียใจ คุณจะมาไม่ได้

I am sorry you can't come.

ผมเสียใจที่คุณมาไม่ได้

(วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 88)

จากตัวอย่าง (1) และ (2) เครื่องหมายจุลภาค (,) และเครื่องหมายมหัพภาค (.) ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์เพื่อแยกองค์ประกอบของโครงสร้างให้มีหน่วยประกอบที่ชัดเจนเพื่อการสื่อสารความหมายที่ถูกต้อง เราจะเห็นว่า ข้อความเดียวกันหากปรากฏเครื่องหมายดังกล่าวนี้ก็จะเป็นความหมายที่ต่างกัน ในตัวอย่าง (1) เครื่องหมายจุลภาค (,) ทำให้ from experience นั้นเป็นคุณลักษณะเกี่ยวกับกริยาสี speak คือไม่ได้ขยายความหมายของวลีนี้ แต่ให้หน่วยนี้ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายของประโยคทั้งหมด (clausal adverbial) จึงให้ความหมายดังปรากฏว่า เพราะผู้พูดมีประสบการณ์ จึงรู้ว่าไม่ควรพูดอะไร เครื่องหมายมหัพภาค (.) ในตัวอย่าง (2) นั้นบอกให้รู้ว่า ข้อความ I am sorry. ทำหน้าที่เป็นหน่วยเดียวกันที่สื่อความหมายครบถ้วนสมบูรณ์และข้อความหรือโครงสร้างว่า You can't come. ก็เป็นอีกโครงสร้างที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ดังนั้นในฉบับแปลจึงมีการถ่ายทอดเป็นประโยคใจความเดียวที่สมบูรณ์ในความหมายจำนวน 2 ประโยค แต่หากเครื่องหมายนี้ไม่ปรากฏ โครงสร้าง you can't come. ก็จะทำหน้าที่เป็นอนุประโยคที่ทำหน้าที่ขยายความแก่ประโยคหลักเท่านั้น จากการทำหน้าที่ของเครื่องหมายดังกล่าว เราจึงพบว่า เครื่องหมายวรรคตอนได้สร้างขอบเขตของหน่วยภาษา จึงทำให้ความหมายต่างกันดังปรากฏ ดังนั้นหากผู้สื่อสารเข้าใจหน้าที่ของเครื่องหมายดังกล่าวก็จะเข้าใจความหมายที่ต้นฉบับต้องการสื่อ และทำให้แปลความหมายได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามต้นฉบับ

ในขณะเดียวกัน Berman (อ้างถึงใน Munday, 2008, p. 148) นักวิชาการทางด้านทฤษฎีการแปล และนักแปลนวนิยายได้แสดงให้เห็นความสำคัญของการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการสื่อสารในบทประพันธ์ว่า จังหวะ ซึ่งมักจะพบได้ในงานเขียนประเภทบทกลอนก็สามารถพบได้เช่นกันในงานเขียนประเภทนวนิยาย Berman เสนอความคิดเห็นว่า การใช้เครื่องหมายวรรคตอนนี้มีผลต่อการสร้างจังหวะในงานเขียนได้ กล่าวคือหากมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิดพลาด (deformation of punctuation) ก็จะทำให้จังหวะในการสื่อสารในงานเขียนนั้นขาดหายไป (destruction of rhythm) ซึ่งเขามองว่า เป็นแนวโน้มของความผิดปกติที่มักเกิดขึ้นได้ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เครื่องหมายวรรคตอนนั้นมีความสำคัญในการสื่อสาร โดยเฉพาะในภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่ยังสามารถพบได้ในงานเขียนประเภทกวีนิพนธ์หรือบันเทิงคดีอีกด้วย

การแปลเครื่องหมายวรรคตอนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้แปลจำเป็นต้องพิจารณา เพราะอาจก่อให้เกิดปัญหาในการแปลได้ดังที่ สุพรรณิ ปันมณี (2562) ได้กล่าวว่า การแบ่งวรรคตอนผิดเป็นปัญหาในการใช้ภาษาไทยเพราะในการเขียนภาษาไทยนั้นจะไม่มีกรวยวรรคระหว่างถ้อยคำต่าง ๆ จะเขียนติดกันไปจนจบประโยค ในภาษาไทยไม่นิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอนเหมือนภาษาอังกฤษที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์การใช้ไว้อย่างชัดเจน เมื่อถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนระหว่าง 2 ภาษาจึงอาจเกิดปัญหาขึ้นได้

ความต่างในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนใน 2 ภาษาดังกล่าวประกอบกับความไม่สามารถวิเคราะห์หน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนในบริบทต่าง ๆ ได้อาจทำให้บทแปลนั้นขาดคุณภาพ คือไม่สามารถสื่อความหมายที่แฝงอยู่ได้ ส่งผลต่ออรรถรสและน้ำเสียงของฉบับแปลที่คลาดเคลื่อนจากสารหลักในต้นฉบับได้ การเรียนรู้วิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนเพื่อความเข้าใจในเชิงลึกจึงเป็นสิ่งที่พึงกระทำอย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ อันจะเป็นแนวทางการแก้ปัญหาในการแปลต่อไปในอนาคตได้ ทั้งนี้ แม้ปัจจุบันจะมีนักวิชาการจำนวนหนึ่งได้แสดงให้เห็นความสำคัญของการถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอน เช่น วรรณภา วิมลเสลา (2543) สุพรรณิ ปันมณี (2562) ดวงตา สุปล (2545) เสงว จันทรเขตต์ (2528) รัชนิโรจน์ กุลธำรง (2552) และเตือนจิตต์ จิตต์อารี (2553) แต่ก็ยังมีบทแปลจากแหล่งต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนโดยการรักษารูปเครื่องหมายวรรคตอนไว้ในฉบับแปล ซึ่งในหลายบริบทอาจสื่อสารได้ไม่ชัดเจน ไม่เทียบเคียงต้นฉบับ จึงถือว่าไม่เหมาะสมตามหลักวิชาการแปลที่ดี

ประกอบกับในปัจจุบัน มีการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมกันมากขึ้น การหาทางเลือกใหม่ ๆ ในการแปลก็อาจช่วยขับเคลื่อนการสื่อสารให้สะดวกยิ่งขึ้นและเท่าทันกับความจำเป็นในการสื่อสาร การแปลด้วยเครื่องแปลภาษา (machine translation) จึงเข้ามามีบทบาท เช่น การแปลด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate ซึ่งเป็นทางเลือกในการแปลสำหรับผู้ที่ต้องการก้าวข้ามข้อจำกัดในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารส่วนบุคคล ความบันเทิง การศึกษาหาความรู้ หรือการทำงาน เป็นต้น

การแปลด้วยเครื่องแปลภาษาในปัจจุบันแม้จะช่วยแก้ไขอุปสรรคทางภาษาได้ แต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดบางประการที่ผู้แปลหรือผู้ใช้เครื่องแปลภาษาพึงตระหนักรู้ กล่าวคือ ผู้ใช้เครื่องแปลภาษาควรต้องมีความรู้เชิงภาษาในระดับที่จะสามารถพิจารณาเป็นเบื้องต้นได้ว่า บทแปลด้วยเครื่องแปลภาษานั้นถูกต้องเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุนี้การเรียนรู้ศาสตร์การแปล ความสามารถเชิงโครงสร้างและไวยากรณ์ ประกอบกับวิธีการแปลด้วยเครื่องแปลภาษาจึงมีความจำเป็น เพื่อให้ผู้แปลได้เข้าใจและรู้เท่าทันเทคโนโลยีการแปลได้

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรศึกษาการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษาที่มีบทบาทในปัจจุบัน ดังเช่น Google Translate เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีการแปลที่ผู้คนสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย และได้รับการยืนยันจากงานวิจัยแล้วว่า เป็นเทคโนโลยีที่ผู้เรียนภาษาหลายคนได้นำมาใช้ประกอบการเรียน (กมล เกตุพันธ์ และวารวรณ์ ศรีพีชรพันธุ์, 2559; ทวีศักดิ์ ชูมา และอาภาภรณ์ บุลสถาพร, 2559; เอกรงค์ บั้นพงษ์ และภรณ์ยุ ขำน้ำคู้, 2566; จักรพงษ์ ทองผาย, 2564; ชยพัทธ์ แก้วรินทร์, 2559) ผู้วิจัยพิจารณาว่า ผลการศึกษาอาจสร้างความเข้าใจในเทคโนโลยีการแปลที่ช่วยในการทำงานที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นหน้าที่ของมนุษย์เท่านั้น แต่ปัจจุบันกลับเป็นเทคโนโลยีการสื่อสารที่เข้ามาแทนที่มนุษย์มากขึ้น และยังสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการศึกษาครั้งนี้สร้างองค์ความรู้ในการแปลที่ไม่ได้จำกัดอยู่ที่มนุษย์อีกต่อไป เป็นการเพิ่มพูนความรู้ของศาสตร์ทางด้านการแปลอีกมิติหนึ่ง เป็นมิติในการสร้างความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีการแปลมาช่วยในการสื่อสารที่เราไม่อาจเลี่ยงได้ในปัจจุบัน การศึกษากลวิธีการแปลด้วยเครื่องแปลภาษาจึงมีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องมือในการลดความไม่เสมอภาคภายในกลุ่มบุคคลที่มีข้อจำกัดทางด้านภาษาต่างประเทศให้มีโอกาสได้เรียนรู้ศาสตร์ต่าง ๆ และความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้มากขึ้น ทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยตนเองได้ด้วย

คำถามการวิจัย

1. เครื่องแปลภาษา Google Translate ใช้กลวิธีการแปลใดบ้างในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
2. กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate แต่ละวิธีมีค่าร้อยละและความถี่เท่ากับเท่าใด
3. ข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate ในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมีลักษณะหรือรูปแบบอย่างไร และมีแนวทางในการแก้ไขข้อผิดพลาดอย่างไร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate พร้อมคำอธิบายและความถี่ของกลวิธีในการแปลดังกล่าวในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
2. เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate และแนวทางในการแก้ไขข้อผิดพลาด

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเครื่องแปลภาษา

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษากลวิธีในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏอยู่ในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องแปลภาษา Google Translate ในการวิจัยครั้งนี้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ไม่มีการใช้เครื่องแปลภาษาอื่นใดประกอบ โดยเข้าใช้เครื่องมือแปลภาษานี้ผ่านช่องทาง Browser <https://translate.google.com>

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่จะวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาเครื่องหมายวรรคตอนในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษจำนวน 14 เครื่องหมาย ได้แก่ question mark (เครื่องหมายปรัศนี) exclamation mark (เครื่องหมายอัศเจรีย์) comma (เครื่องหมายจุลภาค) colon (เครื่องหมายทวิภาค) semi-colon (เครื่องหมายอัฒภาค) quotation mark (single/ double quotation mark) (เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยว/ คู่) dash (en dash/ em dash) (เครื่องหมายยัติภาค) hyphen (เครื่องหมายยัติภังค์) square brackets (เครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม) parentheses (เครื่องหมายวงเล็บ) ellipsis (เครื่องหมายไข่ปลาหรือจุดไข่ปลา) slash (เครื่องหมายทับ) full stop/ period (เครื่องหมายมหัพภาค) และ apostrophe

ผู้วิจัยได้คัดเลือกเครื่องหมายวรรคตอน 14 เครื่องหมายแบบเจาะจง ด้วยเป็นเครื่องหมายที่พบจำนวนมากในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน แต่จะไม่นำเครื่องหมายที่ปรากฏในสูตรคณิตศาสตร์ สถิติ สูตรเคมี สูตรวิทยาศาสตร์ อินเทอร์เน็ต วันเดือนปี มาเป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องด้วยเป็นลักษณะเฉพาะที่มีการใช้เป็นสากล กล่าวคือไม่นิยมถ่ายทอดโดยใช้รูปแบบภาษาอื่นใดในการสื่อสาร ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้ไม่อาจเห็นกลวิธีในการแปลที่ชัดเจนและหลากหลายได้

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลในการวิเคราะห์

แหล่งข้อมูลเครื่องหมายวรรคตอนที่นำมาแปลด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate นั้น มาจากข้อความภาษาอังกฤษที่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอนที่นักวิชาการการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้นำเสนอไว้ในตำราเรียนการแปล ดังต่อไปนี้ วรรณถ วัฒนเฉลา (2543) สุพรรณิ ปันมณี (2562) ดวงตา สุปล (2555) เสง จันทรเขตต์ (2528) รัชนิโรจน์ กุลธำรง (2552) และ

เดือนจิตต์ จิตต์อารี (2553) และผู้วิจัยได้นำข้อความภาษาอังกฤษที่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอนทั้ง 14 เครื่องหมายจากบทความการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษจากเว็บไซต์มาเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา ดังต่อไปนี้

<https://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/punctuation>

<https://grammar.yourdictionary.com/punctuation/what/fourteen-punctuation-marks.html>

<https://www.uopeople.edu/blog/punctuation-marks/>

https://7esl.com/punctuation-marks/#Punctuation_Marks_%7C_Punctuation_Video

<https://writingcenter.uagc.edu/grammar-punctuation>

ทั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ระบุจำนวนข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษที่นำมาศึกษา แต่จะนำข้อความทุกข้อความที่ปรากฏเครื่องหมายดังกล่าวจากแหล่งข้อมูลข้างต้นมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้กลวิธีการแปลที่ครอบคลุมและหลากหลาย การเลือกแหล่งข้อมูลข้างต้นเป็นการเลือกแบบเจาะจง ด้วยพิจารณาเห็นว่า ข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษเหล่านี้มีความเหมาะสมในการเป็นแหล่งข้อมูล เพราะเป็นตัวอย่างการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในบทความจากเว็บไซต์ดังกล่าวที่สามารถอธิบายการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษได้อย่างชัดเจน ครอบคลุม และมีตัวอย่างที่หลากหลายมากเพียงพอแก่การวิเคราะห์หากวิธีการแปลได้ หรือเป็นข้อความที่มาจากบทอภิปรายในหนังสือการแปลที่ว่าด้วยเรื่องการแปลกับเครื่องหมายวรรคตอนโดยเฉพาะ ดังนั้นจึงเป็นที่ยอมรับได้ว่า ข้อความพร้อมเครื่องหมายวรรคตอนเหล่านี้มีความถูกต้องในภาษาต้นฉบับและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบกลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate ในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการแปลจริงได้
2. ทราบคำร้อยละและความถี่ของกลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate ในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการหาวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนที่เหมาะสม
3. ทราบข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate และแนวทางในการแก้ไขข้อผิดพลาด เพื่อให้ตระหนักรู้ถึงประสิทธิภาพในการแปลด้วยเครื่องแปลภาษาและปรับปรุงงานแปลให้มีความถูกต้องยิ่งขึ้น
4. ประยุกต์ใช้ผลการศึกษาในการเรียนการสอนรายวิชาการแปลได้

นิยามคำศัพท์

เครื่องหมายวรรคตอน หมายถึงสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่ใช้ประกอบการเขียนในภาษา เพื่อใช้กำกับคำ วลี ประโยค หรือถ้อยคำอื่นใดเพื่อสื่อความหมายได้ถูกต้อง ชัดเจน เป็นที่เข้าใจร่วมกัน

การแปลเครื่องหมายวรรคตอน หมายถึงการถ่ายทอดความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่ปรากฏในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษให้อยู่ในรูปแบบการใช้ภาษาไทยแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นภาษาฉบับแปล ที่สื่อความหมายหรือทำหน้าที่ได้เทียบเคียงกับเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏในข้อความภาษาต้นฉบับ

ข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอน หมายถึงข้อบกพร่องในการถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ทำให้ความหมายในฉบับแปลไม่ถูกต้อง เหมาะสม หรืออยู่ในรูปแบบที่ไม่สื่อความหมายเทียบเท่าต้นฉบับ หรือไม่มีความเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล

เครื่องแปลภาษา หมายถึงเทคโนโลยีที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งแทนมนุษย์

การแปลด้วยเครื่องแปลภาษา หมายถึงการถ่ายทอดความหมายของข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอนโดยใช้เครื่องแปลภาษา Google Translate ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เพื่อแปลข้อความจากภาษาหนึ่งไปเป็นข้อความอีกภาษาหนึ่งโดยอัตโนมัติ ไม่ใช้มนุษย์ช่วยในการถ่ายทอดความหมาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้อมูลเครื่องแปลภาษา Google Translate กฎการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ลักษณะบทแปลที่ดี และงานวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เครื่องแปลภาษาในบริบทการเรียนรู้ภาษา เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์เพื่อหาลักษณะรูปแบบการแปลเครื่องหมายวรรคตอน ดังต่อไปนี้

เครื่องแปลภาษา Google Translate

ความเป็นมาของเครื่องแปลภาษา Google Translate

บริษัท Google ได้พัฒนาบริการเสริมทางด้านแปลข้อความ ทั้งในระดับคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือการแปลในระดับที่สูงกว่านั้น เช่น การแปล Websites เป็นเครื่องแปลภาษาเรียกว่า Google Translate และเผยแพร่เพื่อให้ใช้งานในเดือนเมษายน ปี พ.ศ. 2549 Google Translate เป็นบริการแปลที่ใช้หลักการที่เรียกว่า Statistical Machine Translation (SMT) คือการให้คอมพิวเตอร์ประมวลผลและแปลภาษาด้วยวิธีการทางสถิติ คอมพิวเตอร์จะแปลความหมายของข้อความด้วยการอ้างอิงหลักการ กลุ่มคำ รูปแบบ หรือลักษณะภาษาที่มนุษย์ได้แปลไว้ บริษัทได้มีการพัฒนาโปรแกรมแปลภาษานี้อย่างเป็นลำดับ ดังเช่น

บริษัท Google ได้คำนึงถึงการใช้ประโยชน์โปรแกรมแปลภาษาเพื่อเป็นส่วนตัวแบบพกพาได้จึงให้บริการ Google Translate ในระบบปฏิบัติการ Android ในเดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2553 และในระบบ iOS ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2554 นอกจากนี้ยังได้บรรจุโปรแกรมการแปลภาษานี้เข้ากับเบราว์เซอร์ Google Chrome ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2553 และมีการพัฒนาขีดความสามารถของโปรแกรมในการใช้งานผ่านการออกเสียงข้อความ การจดจำข้อความในภาพ และการแปลภาษาต่าง ๆ ทั่วโลก

หลังจากนั้น เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพของการแปลทั้งในรูปแบบภาพและเสียง ในเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2557 บริษัท Google ได้ให้บริการ Word Lens เพื่อให้ผู้ใช้บริการสแกนข้อความหรือรูปภาพด้วยอุปกรณ์ของตนและแสดงผลการแปลบนอุปกรณ์ได้ในทันที

นอกจากนี้เพื่อให้การแปลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือทำให้ภาษาในฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติ ในเดือนพฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2559 บริษัท Google จึงได้เปลี่ยนวิธีการแปลของโปรแกรมแปลภาษาใหม่ โดยใช้ระบบที่เรียกว่า Neural Machine Translation (NMT) ถือเป็นเทคนิคการเรียนรู้เชิงลึกในการแปล หลักการทำงานคือระบบจะจดจำการแปลของผู้ใช้ภาษาที่ป้อนข้อมูลเข้าไป

ในโปรแกรมแปลภาษาจำนวนมาก แล้วจดจำเพื่อนำมาแปลภาษาเป็นประโยคต่อไป ในปัจจุบันนี้ บริษัท Google ก็ยังคงพัฒนาโปรแกรมแปลภาษานี้และได้เพิ่มลักษณะการใช้งานใหม่ ๆ อยู่อย่างต่อเนื่อง และในปี พ.ศ. 2563 ก็ได้มีการเพิ่มภาษาต่าง ๆ เข้าไปในระบบ ทำให้ Google Translate รองรับภาษาต่าง ๆ กว่า 109 ภาษาทั่วโลก (<https://notebookspec.com/web/532397-google-translate-features>)

วิธีการแปลข้อความเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย Google Translate ผ่านอุปกรณ์

คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

แปลข้อความ

1. เปิด Google แปลภาษา ในคอมพิวเตอร์
2. เลือกภาษาที่จะแปลบริเวณด้านบนของหน้าจอ
 - **จาก:** เลือกภาษาหรือเลือกตรวจหาภาษา ✨
 - **เป็น:** เลือกภาษาปลายทาง
3. ป้อนข้อความที่ต้องการแปลในกล่องข้อความทางด้านซ้าย
4. เลือกสิ่งที่คุณต้องการทำ
 1. **ค้นหารายละเอียด:** หากต้องการดูรายละเอียดที่มีอยู่สำหรับผลการค้นหาแต่ละรายการ เช่น คำจำกัดความ ตัวอย่าง หรือคำแปลอื่น ๆ ให้คลิก**ค้นหารายละเอียด** ขณะนี้มีให้บริการในบางภาษาเท่านั้น
 2. **ฟัง:** หากต้องการฟังคำแปล ให้คลิกฟัง 🗣 หากต้องการเปลี่ยนความเร็วเสียง ให้คลิกการตั้งค่า ⚙ ที่ด้านขวาบน แล้วเลือก**ปกติ** **ช้า** หรือ**ช้าลง**
 3. **คัดลอก:** หากต้องการคัดลอกคำแปลไปยังคลิปบอร์ด ให้คลิกคัดลอกคำแปล 📄
 4. **ให้คะแนนหรือแก้ไข:** การแก้ไขที่แนะนำจะช่วยปรับปรุงคำแปลให้ดียิ่งขึ้น หากต้องการให้คะแนนคำแปลหรือแนะนำให้แก้ไข โปรดคลิกชอบหรือไม่ชอบ 👍👎
 5. **แชร์:** หากต้องการส่งคำแปลทางอีเมลหรือ Twitter ให้คลิกแชร์คำแปล ➦

สำคัญ: คำบางคำอาจมีความหมายต่างกัน โปรดเขียนคำเป็นวลีหรือประโยคเพื่อช่วยให้คำแปลตรงตามความหมายที่คุณต้องการ

แปลข้อความยาว

คุณสามารถแปลได้สูงสุดครั้งละ 5,000 อักขระเมื่อคัดลอกและวางข้อความ

1. เปิด Google แปลภาษาในคอมพิวเตอร์

2. เลือกภาษาต้นฉบับและภาษาที่ต้องการคำแปลบริเวณด้านบนของหน้าจอ
 - **จาก:** เลือกภาษาหรือเลือกตรวจหาภาษา
 - **เป็น:** เลือกภาษาปลายทาง
3. คัดลอกและวางข้อความลงในกล่องข้อความ
4. คุณตรวจสอบส่วนต่าง ๆ ของข้อความที่แปลได้ ที่แถบด้านล่าง ให้คลิกกลับ < หรือไปข้างหน้า >

เคล็ดลับ: คุณสามารถแปลเอกสารและเว็บไซต์ได้ด้วย

วิธีการใช้งานข้างต้นเป็นวิธีการใช้งานที่บริษัท Google ได้แปลและให้ข้อมูลไว้อย่างเป็นทางการใน (https://support.google.com/translate/answer/6142478?hl=th&ref_topic=7011659&co=GENIE.Platform%3DDesktop&oco=1)

เครื่องหมายวรรคตอน

หน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอน

Crystal (1999, p. 279) กล่าวว่า เครื่องหมายวรรคตอนคือกลุ่มสัญลักษณ์ที่ใช้ในภาษาเขียน เพื่อบ่งบอกความต่างทางด้านทัศนคติและไวยากรณ์บางประการ โดยมีหน้าที่ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ใช้แยกหน่วยต่าง ๆ ที่ปรากฏในโครงสร้างแนวนอน (a linear sequence) เช่น การใช้ช่องไฟเพื่อแยกคำต่าง ๆ ออกจากกัน การใช้เครื่องหมาย มหัพภาค (period) เพื่อแยกประโยคต่าง ๆ
2. ใช้ระบุให้รู้ว่า หน่วยใดปรากฏรวมอยู่ในหน่วยใด เช่น การใช้เครื่องหมายวงเล็บ (parenthesis) อัญประกาศ (question mark) และ จุลภาคแบบคู่ (pair of commas)
3. ใช้แสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์หรือบ่งบอกทัศนคติ เช่น ใช้เครื่องหมาย question mark เพื่อตั้งคำถาม ใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ (exclamation mark) เพื่อแสดงการอุทาน หรือใช้เครื่องหมาย apostrophe เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ

นอกจากนี้ เครื่องหมายวรรคตอนยังสามารถใช้แสดงลักษณะจังหวะเสียงของภาษาพูด (the prosody of spoken language) ได้ด้วย ซึ่งมีความซับซ้อนและมักมีความเป็นลักษณะพิเศษ (idiosyncrasy) เช่น การใช้อักษรตัวใหญ่ขึ้นต้น (capitalization) จุลภาค (comma) และ ยัติภาค (dash)

หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษ

Hands (2009, pp. 287-312) อธิบายการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ดังต่อไปนี้

1. The apostrophe (')

1.1 ใช้เครื่องหมาย (') ประกอบ s เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ

a baby's pushchair

children's games

Your grandparents are your parents' parents.

James's car

1.2 ใช้เครื่องหมาย (') ประกอบ s ท้ายคำบอกอาชีพหรือวิชาชีพเพื่อหมายถึงสถานที่ทำงาน

She's on her way to the doctor's.

1.3 ใช้เครื่องหมาย (') ประกอบ s ท้ายชื่อบุคคลเพื่อหมายถึงบ้านของบุคคลนั้น

I'm going over to Harry's for tea tonight.

เครื่องหมาย (') อย่างเดียว

Dickens' novels

St Giles' Cathedral

1.4 ใช้เครื่องหมาย (') ประกอบ s ท้ายวลี

My next-door neighbor's dog was barking away like mad.

1.5 ใช้เครื่องหมาย (') ประกอบ s ท้ายคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ เช่น somebody anywhere

Is this anybody's pencil case?

1.6 ใช้เครื่องหมาย (') ประกอบ s ท้ายคำว่า each other ได้

We're getting used to each other's habits.

1.7 ใช้เครื่องหมาย (') หน้าหมายเลขจำนวน 2 หลักเพื่อหมายถึงปีหรือทศวรรษ

French students rioted in '68 [short for '1968'].

1.8 ใช้เครื่องหมาย (') ร่วมกับตัวอักษรหรือตัวเลขที่มีจำนวนมากกว่า 1 คือเป็นพหูพจน์ เพื่อให้อ่านได้ง่ายขึ้น

Mind your p's and q's.

His 2's look a bit like 7's.

1.9 ใช้เครื่องหมาย (') เพื่อแสดงการลดรูป มักเป็นการลดรูปของคำกริยาช่วยประเภท auxiliary หรือการปฏิเสธ

I/ we /you /he /she/ it/one /they'd (had)

He/she/it/one hasn't

2. The comma (,)

ใช้เครื่องหมาย (,) เพื่อแสดงการหยุดเป็นระยะเวลาสั้น ๆ ระหว่างหน่วยต่าง ๆ ในประโยค

2.1 ใช้แยกประโยคหลักออกจากกัน ประโยคหลักที่เชื่อมด้วยคำว่า *and* หรือ *but* จะไม่ปรากฏเครื่องหมาย (,) นี้ เว้นเสียแต่ประธานจะเป็นคนละตัว

You go out of the door and turn immediately left.

It was cold outside, but we decided to go out for a walk anyway.

2.2 ใช้แยกประโยคย่อยออกจากประโยคหลัก เมื่อประโยคย่อยนำประโยคหลัก

If you have any problems, just call me.

Just call me if you have any problems.

บางครั้งหากประโยคหลักนั้นมีขนาดโครงสร้างยาวก็สามารถปรากฏเครื่องหมาย (,) ได้

We should be able to finish the work by the end of the week,

if nothing unexpected turns up between now and then.

2.3 ใช้แยกประโยคย่อย relative clause ออกจากประโยคหลัก

ใช้เครื่องหมาย (,) หน้าและหลังประโยคย่อย non-defining relative clause ประเภทที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่คำนามหรือนามวลีที่ขยายนั้น

My next-door neighbour, who works from home, is keeping an eye on the house while we're away.

She moved to Los Angeles, where she was immediately signed as a singer songwriter.

หากเป็น defining relative clause ไม่ต้องใช้เครื่องหมายนี้

Let's make sure the money goes to the people who need it most.

2.4 ใช้แสดงรายการ (items in a list)

ใช้เครื่องหมาย (,) เพื่อแยกรายการสิ่งของจำนวนตั้งแต่ 3 รายการขึ้นไป

She got out bread, butter, and jam (but bread and butter).

บ่อยครั้งที่เราอาจไม่ต้องใช้เครื่องหมายนี้หน้าคำเชื่อม *and* และ *or*

They breed dogs, cats, rabbits and hamsters.

We did canoeing, climbing and archery.

2.5 ใช้แยกคำคุณศัพท์ (adjectives)

ใช้เครื่องหมาย (,) ระหว่างคำคุณศัพท์ ไม่ว่าจะ เป็น attributive หรือ predicative

It was a hot, dry and dusty road.

It's wet, cold and windy outside.

2.6 ใช้ร่วมกับคำขยายประเภท adverbials

ใช้เครื่องหมาย (,) แยกคำเชื่อม เช่น however, therefore หรือ unfortunately ที่ทำหน้าที่ขยายทั้งประโยค ออกจากส่วนอื่น ๆ ของประโยค

However, police would not confirm this rumour.

Therefore, I try to avoid using the car as much as possible.

2.7 ใช้ร่วมกับคำถามประเภท question tags และคำตอบแบบสั้น

ใช้เครื่องหมาย (,) หน้าส่วนคำถามท้ายประโยค (question tags) และหลังคำตอบ yes หรือ no ในการตอบแบบสั้น

It's quite cold today, isn't it?

He's up to date with all his injections, isn't he?

Are you the mother of these children? -Yes, I am.

You're Amy Osborne, aren't you? - No, I'm not.

2.8 ใช้รวมกับการกรสำหรับเรียกขาน (vocatives)

ใช้เครื่องหมาย (,) เพื่อแยกชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เราเรียกขานออกจากส่วนอื่น ๆ ของประโยค

And now, ladies and gentlemen, please raise your glasses in a toast to the happy couple.

Come on, Olivia, be reasonable.

Dad, can you come and help me, please?

2.9 ใช้รวมกับคำหรือวลีเชื่อมประเภท discourse markers

ใช้เครื่องหมาย (,) เพื่อแยกคำหรือวลีเชื่อมประเภท discourse markers เช่น Well และ Now then ออกจากส่วนอื่น ๆ ของประโยค

Well, believe it or not, I actually passed!

Now then, let's see what's on TV tonight.

Actually, I quite enjoyed it.

2.10 ใช้รวมกับการเอาคำพูดคนอื่นมารายงาน (reported speech)

ใช้เครื่องหมาย (,) หลังถ้อยคำจริงที่กล่าวไป (direct speech) (หากไม่ปรากฏเครื่องหมาย (“ ”) หรือ (!) หลังคำพูดนั้น หรือเพื่อแสดงให้เห็นว่าหลังเครื่องหมายนี้จะมีถ้อยคำจริงที่กล่าวไปตามมา

'I don't understand this question,' said Peter.

Peter said, 'I don't understand this question.'

'You're crazy!' Claire exclaimed.

'What do you think you're doing?' Dad bellowed.

2.11 ใช้ในการบอกวันที่

ใช้เครื่องหมาย (,) ระหว่างวันที่และปี

March 31, 2011

3. Quotation marks (' ') or (“ ”)

3.1 ใช้ร่วมกับถ้อยคำจริงที่กล่าวไป (direct speech)

ให้ถ้อยคำจริงที่กล่าวไปแล้วปรากฏในเครื่องหมาย single หรือ double quotation marks (อัญประกาศเดี่ยวหรือคู่)

'Have you been to the new shopping precinct yet?' enquired Shona.

"I've already seen it," John replied.

3.2 ใช้เครื่องหมาย (' ') เพื่อแสดงความสำคัญของคำ

The word 'book' can be used as a noun or a verb.

3.3 ใช้เครื่องหมาย (' ') เพื่อแสดงลักษณะการใช้แบบพิเศษของคำ

She pointed out that websites used for internet voting could be 'spoofed'.

3.4 ใช้เครื่องหมาย (' ') เพื่อสื่อความหมายว่า ผู้เขียนไม่เห็นด้วยหรือไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับคำนั้น (หรือแนวความคิดนั้น : ผู้วิจย) (be distanced from the word)

I don't agree with this 'mercy killing' business.

4. The full stop (.)

4.1 ใช้เครื่องหมาย (.) เพื่อแสดงจุดสิ้นสุดของประโยค

Let's have some lunch.

I have to catch a bus in ten minutes.

4.2 ใช้เครื่องหมาย (.) เพื่อแสดงจุดสิ้นสุดของประโยคที่ไม่สมบูรณ์ (a sentence fragment)

Are you cold? - Yes, a bit.

Do you like this sort of music? Not really.

4.3 ใช้เครื่องหมาย (.) หลังตัวอักษรแรกของชื่อบุคคล

J.K. Rowling

M.C. Hammer

4.4 ใช้เครื่องหมาย (.) หลังอักษรย่อ

She's moved to the I.T. department.

R.S.V.P. to Helen Douglas on 01234 676240.

The U.S. government reacted strongly to the accusation.

4.5 ใช้เครื่องหมาย (.) เมื่ออักษรย่อประกอบด้วยรูปคำย่อ เช่น Re. หรือ Prof.

Re. your suggestion that we shorten the lunch hour, could

we arrange a quick meeting to discuss the various options?

Prof. John Johansson will be speaking on the subject of 'Discourse in the Electronic Age'.

4.6 ไม่ต้องใช้เครื่องหมาย (.) หากอักษรย่อนั้นมีตัวอักษรตัวสุดท้ายของรูปคำย่อ

Dr McDanald (Dr = Doctor: ผู้วิจัย)

41, Douglas Rd (Rd = Road: ผู้วิจัย)

4.7 มีอักษรย่อที่คุ้นเคยจำนวนมากที่ไม่ต้องใช้เครื่องหมาย (.)

Did you see that programme on BBC 4 last night?

Millions of people now call the NHS Direct helpline each year.

4.8 ไม่ต้องใช้เครื่องหมาย (.) ในพาดหัวข่าว หัวข้อ และชื่อเรื่อง

Fear grips global stock markets

Teaching grammar as a liberating force

Wuthering Heights

4.9 ใช้เครื่องหมาย (.) ท้ายประโยคคำถามแบบอ้อมหรือประโยคร้องขอแบบสุภาพ

He asked if the bus had left.

Will you open your books on page 14.

I wonder what's happened.

She asked him where he was going.

5. The question mark (?)

5.1 ใช้เครื่องหมาย (?) เพื่อแสดงจุดสิ้นสุดของประโยคคำถาม

When will we be arriving?

Why did you do that?

5.2 ใช้เครื่องหมาย (?) ในประโยคคำถามโดยตรง คือคำถามอันมาจากถ้อยคำของผู้ถามโดยตรง หากเป็นคำถามโดยอ้อม ไม่ต้องใช้เครื่องหมายนี้

The lady said, 'Where are you going?'

The lady asked where she was going.

5.3 ใช้เครื่องหมาย (?) ท้ายข้อความบอกเล่าเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นประโยคคำถาม แม้จะไม่มีกริยาลำดับหน่วยต่าง ๆ ในลักษณะโครงสร้างของประโยคคำถาม หรือมีการละบางส่วนไปก็ตาม

You know he doesn't live here any longer?

6. The exclamation mark (!)

6.1 ใช้เครื่องหมาย (!) ท้ายข้อความแสดงการอุทานหรือเน้นย้ำ (emphatic expressions)

I can't believe it!

Oh, no! Look at this mess!

7. The colon (:)

ใช้เครื่องหมาย (:) เพื่อแยกประโยคหลัก 2 ประโยคออกจากกันซึ่งจะสื่อความได้หนักแน่นกว่าการใช้เครื่องหมาย (,) แต่หนักแน่นน้อยกว่าเครื่องหมาย (.)

7.1 ใช้เครื่องหมาย (:) หนักรายการ (a list)

I used three colours: green, blue and pink.

Make sure you wear clothes made from natural fibres: cotton, silk and wool.

7.2 ใช้เครื่องหมาย (:) หนักรายการแสดงเหตุผลหรือการอธิบาย

Nevertheless, the main problem remained: what should be done with the two men?

I decided against going away this weekend: the weather forecast was dreadful.

7.3 ใช้เครื่องหมาย (:) ท้ายหัวข้อเกริ่นนำ (introductory headings)

Cooking time: about five minutes.

Start time: 10 o'clock.

7.4 ใช้เครื่องหมาย (:) ในการเขียนที่เป็นทางการ และใช้ระหว่างประโยคหลัก 2 ประโยคที่มีความสัมพันธ์กัน

It made me feel claustrophobic: what, I wonder, would happen to

someone who was really unable to tolerate being locked into such a tiny space?

Be patient: the next book in the series has not yet been published.

7.5 ใช้เครื่องหมาย (:) หน้าชื่อหนังสือส่วนที่สองของชื่อหนังสือเต็ม

Farming and wildlife: a study in compromise

Beyond single words: the most frequent collocations in spoken English.

7.6 ใช้เครื่องหมาย (:) หน้าข้อความอันเป็นถ้อยคำจริงที่กล่าวไป (direct speech) โดยเฉพาะในภาษาอังกฤษแบบ American หรือเมื่อข้อความในเครื่องหมาย (“ ”) มีขนาดยาว

He said: ‘You owe me three dollars and twenty-five cents.’

The Head Minister said: ‘The NHS I.T. programme will mean that patients will get access to more comprehensive information to help them make choices.’

8. The semicolon (;)

8.1 ใช้เครื่องหมาย (;) เพื่อแบ่งประโยคหลัก 2 ประโยคเมื่อใจความมีความสอดคล้องไปด้วยกันหรือขัดแย้งกัน

เปรียบเทียบประโยคด้านล่าง

The engine roared into life. The propellers began to turn.

The plane taxied down the runway ready for takeoff.

กับประโยคดังต่อไปนี้

The engine roared into life; the propellers began to turn;

the plane taxied down the runway ready for takeoff.

8.2 ใช้เครื่องหมาย (;) เพื่อแสดงความเชื่อมโยงและต่อเนื่องระหว่างประโยคต่าง ๆ ในการบรรยาย แม้จะใช้เครื่องหมาย (.) ได้

I’m not that interested in jazz; I prefer classical music.

He knew everything about me; I had never even heard of him.

8.3 ใช้เครื่องหมาย (;) เพื่อแยกรายการ โดยเฉพาะเมื่อรายการนั้นอยู่ในรูปโครงสร้างวลีหรือประโยคซึ่งอาจปรากฏเครื่องหมาย (,) ประกอบ

The holiday was a disaster: the flight was four hours late;

the hotel, which was described as ‘luxury’, was dirty;

and it rained for the whole fortnight.

9. Brackets (())

9.1 ใช้เครื่องหมาย (()) เพื่อปิดล้อมคำหรือกลุ่มคำซึ่งสามารถละไปแต่ประโยคยังคงมีความหมายถูกต้อง

The wooded area (see map below) is approximately 4,000 hectares.

This is a process which Hayek (a writer who came to rather different conclusions) also observed.

9.2 ใช้เครื่องหมาย (()) เพื่อแสดงทางเลือกหรือตัวเลือก

Any student(s) interested in taking part should e-mail me.

A goat should give from three to six pints (1.7 to 3.4 litres) of milk a day.

10. Square brackets ([])

10.1 เครื่องหมาย ([]) มักใช้ในหนังสือหรือบทความที่เป็นการให้คำหรือถ้อยคำเพิ่มเติมเพื่อทำให้ความหมายของถ้อยความในเครื่องหมาย (“ ”) มีความชัดเจนยิ่งขึ้น หรือเป็นการให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่ถ้อยความดังกล่าว แม้คำหรือถ้อยคำที่เพิ่มเติมนั้นจะไม่ได้ปรากฏหรือเขียนไว้ตั้งแต่แรก

Mr Runcie concluded: “The novel is at its strongest when describing the dignity of Cambridge [a slave] and the education of Emily [the daughter of an absentee landlord].”

11. The hyphen (-)

เครื่องหมาย (-) เชื่อมคำหรือส่วนของคำ

11.1 ใช้เครื่องหมาย (-) วางไว้ท้ายสุดบรรทัดที่คำเขียนแยกกัน เพื่อบอกว่าส่วนประกอบอื่นของคำจะปรากฏในบรรทัดถัดไป หากคำที่จะเขียนแยกนั้นประกอบไปด้วยคำอื่น ๆ หรือมีส่วนประกอบอื่นใด ให้วางเครื่องหมาย (-) ไว้หลังส่วนประกอบแรกของคำนี้ หรือไม่ก็ให้วางเครื่องหมาย (-) ท้ายพยางค์

wheel-barrow inter-national

listen-ing infor-mation

compli-mentary

11.2 ไม่ใช่เครื่องหมาย (-) หากเป็นคำขนาดสั้น หรือหากจะทำให้ตัวอักษร 1 หรือ 2 ตัวนั้นปรากฏท้ายบรรทัดหรือขึ้นต้นบรรทัด เช่น ควรเขียนเต็มคำว่า ‘unnatural’ ในบรรทัดด้านล่างถัดไป ไม่ควรเขียนแยกกันโดยให้ ‘un-’ อยู่ท้ายบรรทัด แล้วให้ ‘natural’ ปรากฏอีกบรรทัด

11.3 ใช้เครื่องหมาย (-) คั่นกลางระหว่าง prefixes และคำที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษรตัวใหญ่
เสมอ

a wave of anti-British feeling

a neo-Byzantine cathedral

11.4 ใช้เครื่องหมาย (-) เชื่อมคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปที่ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์ (adjectives)
ที่วางไว้ขยายหน้าคำนาม

an up-to-date account

a last-minute rush

a six-year-old boy

ไม่ต้องใช้เครื่องหมายนี้หากเป็นคำคุณศัพท์ที่วางไว้หลังคำนามหรือคำสรรพนาม

The accounts are up to date.

It was all rather last minute.

He's six years old.

11.5 ใช้เครื่องหมาย (-) ในการเขียนคำนามประสมบางคำ (compound nouns)

mother-in-law

great-grandmother

11.6 ใช้เครื่องหมาย (-) เพื่อแยกคำที่เกิดจากการเติมหน่วยคำ prefixes โดยเฉพาะเมื่อ
การไม่เติมเครื่องหมายนี้จะทำให้คำนั้นสร้างความสับสนหรือมีลักษณะแปลก

re-elect

re-covering furniture

re-creation

12. The dash (-)

เครื่องหมาย (-) แบบที่มีช่องว่างระหว่างเครื่องหมาย หรือที่เรียกว่า a spaced dash

12.1 ใช้เครื่องหมาย (-) ระหว่างคำแนะนำอันจะเป็นการขัดจังหวะความสับสนในการ
นำเสนอความในประโยคได้

*Now children - Kenneth, stop that immediately! - open your books on
page 20.*

12.2 ใช้เครื่องหมาย (-) เพื่อแยกข้อมูลพิเศษเพิ่มเติม

Boots and shoes – all shapes, sizes and colours – tumbled out.

เครื่องหมาย (-) แบบที่ไม่มีช่องว่างระหว่างเครื่องหมาย หรือที่เรียกว่า an unspaced
dash

12.3 ใช้เครื่องหมาย (-) เพื่อบอกขอบเขต

Pages 26-42

12.4 ใช้เครื่องหมาย (-) ระหว่างคำคุณศัพท์หรือคำขยายคำนามที่สื่อว่า สิ่งนั้นมีความเกี่ยวข้องกับทั้ง 2 ภาคส่วน เช่น ประเทศ หรือ กลุ่มใด ๆ หรือใช้เพื่อบ่งชี้ว่า บุคคลนั้นรับผิดชอบ 2 บทบาทหรือมีความเกี่ยวข้องอยู่ 2 ด้าน

Swedish-Norwegian relations improved the United States-Canada free trade pact

a mathematician-philosopher

12.5 ใช้เครื่องหมาย (-) เพื่อบอกเส้นทางให้บริการ เช่น เครื่องบินหรือรถไฟ

the Anguilla-St Kitts flight

the New York-Montreal train

13. The slash (/)

13.1 ใช้เครื่องหมาย (/) เพื่อแยกตัวอักษร คำ และหมายเลข และใช้เพื่อบอกทางเลือก สัดส่วน และระยะ รวมถึงใช้ในเลขที่อยู่ของเว็บ (website addresses)

he/she/it

200 km/hr

the 2001/02 accounting year

http://www.abcdefg.com

Glenn & Gray (2012, pp. 206-209) ได้อธิบายการใช้เครื่องหมาย ellipsis (...) ว่า มีวัตถุประสงค์ในการใช้ ดังต่อไปนี้

1. ใช้เครื่องหมาย (...) เพื่อแสดงว่า มีการละในข้อความที่ยกมาและอยู่ภายในเครื่องหมาย (“ ”) เมื่อมีการละส่วนใดในข้อความที่อยู่ภายในเครื่องหมาย (“ ”) ให้แทนส่วนที่ละไปนั้นด้วยเครื่องหมาย (...) โดยให้เปรียบเทียบความหมายของข้อความที่มีการละโดยใช้เครื่องหมาย (...) และความหมายข้อความต้นฉบับด้านล่าง ข้อความที่มีการละและใช้เครื่องหมายนี้จะไม่ทำให้ความหมายของข้อความต้นฉบับเปลี่ยนแปลงไป

ต้นฉบับ

Cacao doesn't flower, as most plants do, at the tips of its outer and uppermost branches. Instead, its sweet white buds hang from the trunk and along a few fat branches, popping out of patches of bark called cushions, which form where leaves drop off. They're tiny, these flowers. Yet once pollinated by midges, no-see-ums that flit in the leafy detritus below, they'll make pulp-filled pods

almost the size of rugby balls.

—PATRICIA GADSBY, “Endangered Chocolate”

1.1 การละข้อความภายในประโยคที่อยู่ภายในเครื่องหมาย (“ ”)

Patricia Gadsby notes that cacao flowers “once pollinated by midges . . . make pulp-filled pods almost the size of rugby balls.”

ให้เก็บเครื่องหมาย (,), (:) และ (;) ในข้อความต้นฉบับไว้ หากจะทำให้อ่านข้อความนั้นเข้าใจได้ง่ายขึ้น แต่หากข้อความนั้นไม่ชวนตีความผิด อาจละเครื่องหมายวรรคตอนนั้นได้

Patricia Gadsby describes the outcome of pollinating the cacao flowers: “Yet once pollinated by midges, . . . they’ll make pulp-filled pods almost the size of rugby balls.”

เครื่องหมาย (,) ยังคงมีอยู่หลัง midges ในขณะที่ตัวอย่างต่อไปนี้มี การละเครื่องหมาย (,) หลังคำว่า flower

According to Gadsby, “Cacao doesn’t flower . . . at the tips of its outer and uppermost branches.”

1.2 การละส่วนต้นของประโยคที่อยู่ภายในเครื่องหมาย (“ ”)

ห้ามใช้เครื่องหมาย (...) เพื่อแสดงว่า มีการละส่วนต้นของข้อความ ไม่ว่าจะปรากฏอยู่ในเนื้อหาส่วนต่อไปหรือปรากฏแยกต่างหาก ตัวอย่างข้างล่างแสดงส่วนต้นของประโยคต้นฉบับที่ได้ถูกละไป และตัวอักษรตัวแรกในข้อความภายในเครื่องหมาย (“ ”) นั้นไม่อยู่ในรูปอักษรตัวใหญ่

According to Patricia Gadsby, cacao flowers will become “pulp-filled pods almost the size of rugby balls.”

1.3 การละส่วนท้ายของประโยคที่อยู่ภายในเครื่องหมาย (“ ”)

เพื่อแสดงให้เห็นว่า เป็นการละคำจากส่วนท้ายของประโยค ให้เติมช่องว่าง 1 ช่องระหว่างคำสุดท้ายและเครื่องหมาย (...) แล้วเติมเครื่องหมายวรรคตอนเพื่อจบข้อความ เช่น เครื่องหมาย (.), (?) และ (!) หากส่วนที่ปรากฏภายในเครื่องหมาย (“ ”) นี้มีข้อมูลอ้างอิงแหล่งที่มาหรือเลขหน้าที่อยู่ในเครื่องหมาย (()) ตามมา ให้เติมเครื่องหมายวรรคตอนเพื่อจบข้อความหลังวงเล็บที่ 2 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Claiming that cacao flowers differ from those of most plants, Patricia Gadsby describes how “the sweet white buds hang from the trunk and along a few fat branches”

หรือ “. . . a few fat branches . . .” (2).

1.4 การละทิ้งประโยคหรือมากกว่านั้น

เพื่อเป็นการแสดงว่า มีการละประโยคทั้งหมดหรือละหน่วยที่ใหญ่กว่านั้น (หรือแม้แต่ระดับอนุเจตหรือที่ใหญ่กว่านั้น) ให้วางเครื่องหมายวรรคตอนเพื่อจบความ (ซึ่งมักเป็นเครื่องหมาย (.)) ก่อนเครื่องหมาย (...)

Patricia Gadsby describes the flowering of the cacao plant: “Its sweet white buds hang from the trunk and along a few fat branches, popping out of patches of bark called cushions, which form where leaves drop off. . . . Yet once pollinated by midges, no-see-ums that flit in the leafy detritus below, they’ll make pulp-filled pods almost the size of rugby balls.”

1.5 การละทิ้งบรรทัดหรือมากกว่านั้นในบทกลอน

เพื่อแสดงให้เห็นว่า มีการละข้อความทั้งบรรทัดหรือมากกว่านั้นในบทกวี ให้ใช้เครื่องหมาย (.) ลากยาวโดยเว้นช่องว่างระหว่างเครื่องหมายให้เท่ากับความยาวของบรรทัดข้างบนหรือบรรทัดที่มีการละ

*The yellow fog that rubs its back upon the window-panes,
.....
Curled once about the house, and fell asleep.*

—T. S. ELIOT, “The Love Song of J. Alfred Prufrock”

2. ใช้เครื่องหมาย (...) เพื่อแสดงว่า เป็นประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์

การใช้เครื่องหมาย (...) ในกรณีนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดมีเจตนาทำให้ประโยคนั้นไม่สมบูรณ์

Read aloud the passage that begins “The yellow fog . . .” and explain the imagery.

3. ใช้เครื่องหมาย (...) เพื่อแสดงความลึกลับในประโยค

ใช้เครื่องหมาย (...) สามารถแสดงความหยุดชะงักหรือความลึกลับได้

Keith saw four menacing youths coming toward him . . . and ran.

หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย

ราชบัณฑิตยสถาน (2551) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. มหัพภาค (full stop, period) มีรูปดังนี้ .

1.1 ใช้เพื่อแสดงว่าจบประโยคหรือจบความ เช่น

ปูชนียสถาน เป็นสถานที่เนื่องด้วยศาสนา ซึ่งเป็นที่ควรแก่การเคารพบูชา เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระปฐมเจดีย์.

2. จุลภาค (comma) หรือ จุดลูกน้ำ มีรูปดังนี้ ,

2.1 ใช้แยกวลีหรืออนุประโยคเพื่อกันความเข้าใจสับสน เช่น

ส่วน การประพันธ์เรื่องนี้, ที่ได้เป็นร้อยแก้วอยู่ในภาษาอังกฤษ ข้าพเจ้าก็ได้แต่งเป็นร้อยแก้ว, และที่ได้เป็นกาพย์กลอนก็ได้แต่งเป็นกาพย์กลอน, เพื่อให้รูปคล้ายของเดิมมากที่สุดที่จะเป็นไปได้.

นายแดง, ที่เดินมากับนายดำ, เป็นกำนัน.

2.2 ใช้คั่นคำในรายการ ที่เขียนต่อ ๆ กัน ตั้งแต่ 3 รายการขึ้นไป โดยเขียนคั่นแต่ละรายการ ส่วนหน้าคำ “และ” หรือ “หรือ” ที่อยู่หน้ารายการสุดท้ายไม่จำเป็นต้องใส่เครื่องหมายจุลภาค เช่น

สินค้าราคาคุม ได้แก่ ข้าวสาร, น้ำตาลทราย, น้ำมันพืช และผงซักฟอก.

โทษมี 3 ประการ คือ ปรับ, จำ หรือ ทั้งปรับทั้งจำ.

ในกรณีที่ต้องการแยกกลุ่มให้เห็นชัด อาจใส่เครื่องหมายจุลภาคหน้าคำ “และ” หรือ “หรือ” ก็ได้ เช่น

เช็คของบริษัทนี้จะสมบูรณ์เมื่อมีผู้ลงนาม 3 คน คือ ก หรือ ข, ค หรือ ง, และ จ ลงนาม.

เช็คของบริษัทนี้จะสมบูรณ์เมื่อมีผู้ลงนาม 3 คน คือ จ ก ค, จ ก ง, หรือ จ ข ค, จ ข ง.

2.3 ใช้ในการเขียนบรรณานุกรม วรรชนี และนามานุกรม เป็นต้น

2.3.1 ใช้คั่นเมื่อมีการสับที่กันระหว่างนามสกุลกับชื่อ เช่น ปาสเตอร์, หลุยส์

อัลคอตต์, ลุยซา เมย์

2.3.2 ใช้คั่นเมื่อมีการสับที่กันระหว่างชื่อ นามสกุล กับคำนำหน้านาม หรือยศ และระหว่าง ราชทินนามกับบรรดาศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ หรือสมณศักดิ์ เป็นต้น เช่น

นราธิปพงศ์ประพันธ์, พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น

พระคลัง (หน), เจ้าพระยา

อุปทิศศิลปสาร, พระยา

2.3.3 ใช้คั่นเมื่อมีการสับที่กันระหว่างคำที่เป็นใจความหลักกับคำประกอบ เช่น

ประชาธิปไตย, ระบอบ

มหาธาตุ, วัด

ไทย, ประเทศ

2.3.4 ใช้คั่นจำนวนเลขนับจากหลักหน่วยไปที่ละ 3 หลัก เช่น

1,000 [หนึ่ง-พัน]

1,000,000 [หนึ่ง-ล้าน]

1,000,000,000 [หนึ่ง-พัน-ล้าน]

1,000,000,000,000 [หนึ่ง-ล้าน-ล้าน]

3. อัฒภาค (semicolon) มีรูปดังนี้ ;

3.1 ใช้แยกประโยคเปรียบเทียบออกจากกัน เช่น

คนบางคนมีความสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้แทบทุกชนิด; บางคนเล่นไม่เป็นสักอย่าง.

น้ำมาปลาकिनมด; น้ำลคมดकिनปลา.

3.2 ใช้คั่นระหว่างประโยคที่มีรูปประโยคและใจความสมบูรณ์อยู่แล้ว เพื่อแสดงความต่อเนื่องอย่างใกล้ชิดของประโยคนั้น

วาทกรรมประสออุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บสาหัส; การแสดงดนตรีจึงต้องงด.

3.3 ใช้แบ่งประโยค กลุ่มคำ หรือกลุ่มตัวเลขที่มีเครื่องหมายจุลภาคอยู่แล้ว ออกเป็นส่วนเป็นตอนให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อกันความสับสน

3.3.1 แบ่งประโยค เช่น

นางสาวมณฑาทิพย์กำลังแต่งตัว, หวีผม, แต่งหน้า, จะไปทำงาน; บังเอิญมีแขกมาหา, ต้องออกมา

รับแขก; เมื่อแขกไปแล้ว, จึงออกจากบ้าน; ทำให้ไปถึงที่ทำงานสาย.

3.3.2 แบ่งกลุ่มตัวเลข เช่น

1, 3, 5; 2, 4, 6

3.4 ใช้คั่นคำในรายการที่มีจำนวนมาก ๆ เพื่อจำแนกรายการออกเป็นพวก ๆ เช่น

การสัมมนาครั้งนี้มีผู้แทนจากหน่วยราชการต่าง ๆ เข้าร่วมด้วย เช่น กรมวิชาการ, กรมอาชีวศึกษา, ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ; กรมป่าไม้, กรมวิชาการเกษตร, ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์; กรมอนามัย, กรมการแพทย์, ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข.

3.5 ใช้ในหนังสือประเภทพจนานุกรม

3.5.1 เพื่อค้นบทนิยามของคำที่มีความหมายหลายอย่าง และความหมายนั้นแตกต่างกันแต่มิใช่เนื่องกับความหมายเดิม เช่น

กิ้ง น. ส่วนที่แยกออกจากต้น, แขนง; ใช้เรียกส่วนย่อยที่แยกออกไปจากส่วนใหญ่ แต่ยังขึ้นอยู่กับส่วนใหญ่ เช่น กิ้งอำเภอ กิ่งสถานีตำรวจ; ลักษณะนามเรียกงาช้าง ว่า กิ่ง; เรือชนิดหนึ่งในกระบวนพยุหยาตรา.

3.5.2 เพื่อค้นอักษรย่อบอกที่มาของคำ เช่น

กุศล [-สน] น. สิ่งที่ดีที่ชอบ, บุญ. ว. ฉลาด. (ส.; ป. กุศล).

ปกรณ์ [ปะกอน] น. คัมภีร์, ตำรา, หนังสือ. (ป. ปกรณ์; ส. ปุกรณ์).

4. ทวิภาค (colon) มีรูปดังนี้ :

4.1 ใช้ไขความ แทนคำ “คือ” หรือ “หมายถึง” เช่น

กฤษณา : กฤษณาสนนึ่ง แบบเรียนกวีนิพนธ์.

เพชรมงกุฎ : ลิลิตเพชรมงกุฎ ฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ.

4.2 ใช้หลังคำ “ดังนี้” “ดังต่อไปนี้” เพื่อแจกแจงรายการ เช่น

ในสวนของนายเขียวมีไม้ผลชนิดต่าง ๆ ดังนี้: ละมุด, ขนุน, ลางสาด, เงาะ, มังคุด และทุเรียน

4.3 ใช้ค้นบอกเวลา เช่น

6:45 น. [หก-นา-ลิ-กา-สี่-สิบ-ห้า-นา-ที]

7:30:45 [เจ็ด-นา-ลิ-กา-สาม-สิบ-นา-ที-สี่-สิบ-ห้า-วิ-นา-ที]

5. ยัติภังค์ (hyphen) มีรูปดังนี้ – (อาจเขียนให้ยาวได้หลายขนาดตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเกิน 2 ช่วงตัวอักษร)

5.1 ใช้เขียนไว้สุดบรรทัดเพื่อต่อพยางค์หรือคำสมาส ซึ่งจำเป็นต้องเขียนแยกบรรทัดกัน เนื่องจากเนื้อที่จำกัด เช่น

คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย มีการประชุมทุกวันพฤหัสบดี เวลา 10.00 น. ณ ห้องนันทนาการราชบัณฑิตยสถาน ราชบัณฑิตยสถาน.

5.2 ใช้เขียนแยกพยางค์เพื่อบอกคำเต็มที่ต้องแยกตามฉันทลักษณ์ เช่น

ลูกเคยมุ่งรักดิถีประมะธรร- มาธिरาชน- ยะสามี

ดอยใดมีถ้ำราช- สี่ห้ประสงค์

เหมือนมาบมีบัวหงส์ หากใกล้

ต้นไม้พุ่มพัวพง นกมาก มีนา

สาวหนุ่มตามชู้ไซรั เพราะชู้ชอบตา

5.3 ใช้แยกพยางค์เพื่อบอกคำอ่าน โดยเขียนไว้ระหว่างพยางค์แต่ละพยางค์ เช่น

เวลา อ่านว่า เว-ลา.

ประกาศนียบัตร อ่านว่า ประ-กา-สะ-นี-ยะ-บั๊ด, ประ-กาด-สะ-นี-ยะ-บั๊ด.

5.4 ใช้แสดงคำที่ละส่วนหน้าหรือส่วนท้ายหรือทั้งส่วนหน้าและส่วนท้ายของคำไว้ เช่น

-กระแฉง ใช้เข้ากับคำ กระฉับ เป็น กระฉับกระแฉง.

นาควาโลก [-ควาละ-] อ่านว่า นา-คา-วะ-โลก.

5.5 ใช้ในความหมายว่า “ถึง” เพื่อแสดงช่วงเวลา จำนวน สถานที่ ฯลฯ เช่น

เวลา 10.30-12.00 น. [เว-ลา-ลิป-นา-ลี-กา-สาม-ลิป-นา-ที-ถึง-ลิป-สอง-นา-ลี-กา]

ตั้งแต่วันจันทร์-วันเสาร์ [ตั้ง-แต่-วัน-จัน-ถึง-วัน-เสา]

5.6 ใช้เขียนแยกกลุ่มตัวเลขตามรหัสที่กำหนดไว้ เช่น

หมายเลขโทรศัพท์ 0 2531 3234 [หมายเลข-โท-ระ-ลับ สุน-สอง-ห้า-สาม-หนึ่ง สาม-สอง-สาม-สี่]

ISBN 974-8120-44-9

5.7 ใช้กระจายอักษรเพื่อให้เห็นว่าคำนั้นประกอบด้วยพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์อะไรบ้าง เช่น

ก-ร-ร-ม

แ-ป-ล-ก

6. ยัติภาค (dash) มีรูปดังนี้ — (ยาว 2-3 ช่วงตัวอักษร)

6.1 ใช้ในความหมายว่า “และ” หรือ “กับ” เพื่อบอกความสัมพันธ์ของคำ 2 คำ เช่น

เรณู—สัญญา

มีความยินดีขอเชิญร่วมรับประทานอาหาร

เนื่องในงานมงคลสมรส

ฟุตบอลคิงส์คัพชิงชนะเลิศระหว่างไทย—อินโดนีเซีย ที่สนามศุภชลาศัย เริ่ม
18.00 น.

6.2 ใช้ขยายความ เช่น

ถิ่น—พายัพ (หมายความว่า เป็นภาษาถิ่นที่ใช้ในภาคพายัพ).

ขุนช้างขุนแผน—แจ๊จ (หมายความว่า เป็นเรื่องขุนช้างขุนแผนสำนวนครูแจ๊จ).

6.3 ใช้ในความหมายว่า “ถึง” เพื่อแสดงช่วงเวลา จำนวน สถานที่ ฯลฯ เช่นเดียวกับเครื่องหมายยัติภังค์ เช่น

เวลา 10.30—12.00 น. [เว-ลา-ลิบ-นา-ลิ-กา-สาม-ลิบ-นา-ที-ถึง-ลิบ-สอง-นา-ลิ-กา]

ตั้งแต่วันจันทร์—วันเสาร์ [ตั้ง-แต่-วัน-จัน-ถึง-วัน-เสาร์]

6.4 ใช้แทนคำว่า “เป็น” เช่น

พจนานุกรมไทย—อังกฤษ (หมายความว่า พจนานุกรมไทยเป็นอังกฤษ).

6.5 ใช้แสดงลำดับย่อยของรายการที่ไม่ต้องการใส่ตัวอักษรหรือตัวเลขบอกลำดับข้อ เช่น

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวอาจสรุปความ
เคลื่อนไหวก้าวหน้าทางวรรณคดีได้ดังนี้

—วรรณคดีประเภทร้อยกรอง เจริญถึงขีดสุดอีกวาระหนึ่ง

—วรรณคดีประเภทร้อยแก้ว ก้าวหน้ายิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน

—เป็นระยะเวลาที่คติทางตะวันตกเข้ามาในวงวรรณคดีไทยมาก

ที่สุด ถ้าเทียบกับสมัยก่อน ๆ

—นวนิยายวรรณคดีสันสกฤตอีกวาระหนึ่งเหมือนสมัยอยุธยา แต่

ในคราวนี้ผ่านมาจากต้นฉบับที่แปลเป็นภาษาอังกฤษ.

7. วงเล็บ หรือ นชลิขิต (parenthesis) มีรูปดังนี้ () ประกอบด้วยวงเล็บเปิด รูป (และวงเล็บปิด รูป)

7.1 ใช้กันข้อความที่ขยายหรืออธิบายจากข้อความอื่น และข้อความในระหว่างวงเล็บนั้น จะอ่านหรือเว้นเสียก็ได้โดยไม่ทำให้เนื้อความเสียไป เช่น

อริยสัจ 4 ได้แก่ 1. ทุกข์ 2. ทุกขสมุทัย (เหตุให้เกิดทุกข์) 3. ทุกขนิโรธ (การดับทุกข์) และ 4. ทุกขนิโรธคามินี ปฏิปทา (ทางดำเนินไปสู่ความดับทุกข์).

7.2 ใช้ขยายความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

เสฐียรโกเศศ (พระยาอนุমানราชชน)

เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

7.3 ใช้กันตัวอักษรหรือตัวเลขที่เป็นหัวข้อย่อย อาจใช้เพียงวงเล็บปิดข้างเดียวก็ได้ เช่น

(1) หรือ 1)

(ก) หรือ ก)

7.4 ใช้กันตัวอักษรหรือตัวเลขบอกเชิงอรรถ เช่น

วันรุ่งแรมสามค่ำ⁽¹⁾เป็นสำคัญ อภิวัตน์ลาบาทพระชินวร

.....

(1) แรม 3 ค่ำ เดือน 3 ตรงกับวันอาทิตย์ที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2350.

เครื่องหมาย (อ่านว่า “วงเล็บเปิด” และเครื่องหมาย) อ่านว่า “วงเล็บปิด”

8. วงเล็บเหลี่ยม (square brackets) มีรูปดังนี้ [] ประกอบด้วยวงเล็บเหลี่ยมเปิด รูป [และวงเล็บเหลี่ยมปิด รูป]

8.1 ใช้กันคำหรือข้อความที่ขยายหรืออธิบายจากข้อความอื่นในอีกลักษณะหนึ่ง เมื่อข้อความนั้นได้ใช้เครื่องหมายวงเล็บแบบอื่นด้วย เช่น

กตัญญู ว. (ผู้) รู้อุปการะที่ท่านทำให้, (ผู้) รู้คุณค่า, เป็นคำคู่กับ กตเวที.

[ป. กต = (อุปการะ) ที่ท่านทำแล้ว + ญ = ผู้รู้].

องค์ที่ 4

ตอนที่ 2

ริมรั้วค่ายหลวง ตาบลกรุเกษตร์

[ใช้เป็นม้วนม้วนทิ้งระหว่างหลับ เขียนเป็นภาพรั้วค่ายระเนียด]

(ท้าวชัยเสน แต่งเครื่องรบ ออกพร้อมด้วยศุภางค์และนายทหารอีกสองสามคน)

8.2 ใช้ในความหมายพิเศษเฉพาะวิชา เช่น ในการเขียนบรรณานุกรมและเชิงอรรถ ใช้กันข้อความในกรณีที่ข้อความนั้นไม่ปรากฏในหนังสือ แต่ผู้ทำบรรณานุกรมเพิ่มเติมเข้าไปเอง โดยมีหลักฐานยืนยัน เช่น

[ตรี อมาตยกุล] นำชมหอสมุดดำรงราชานุภาพ. พระนคร : กรมศิลปากร, 2494.

9. ประศนี (question mark) มีรูปดังนี้ ?

9.1 ใช้เมื่อสิ้นสุดความหรือประโยคที่เป็นคำถาม หรือใช้แทนคำถาม เช่น

“ใคร ?” เขาถามขึ้น

ทำไมคุณจึงเลิกแต่งหนังสือ ?

9.2 ใช้หลังข้อความเพื่อแสดงความสงสัยหรือไม่แน่ใจ มักเขียนอยู่ในวงเล็บ เช่น

กฤษณาธาร [กฤษณะดาทาน] น. พระที่นั่งที่สร้างขึ้นสำหรับเกียรติยศ (?) เช่น

พระมหาพิชัยราชรถกฤษณาธาร. (เรื่องพระบรมศพ).

ในหนังสือราชาธิราชว่า พระเจ้าฟ้ารั่วทิวงคตเมื่อปีฉลู จุลศักราช 675 พ.ศ. 1856 มกษัตริย์เป็นอนุชาได้ราชสมบัติ ให้เข้ามาทูลขอให้สมเด็จพระร่วงตั้งพระนามอย่างครั้งพระเจ้าฟ้ารั่ว ได้รับพระนามว่า พระเจ้ารามประเดิด (ประดิษฐ์ ?)

10. อัศเจรีย์ (exclamation mark) มีรูปดังนี้ !

10.1 ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยคที่เป็นคำอุทาน เช่น

อื้อ !

กรรมจริง !

เขาตายเสียแล้ว !

10.2 ใช้เขียนหลังคำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อให้ผู้อ่านทำเสียงได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เมื่อไม่สามารถจะเขียนให้ถูกต้องเป็นตัวหนังสือได้ เช่น

โครม !

ปัง !

เปรี้ยง !

10.3 ใช้เขียนหลังข้อความสั้น ๆ ที่ต้องการเน้นเป็นคำสั่งหรือคำเตือน เป็นต้น เช่น

ไป !

หยุด !

ระวัง ! อันตรายจากไฟฟ้าแรงสูง !

11. อัณประกาศ (quotation marks)

11.1 อัณประกาศคู่ หรือที่เรียกโดยทั่วไป ว่า “อัณประกาศ” (double quotation marks) มีรูปดังนี้ “ ” ประกอบด้วยอัณประกาศเปิด รูป “ และ อัณประกาศปิด รูป ”

11.1.1 ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นเป็นคำพูด บทสนทนา หรือความนึกคิด เช่น

มารดาสอนบุตรว่า “ลูกเอ๋ย ถ้าเจ้ารักแม่มากเท่าใด
เจ้าจงพยายามให้คนอื่นเขา รักเจ้ามากเท่านั้นเถอะลูก”
เขาร่ำพิงอยู่ในใจว่า “ช่างโชคดีกระไรปานนั้น”

11.1.2 ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นคัดมาจากที่อื่น เช่น

หนังสือพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้บท
นิยามคำ ระลึกไว้ว่า “ก. คิดถึงหรือนึกถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในอดีตได้
เช่น ระลึกถึงความหลัง, รำลึก ก็ว่า”

11.1.3 ใช้เพื่อเน้นความให้ชัดเจนขึ้น เช่น

คำว่า “พ่อขุน” ประกอบไปด้วยคำว่า “ขุน” ซึ่งเป็นคำเรียกพระนามพระเจ้าแผ่นดินแคว้นเล็ก ๆ และคำว่า “พ่อ” ซึ่งแสดงว่าเป็นหัวหน้าของขุนในแคว้นต่าง ๆ เทียบได้กับคำว่า “แม่” ในคำแม่ทัพ ซึ่งหมายความว่า เป็นหัวหน้าของกองทัพ

11.1.4 ใช้เพื่อเน้นคำหรือข้อความเพื่อให้รู้ว่คำหรือข้อความนั้นเป็นสำนวนหรือเป็นภาษาปาก ซึ่งมีความหมายผิดไปจากความหมายปกติ เช่น

เขาส่งลูกชายไป “ซุบตัว” ที่เมืองนอก

11.1.5 ถ้าข้อความในเครื่องหมายอัญประกาศมีความยาวหลายย่อหน้า ให้ใส่เครื่องหมายอัญประกาศเปิดไว้ข้างหน้าแต่ละย่อหน้า ส่วนเครื่องหมายอัญประกาศปิดให้ใส่ไว้เฉพาะท้ายย่อหน้าสุดท้ายเท่านั้นเช่น

“... ดุกรภิกษุทั้งหลาย สงสารนี้กำหนดที่สุดเบื้องต้นปลายไม่ได้ เมื่อเหล่าสัตว์ผู้มีวิชาเป็นที่กังกัน มีตัณหาเป็นเครื่องประกอบท่องเที่ยวไปมาอยู่ที่สุดเบื้องต้นย่อมไม่ปรากฏ ฯลฯ

“ดุกรภิกษุทั้งหลาย ท่อนไม้ที่บุคคลโยนขึ้นไปบนอากาศ บางคราวก็ตกลงทางโคน บางคราวก็ตกลงทางขวาง บางคราวก็ตกลงทางปลาย แม้นั้นใดสัตว์ทั้งหลายผู้มีวิชาเป็นที่กังกัน มีตัณหาเป็นเครื่องประกอบไว้ท่องเที่ยวไปมาอยู่ ก็ฉนั้นแล บางคราวก็จากโลกนี้ไปสู่ปรโลก บางคราวก็จากปรโลกมาสู่โลกนี้ ชื่อนั้น เพราะเหตุไร เพราะว่า สงสารนี้กำหนดที่สุดเบื้องต้นเบื้องต้นปลายไม่ได้...”

11.2 อัญประกาศเดี่ยว (single quotation marks) มีรูปดังนี้ ‘ ’ ประกอบด้วยอัญประกาศเดี่ยวเปิด รูป ‘ และอัญประกาศเดี่ยวปิด รูป ’

11.2.1 ใช้แทนเครื่องหมายอัญประกาศคู่ในข้อความที่มีการใช้เครื่องหมายอัญประกาศคู่อยู่แล้ว เช่น

อาจารย์ทิมสอนนายแดงผู้ศิษย์ว่า “นี่เจ้าแดง ! เจ้าจงจำสุภาษิตว่า ‘เราก็จิตคิดดูเล่าเขาก็ใจ ปลูกอันโยปลูกไม่ตรีดีกว่าพาล’ นี้ไว้ และถือตามนั้นด้วย เป็นหลักของเจ้าในการคบเพื่อน”

12. ไช้ปลา หรือ จุดไช้ปลา (ellipsis, dotted line) มีรูปดังนี้ ...

12.1 ใช้สำหรับละข้อความที่ไม่ต้องการกล่าวเพื่อจะชี้ว่า ข้อความที่นำมากล่าวนั้นตัดตอนมาเพียงบางส่วน ใช้ได้ทั้งตอนขึ้นต้น ตอนกลาง และตอนท้ายข้อความ โดยใช้ละด้วยจุดอย่างน้อย 3 จุด เช่น

“...การศึกษาสำหรับประเทศไทยยังล้าหลังอยู่มาก จึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้เทียบส่วนพอสมควรกับนานาประเทศที่เจริญ การรื้อต่อไปคงผิดแน่ และจะให้ผลเป็นการเสียหายในภายหน้า ทั้งจะเป็นสิ่งหนึ่งซึ่งยุคหน้าจะโทษยุคนี้ว่าปล่อยปละละเลยไว้...การมีโรงเรียนตัวอย่างของรัฐบาลเพียงประปรายก็เปรียบเสมือนดอกไม้ในลวดลายแห่งพื้นผ้า ส่วนที่จะให้เป็นลวดลายเต็มพื้นผ้าต้องสำเร็จได้ด้วยการศึกษาประชาบาล...”

12.2 ในบทร้อยกรอง ถ้าละข้อความตั้งแต่ 1 บรรทัดขึ้นไป ให้ใช้เครื่องหมายไขว่ปลาหรือจุดไขว่ปลาตามรูปแบบของฉันทลักษณ์ เช่น

เสียงภาเสียงเล่าอ้าง	อันใด พี่เอย
เสียงย่อมยอศใคร	ทั่วหล้า

12.3 ใช้แสดงว่ามีข้อความ แต่ข้อความนั้นลบเลือนหรือขาดหายไป เช่น

“ทรงทำลายความกระด้างของอริราชไพรีทั้งปวงอันเหลือนอกนั้น พระราชาองค์นี้นั้นได้รับขนานพระนามว่า พระวิษณุองค์ที่สอง โดยอำนาจของพระองค์ เพราะได้ชื่อว่าเป็นต้นกำเนิดแห่งไศเลนทรวงศ์ ทรงพระนามว่าศรีมหाराช และพระรา...ทั้งหมดของพระองค์นั้น”

12.4 ใช้สำหรับละตัวอักษร คำ หรือข้อความซึ่งเป็นนัยที่รู้จักกัน เช่น

“แม่ละวา ตายห...ไปเสียแล้วก็ไม่รู้”

12.5 ใช้ในแบบพิมพ์ซึ่งเว้นที่ไว้ให้กรอกข้อความต่าง ๆ

13. ทับ (virgule, slant, slash) มีรูปดังนี้ /

13.1 ใช้คั่นระหว่างจำนวนตัวเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อยออกจากจำนวนใหญ่ เช่น

บ้านเลขที่ 417/95 [บ้าน-เลข-ที่-สี่-ร้อย-สิบ-เจ็ด-ทับ-เก้า-ห้า] หรือ [บ้าน-เลข-ที่-สี่-หนึ่ง-เจ็ด-ทับ-เก้า-ห้า]

13.2 ใช้คั่นระหว่างเลขบอกลำดับกับเลขศักราช เช่น

คำสั่งราชบัณฑิตยสถาน ที่ 8/2539 [คำ-สั่ง-ราช-ด-ช-บ-น-ด-ด-ช-ย-ส-ส-ก-น-ที่-แปด-ทับ-สอง-พัน-ห้า-ร้อย-สาม-สิบ-เก้า]

13.3 ใช้สำหรับขีดคั่นระหว่างตัวเลขที่แสดงวัน เดือน ปี เช่น

15/1/2539 [วัน-ที่-สิบ-ห้า-เดือน-ม-ก-ระ-รา-ค-ม-พ-อ-ส-อ-สอง-พัน-ห้า-ร้อย-สาม-สิบ-เก้า]

13.4 ใช้คั่นระหว่างคำ “และ” กับ “หรือ” เป็น “และ/หรือ” ความหมายว่าอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้ง 2 ก็ได้ เช่น

การทดสอบลูกแก้วที่ใช้กับวัสดุทำเครื่องหมายบนผิวทาง ที่ใช้ผสมและ/หรือโรยบนผิวหน้าวัสดุที่ทำเครื่องหมาย...”

13.5 ใช้คั่นระหว่างรหัส และ/หรือจำนวนเลข เช่น

ที่ รถ 0004/205

ทะเบียนเลขที่ 13/ชร/66

13.6 ใช้คั่นระหว่างคำ แทนคำว่า “หรือ” หมายความว่าอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

ตروق/ชอย [ตروق-หรือ-ชอย]

ตำบล/แขวง [ตำบล-บน-หรือ-แขวง]

13.7 ใช้คั่นระหว่างคำ มีความหมายว่า ต่อ เช่น

10 บาท/ ขวด [สิบ-บาท-ต่อ-ขวด]

20 ไมล์/ ชั่วโมง [ยี่-สิบ-ไม-ต่อ-ชั่วโมง]

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนกฎเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในทั้ง 2 ภาษาโดยละเอียดเพื่อใช้อ้างอิงเมื่อพิจารณาความถูกต้องและข้อผิดพลาดในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในข้อมูล และเพื่อให้ผู้อ่านได้ใช้เป็นเครื่องมือประกอบการทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้นำเสนอและอภิปรายในงานวิจัยครั้งนี้

จากกฎเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น เครื่องหมายวรรคตอนในทั้ง 2 ภาษา มีลักษณะร่วมกันหลายประการ เพราะต่างทำหน้าที่ทางด้านไวยากรณ์ในการแยกองค์ประกอบหรือหน่วยทางไวยากรณ์ในโครงสร้างต่าง ๆ ทำให้การสื่อสารมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเครื่องหมายวรรคตอนบางประเภทยังแสดงทัศนคติ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของผู้สื่อสารได้เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม มีความแตกต่างบางประการเช่นกัน เช่น แม้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีเครื่องหมายประเภทเดียวกัน และทำหน้าที่อันเดียวกัน แต่ภาษาไทยอาจไม่นิยมใช้ก็ได้ เช่น การใช้เครื่องหมายมหัพภาค (full stop/ period) ซึ่งพบจำนวนมากในภาษาอังกฤษ แต่ภาษาไทยกลับไม่นิยมใช้เครื่องหมายนี้ในการแสดงจุดสิ้นสุดของโครงสร้างประโยคหรือข้อความ เครื่องหมายวรรคตอนบางประเภทปรากฏในภาษาอังกฤษ แต่ไม่ปรากฏในภาษาไทย แต่ภาษาไทยก็จะมีกลไกในการสื่อความหมายอันเกิดจากการใช้เครื่องหมายดังกล่าวในภาษาอังกฤษ เช่น เครื่องหมาย apostrophe ร่วมกับหน่วยคำ -s ที่แสดงความเป็นเจ้าของภาษาไทยอาจใช้ถ้อยคำอื่นประกอบ เช่น *หนังสือของเขา* โดยไม่ได้ให้เครื่องหมายใดปรากฏร่วมนอกจากนี้ เครื่องหมายบางประการมีใช้ในทั้ง 2 ภาษา แต่มีการกำหนดกฎเกณฑ์หรือรายละเอียดใน

การใช้ที่แตกต่างกัน เช่น เครื่องหมายจุลภาค (comma) ในภาษาอังกฤษมีกฎเกณฑ์การใช้ที่หลากหลายมากกว่าภาษาไทย เป็นต้น

สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างความเหมือนและความต่างในกฎเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและล้วนเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้แปลสามารถเรียนรู้เพื่อความเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารในบทแปลให้มีประสิทธิภาพต่อไปจากการทบทวนข้างต้น

เครื่องหมายวรรคตอนกับการแปล

นักวิชาการทางด้าน การแปลภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ศึกษาและให้ข้อคิดเกี่ยวกับความสำคัญของเครื่องหมายวรรคตอนในการสื่อสาร โดยเฉพาะในบริบทของการแปลไว้จำนวนหนึ่ง แนวคิดหรือข้อคิดเหล่านี้ต่างแสดงให้เห็นอิทธิพลของเครื่องหมายวรรคตอนในการแปล และเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า เครื่องหมายวรรคตอนช่วยให้ภาษาในการสื่อสารมีความชัดเจนและผู้แปลควรให้ความสำคัญกับเครื่องหมายวรรคตอน เพราะนอกจากจะทำหน้าที่ทางไวยากรณ์แล้ว ก็ยังสื่อความหมายบางประการได้ตามบริบทในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้น ๆ ในการสื่อสาร นักวิชาการทางด้าน การแปลหลายท่านได้ยกตัวอย่างข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษพร้อมเครื่องหมายวรรคตอนและคำแปลเพื่อแสดงให้เห็นความสำคัญว่า เครื่องหมายเหล่านี้มีผลต่อความหมายอย่างแท้จริง ดังเช่น

ดวงตา สุกุล (2545, หน้า 71) กล่าวว่า เครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้ในภาษาอังกฤษอาจก่อให้เกิดปัญหาในการแปลได้ “เพราะในภาษาไทยไม่มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอน” ก่อนแปลนั้น ผู้แปลต้องเข้าใจความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษก่อน เพื่อให้ฉบับแปลที่ได้นั้นถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และเป็นที่ยอมรับได้ ดังนั้น การใช้เครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้องจึงเป็นสิ่งที่คุณแปลควรคำนึงถึง ดวงตา สุกุล ได้ยกตัวอย่างการใช้หรือการสื่อความหมายของเครื่องหมาย full stop/ period หรือ (.) ในภาษาอังกฤษพร้อมแนะนำวิธีการแปลว่า เครื่องหมายนี้สื่อความหมายว่า ข้อความที่ผู้เขียนนำเสนอมานั้นจบความสมบูรณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อต้องถ่ายทอดความหมาย ผู้แปลควรทำให้ภาษาฉบับแปลนั้นเป็นข้อความที่มีเนื้อความสมบูรณ์และจบในประโยคนั้น ไม่ควรใช้คำเชื่อม เช่น คำว่า ซึ่ง เพื่อเชื่อมข้อความต่อไปกับประโยคสมบูรณ์ซึ่งจะทำให้กลายเป็นประโยคเดียวกัน

- (1) I tell him that I am filled with melancholia. For me, the maples mean that the summer and early fall are over and I must return from the seacoast to the city.

ผู้แปลควรถ่ายทอดข้อความต้นฉบับข้างต้นเป็นประโยคแยกจากกัน ไม่ควรใช้คำว่า “ซึ่ง” นำหน้าประโยคที่ตามมาว่า “ซึ่งสำหรับข้าพเจ้าแล้ว...”

สุพรรณิ ปิ่นมณี (2562) กล่าวว่า ภาษาไทยไม่นิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอน ซึ่งแตกต่างจากภาษาอังกฤษที่มีเครื่องหมายวรรคตอนและกฎเกณฑ์การใช้ที่ชัดเจน ดังนั้นปัญหาในการแปลจึงอาจเกิดขึ้นได้จากการแปลทั้งจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ปัญหาในการแปลนั้นอาจเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนการอ่านต้นฉบับภาษาอังกฤษเพื่อเก็บสาร หากผู้แปลไม่เข้าใจความหมายของเครื่องหมายวรรคตอน อาจทำให้เข้าใจสารผิดพลาดได้ พร้อมได้ยกตัวอย่างการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่แตกต่างกันภายในรูปภาษาอันเดียวกัน แต่ก็จะให้ความหมายที่แตกต่างกันด้วย สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่า เครื่องหมายวรรคตอนนั้นสามารถกำหนดความหมายของถ้อยคำได้ เช่น

(2) A woman, without her man, is nothing.

หญิงใดไร้สามี ไม่มีค่า หรือ

สตรีใดหากปราศจากบุรุษเคียงข้างกาย ย่อมไร้ความหมาย

(3) A woman: without her, man is nothing.

หากปราศจากสตรี บุรุษก็ย่อมไร้ความหมาย

(สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2549, หน้า 226 อ้างถึงใน สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2562, หน้า 218)

นอกจากนี้ ในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย สุพรรณิ ปิ่นมณี (2562, หน้า 220-221) พบว่า การแบ่งวรรคตอนในฉบับแปลภาษาไทยผิดก็ทำให้สื่อความหมายผิดจากต้นฉบับ เช่น

(4) More coffee?

กาแฟอีกนะ

No, I'm fine, thanks.

*ไม่พอจริง ๆ ค่ะ

ไม่ พอจริง ๆ ค่ะ

และหากผู้แปลอ่านจับใจความต้นฉบับภาษาอังกฤษผิด เพราะไม่เข้าใจเครื่องหมายวรรคตอน ฉบับแปลที่ได้ก็จะสื่อความหมายผิดไปด้วย เช่น

(5) “That guy” said John “killed the bird.”

*ชายคนนั้นพูดว่าจอห์นเป็นคนฆ่านก

จอห์นพูดว่าชายคนนั้นเป็นคนขี้ขลาด

(6) Gareth Williams, Stephen's first son, entered politics in hope of changing society.

*กาเรธ วิลเลียมส์กับลูกชายคนแรกของสตีเฟนเข้าสู่วงการการเมืองด้วยความหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสังคม

กาเรธ วิลเลียมส์ ซึ่งเป็นลูกชายคนแรกของสตีเฟนเข้าสู่วงการการเมืองด้วยความหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสังคม

เดือนจิตต์ จิตต์อาร์ (2553, หน้า 114) กล่าวว่า ในการเขียนและใช้ภาษาอังกฤษที่ตินั้น จำเป็นต้องมีความเข้าใจเครื่องหมายวรรคตอนซึ่งจะทำให้เข้าใจความหมายที่ตรงกัน ไม่คลาดเคลื่อน และนักแปลที่ดีต้องเข้าใจและรู้จักวิธีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้อง เพื่อให้ผู้อ่านคำแปลได้รับความหมายและอารมณ์ในการอ่านฉบับแปลนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้ เดือนจิตต์ จิตต์อาร์ ได้ยกตัวอย่างข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษที่มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนตามการทำหน้าที่ในบริบทต่าง ๆ แนวความคิดนี้สอดคล้องกับ เซวง จันทรเขตต์ (2528, หน้า 77-78) ที่พิจารณาว่า เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษนั้นช่วยกำหนดความหมายของข้อความได้ การใช้เครื่องหมายต่าง ๆ มีความสำคัญที่ผู้แปลพึงพิจารณาให้ดีเมื่อถ่ายทอดความหมาย เพราะแม้ภาษาจะใช้ถ้อยคำอันเดียวกัน แต่หากปรากฏเครื่องหมายวรรคตอนที่ต่างกัน ใจความหรือความหมายของถ้อยคำเหล่านั้นก็แตกต่างกันไป เซวง จันทรเขตต์ กล่าวว่า ผู้แปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยอาจจะถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนผิดพลาดได้ เพราะการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทยอาจจะไม่ได้ใช้ในรูปแบบเดียวกันกับเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษ พร้อมยกตัวอย่างการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษพร้อมบทแปลเพื่ออธิบายแนวความคิดดังกล่าว ดังต่อไปนี้

(7) Grandpa the plumber is here.

คุณปู่ซึ่งเป็นช่างต่อท่อประปาอยู่ที่นี่

Grandpa, the plumber is here.

คุณปู่ ช่างต่อท่อประปาอยู่ที่นี่

(8) Sally called her mother, "where are you going?"

แซลลี่เรียกรมารดาของเธอ "คุณแม่กำลังจะไปไหนคะ"

"Sally," called her mother, "where are you going?"

"แซลลี่" คุณแม่ของเธอเรียก "ลูกกำลังจะไปไหน" (เซวง จันทรเขตต์, 2528, หน้า 77)

(9) You said you like the song.

คุณพูดว่าคุณชอบเพลงนั้น

You said you like the song?

คุณพูดว่าคุณชอบเพลงนั้นใช่ไหม

(เซวง จันทรเขตต์, 2528, หน้า 78)

วรรณถ วิมลเฉลา (2543, หน้า 87) กล่าวว่า ในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้น ผู้แปลต้องคำนึงถึงความต่างระหว่างสองภาษานี้ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนก็เช่นเดียวกัน ผู้แปลจำเป็นต้องให้ความใส่ใจเพราะมีความสำคัญมาก แต่ผู้แปลอาจไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้ อาจเนื่องด้วยในภาษาไทยมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนน้อยกว่าในภาษาอังกฤษ เครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้อยู่บ่อยครั้งก็มีเครื่องหมายอัฒภาค เพื่อแสดงว่าข้อความนั้นเป็นคำพูด เครื่องหมายวงเล็บ และเครื่องหมายอัศเจรีย์ เพื่อแสดงความเป็นคำอุทาน ด้วยเหตุนี้ ผู้ใช้ภาษาไทย “จึงไม่ค่อยรู้สึกว่เครื่องหมายวรรคตอนจะมีบทบาททำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนแปลงไปได้มากเท่าไร” และได้ยกตัวอย่างข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษพร้อมคำแปลเพื่อให้เห็นชัดเจนว่า เครื่องหมายวรรคตอนนั้นช่วยกำหนดความหมายของภาษา ที่แม้จะมีรูปอันเดียวกันแต่ความหมายที่ได้ต่างกัน เนื่องด้วยการใช้เครื่องหมายวรรคตอน เช่น

(10) My brother introduced me to his fiancé, a teacher, and a real lady.

พี่ชายของฉันแนะนำให้ฉันรู้จักคู่หมั้นของเขาคนหนึ่ง ครูคนหนึ่ง และสุภาพสตรีแท้ที่
ท่านหนึ่ง

(แนะนำให้รู้จัก 3 คน)

My brother introduced me to his fiancé - a teacher and a real lady.

พี่ชายของฉันแนะนำให้ฉันรู้จักกับคู่หมั้นของเขา ผู้เป็นทั้งครูและสุภาพสตรีแท้

(แนะนำให้รู้จักคนเดียว)

(วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 88)

(11) She is a pretty, generous woman.

หล่อนเป็นคนสวยและใจดี

She is a pretty generous woman.

หล่อนเป็นคนใจดีพอสมควร

(วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 89)

(12) Taxi-robbing masseuses arrested

หมอนวดที่ปล้นแท็กซี่ถูกจับ

Taxi robbing masseuses arrested

แท็กซี่ที่ปล้นหมอนวดถูกจับ

(วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 90)

(13) I left him convinced that he was guilty.

ฉันจากเขามาและปล่อยให้เขาเชื่อว่าตนเองเป็นคนผิด

I left him, convinced that he was guilty.

ฉันจากเขามาด้วยความเชื่อว่าเป็นคนผิด (วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 89)

รัชนิโรจน์ กุลธำรง (2552, หน้า 210) กล่าวว่า ปัญหาในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยอาจเกิดขึ้นได้จากการถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนบางประเภทในภาษาอังกฤษ การไม่เข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอนหรือไม่วิเคราะห์ความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนอาจส่งผลให้บทแปลนั้นไม่ถูกต้องเหมาะสมได้

ในมุมมองของรัชนิโรจน์ กุลธำรง เครื่องหมายวรรคตอนมีบทบาทในการแปลเพราะเครื่องหมายทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ คือการแบ่งแยกข้อความในตำแหน่งที่ต่างกันส่งผลให้ประโยคที่มีถ้อยคำเหมือนกันทุกคำ แต่กลับมีความหมายต่างกัน ดังที่ได้ยกตัวอย่างประกอบคือ

(14) A woman, without her man, is nothing.

(15) A woman: without her, man is nothing. (รัชนิโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 210)

(16) The Naked Truth: Australia Tortures Sheep.

ความจริงก็คือออสเตรเลียทรมานแกะ (รัชนิโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 211)

ในตัวอย่าง (14) และ (15) นั้น ผู้เขียนใช้เครื่องหมายจุลภาค (comma) ทำหน้าที่แยกข้อความในตำแหน่งต่างกันประโยค ทำให้ A woman ทำหน้าที่เป็นภาคประธานในตัวอย่าง (14) และ man ทำหน้าที่เป็นภาคประธานในตัวอย่าง (15) ความหมายที่ได้จากตัวอย่าง (14) และ (15) จึงต่างกันไปแม้จะมีถ้อยคำเหมือนกัน ส่วนในตัวอย่าง (15) และ (16) นั้น เครื่องหมายทวิภาค (colon) แสดงความสัมพันธ์ของถ้อยคำหรือข้อความที่อยู่ระหว่างเครื่องหมายนี้ ในที่นี้หมายความว่า เครื่องหมายนี้ทำให้ข้อความที่อยู่หลังเครื่องหมายทำหน้าที่เป็นส่วนขยายข้อความที่นำหน้า

นอกจากนี้ รัชนิโรจน์ กุลธำรง ยังได้ให้ข้อเสนอแนะในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนที่ผู้แปลควรต้องให้ความระมัดระวังเป็นอย่างมากก็คือ การแปลเครื่องหมายวรรคตอนที่ทำหน้าที่เหมือนคำเชื่อมที่เชื่อมข้อความนำหน้าและตามหลังเข้าด้วยกัน เครื่องหมายประเภทนี้จะแสดงความสัมพันธ์ของข้อความทั้ง 2 ซึ่งถือเป็นสารที่ผู้แปลพึงทำความเข้าใจเมื่อต้องถ่ายทอดความหมายด้วย รัชนิโรจน์ กุลธำรง (2552, หน้า 214) มีความเห็นว่า “การใช้คำสันธานเพื่อบอกความเกี่ยวข้องของข้อความหนึ่งกับอีกข้อความหนึ่งมีส่วนสำคัญในการกำหนดแนวทางการตีความหมายของผู้อ่าน” ดังนั้น หากต้นฉบับภาษาอังกฤษไม่ปรากฏคำเชื่อมหรือคำสันธานแต่มีเครื่องหมาย ผู้แปลก็อาจเพิ่ม

คำเชื่อมนั้นเพื่อให้ฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติ “การวิเคราะห์ความหมายเพื่อให้เลือกใช้คำสันธาน ที่ถูกต้องจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำอย่างระมัดระวัง” ดังเช่น

(17) Men fall in love with their eyes. Women fall in love with their ears.

พวกผู้ชายตกหลุมรักสิ่งที่ตนเห็น ส่วนผู้หญิงตกหลุมรักสิ่งที่พวกเธอได้ยิน

(นิตยสารสรรสาระ ตุลาคม, 2548, หน้า 1 อ้างถึงใน รัชนีโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 214)

(18) Learn from the mistakes of others. You can't make them all yourself.

จงเรียนรู้จากความผิดพลาดของคนอื่น คุณไม่สามารถทำผิดพลาดได้เองทั้งหมดหรือ
จงเรียนรู้จากความผิดพลาดของคนอื่น เพราะคุณไม่สามารถทำผิดพลาดได้เองทั้งหมด
หรือ

(นิตยสารสรรสาระ กรกฎาคม, 2548, หน้า 95 อ้างถึงใน รัชนีโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 215)

ผู้แปลควรพิจารณาว่า การเติมคำเชื่อมนั้นทำให้ภาษาที่ได้เป็นธรรมชาติหรือไม่ บางบริบท อาจไม่ต้องเติมคำสันธานก็ได้ดังตัวอย่างข้างต้น แต่การเติมคำเชื่อมเช่นคำว่า เพราะ ในบริบทนี้ ผู้เขียนเชื่อว่า “ทำให้บทแปลราบรื่นเป็นธรรมชาติขึ้น”

(19) What's a good investment?

Go home from work early and spend the afternoon throwing a ball
around with your son.

การลงทุนที่ดีคืออะไร

คือ การเลิกงานกลับบ้านแต่เช้า แล้วใช้เวลาว่างช่วงบ่ายโยนลูกบอลเล่นกับลูก

(นิตยสารสรรสาระ สิงหาคม, 2548, หน้า 67 อ้างถึงใน รัชนีโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 215)

ตัวอย่างนี้เป็นการแปลโดยการเพิ่มถ้อยคำบางประการเพื่อช่วยสื่อความหมายให้สอดคล้อง หรือสอดคล้องกับการใช้เครื่องหมายปรัศนี (question mark) ในประโยคที่นำมา โดยผู้แปลไม่ได้เก็บรูปของเครื่องหมายนี้ไว้ในฉบับแปลแต่ถ่ายทอดคำว่า คือ เพื่อเป็นการตอบรับคำถามที่แสดงด้วยเครื่องหมาย question mark ในต้นฉบับ

นอกจากนี้ รัชนีโรจน์ กุลธำรง ยังได้ยกตัวอย่างการแปลเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับ ภาษาอังกฤษที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในการสื่อสารต้นฉบับหากผู้แปลใช้วิธีการรักษารูปเครื่องหมายของต้นฉบับไว้ในฉบับแปล ซึ่งผู้เขียนพิจารณาว่า ผู้แปลมุ่งถ่ายทอดความหมายโดยยึด “รูปภาพาษา” ซึ่ง

หมายถึงรูปเครื่องหมายวรรคตอน คือหากไม่ได้พิจารณาความหมายของเครื่องหมายแล้ว บทแปลที่ได้ อาจไม่เป็นที่เข้าใจได้เทียบเท่ากับบทแปลที่มุ่งเน้นถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอน ต้นฉบับ ดังเช่น

(20) The Naked Truth: Australia Tortures sheep.

ความจริง: ออสเตรเลียทารุณแกะ

ความจริงก็คือ ออสเตรเลียทารุณแกะ (รัชนิโรจน์ กุลจ่าง, 2552, หน้า 216)

แนวคิดเรื่องเครื่องหมายวรรคตอนกับการแปลพร้อมตัวอย่างการแปลข้างต้น ล้วนแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เครื่องหมายวรรคตอนนั้นมีบทบาทในการสื่อความหมาย สามารถทำให้ถ้อยคำที่อยู่ในรูปอันเดียวกันนั้นมีความหมายแตกต่างกันได้ เครื่องหมายวรรคตอนจึงอาจถือได้ว่ามีความหมาย แต่ความหมายมักเป็นไปในทางไวยากรณ์ที่ไม่ได้ปรากฏชัดเจนในตัวเอง ความหมายปรากฏเด่นชัดจากบริบทการใช้ ดังนั้น ผู้แปลพึงให้ความสำคัญและวิเคราะห์บริบทในการสื่อความหมายเพื่อเลือกคำแปลที่สื่อความหมายดังต้นฉบับ การแปลเครื่องหมายวรรคตอนจึงเป็นศาสตร์ที่ผู้แปลต้องใช้ปัจจัยอื่นประกอบในการพิจารณาถ่ายทอดความหมาย การเก็บเพียงรูปเครื่องหมายไว้ในฉบับแปลดังตัวอย่าง อาจให้ภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติหรือสื่อความหมายไม่ชัดเจน ลักษณะการปรับแก้บทแปลเช่นนี้อาจกระทำได้จากการฝึกหัดด้วยตนเองของผู้แปล แต่หากเป็นการแปลด้วยเครื่องแปลภาษาแล้วนั้น เราจำเป็นต้องเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในเรื่องคุณภาพการแปลเครื่องหมายวรรคตอนกันต่อไปด้วยการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ เช่น กลวิธีการแปล ความเหมือนและความต่างระหว่างการแปลด้วยเครื่องแปลภาษาและมนุษย์ ดังที่จะได้กล่าวในส่วนต่อ ๆ ไป

ลักษณะบทแปลที่ดี

นักวิชาการทางด้านงานแปลต่างมีแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะงานแปลที่ดีที่สอดคล้องกัน และเป็นแนวคิดที่สามารถนำมาพิจารณาคูณภาพงานแปลได้ งานแปลใดที่มีลักษณะไม่สอดคล้องกับแนวความคิดดังกล่าวก็จะถือว่าเป็นงานแปลที่ไม่มีคุณภาพ คือมีข้อบกพร่องในการแปลและไม่อาจสื่อความหมายได้เทียบเคียงสารของต้นฉบับ ดังเช่น

สัญญาวิ สายบัว (2540) ได้กล่าวว่า สิ่งที่สามารถกำหนดคุณภาพงานแปลได้คือ การรักษาความหมายของสารต้นฉบับไว้ในฉบับแปล ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักอันสำคัญในการแปล แนวคิดนี้สอดคล้องกับนักวิชาการแปลอื่น ๆ ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาทบทวนที่ดี เช่น

วรนาถ วิมลเฉลา (2543) กล่าวว่า งานแปลที่ดีมีคุณภาพนั้นต้องประกอบไปด้วยคุณสมบัติ 2 ประการคือ ความซื่อ ซึ่งหมายถึงความเทียบเคียงของสารต้นฉบับ ฉบับแปลควรให้สาร

หรือความหมายอันเดียวกันกับต้นฉบับ ผู้แปลพึงรักษาสารหรือความหมายของต้นฉบับไว้ให้ได้ และ ความสวย ในบริบทนี้หมายความว่า สารหรือความหมายของต้นฉบับนั้นต้องปรากฏในรูปภาษาฉบับ แปลที่มีความสละสลวย เป็นธรรมชาติ คือเป็นไปตามลักษณะการใช้ภาษาในฉบับแปล งานแปลที่ดี ต้องมีคุณสมบัติทั้ง 2 นี้ประกอบกันเสมอ

สุพรรณิ ปิ่นมณี (2548) กล่าวว่า บทแปลที่ดีต้องพิจารณาจากลีลาภาษา วิธีสื่อสาร และ พลังของสารต้นฉบับ เพื่อให้ได้งานแปลที่ดี ผู้แปลต้องถ่ายทอดลีลาภาษาของสารต้นฉบับให้ถูกต้อง กล่าวคือ ลีลาภาษาในฉบับแปลต้องเป็นลีลาภาษาของต้นฉบับ หากต้นฉบับสื่อความเป็นทางการผ่าน รูปแบบการใช้ภาษาที่มีความถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติในภาษา ฉบับแปลย่อมต้องให้สารที่สื่อความ เป็นทางการเช่นกัน หากต้นฉบับสื่อความไม่เป็นทางการผ่านการใช้ภาษาสแลง ภาษาในฉบับแปลก็ ย่อมต้องเลือกใช้ถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มซึ่งอาจไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้อง เพื่อแสดงความไม่เป็นทางการดังกล่าว ในการสื่อสารหรือถ่ายทอดความหมายนั้น ผู้แปลต้องรักษา ความเทียบเท่าทางด้านความหมายของสารต้นฉบับ กล่าวคือ ผู้แปลต้องมีวิธีถ่ายทอดความหมายของ สารต้นฉบับให้ถูกต้อง ครบถ้วน สารของฉบับแปลต้องเป็นสารอันเดียวกันกับสารต้นฉบับ นอกจากนี้ ผู้แปลยังต้องรักษาพลังของสารต้นฉบับไว้ได้ กล่าวคือ บทแปลที่ดีต้องสร้างพลังขับเคลื่อนให้เกิดแก่ ผู้รับสารฉบับแปลได้ตรงกันกับพลังขับเคลื่อนที่ผู้อ่านต้นฉบับได้รับ เช่น บทแปลที่ดีต้องสร้างอารมณ์ ร่วมใด ๆ ให้เกิดแก่ผู้รับสารฉบับแปลได้ตรงตามอารมณ์ของผู้รับสารเมื่ออ่านต้นฉบับ

จากแนวคิดข้างต้น ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพงานแปลล้วนมีความสัมพันธ์กับความหมาย รวมถึงลีลาของสารต้นฉบับ วิธีการส่งผ่านสารไปสู่ฉบับแปล และพลังจากการรับสาร ปัจจัยเหล่านี้จะ ถูกถ่ายทอดไว้ในภาษา ดังนั้น บทแปลจะมีคุณภาพได้เมื่อผู้แปลมีความสามารถเชิงภาษา คือผู้แปล ต้องมีความรู้ในการเรียบเรียงสารหรือความหมายของต้นฉบับนั้นให้อยู่ในรูปลักษณะภาษาที่ถูกต้องตาม ระเบียบปฏิบัติในภาษาที่สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ด้วยวิธีคิดดังกล่าวจึงมีนักวิชาการการแปลได้ นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาษาฉบับแปลที่ดี ดังเช่น

ดวงตา สุพล (2545) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะภาษาที่ดีในงานแปลควรมีดังต่อไปนี้

1. ภาษาในฉบับแปลต้องมีความกระชับ สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน โครงสร้างภาษาไม่ ซับซ้อน ไม่สื่อความกำกวม
2. ภาษาในฉบับแปลต้องสร้างลีลาการเขียนได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ ลีลาภาษาในการ เขียนต้องสอดคล้องกับสารของต้นฉบับที่จะแปล
3. ภาษาในฉบับแปลควรเป็นภาษาที่เรียบง่ายและสอดคล้องกับความคิดที่ชัดเจน และเป็นไปตามต้นฉบับ
4. ภาษาในฉบับแปลต้องมีความสมเหตุสมผลเทียบเท่ากับภาษาต้นฉบับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เครื่องแปลภาษา Google Translate กับการประยุกต์ใช้ในการเรียน การสอนภาษา และการสื่อสาร

Lyons (2016) ได้สำรวจการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่นักเรียนใช้ช่วยในการแปล โดยรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนจำนวน 1,707 คน ในโรงเรียนมัธยม 4 แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นตัวแทนนักเรียนจาก แต่ละสายชั้น เพื่อวิเคราะห์หาความนิยมหรือความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละสายชั้น นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์คำตอบจากคำถามแบบปลายปิด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนมากนิยมใช้เทคโนโลยีแบบพกพา เท่ากับร้อยละ 90.6 และเลือกใช้โทรศัพท์เพื่อการแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เท่ากับร้อยละ 74.5 ส่วนเครื่องมือแปลภาษาที่นักเรียนนิยมใช้มากที่สุดคือ Google Translate เท่ากับร้อยละ 72.5 ลำดับต่อมาคือ แอปพลิเคชัน LEXITRON ในโทรศัพท์มือถือ เท่ากับร้อยละ 14.4 ทั้งนี้ นักเรียนมีความต้องการใช้โทรศัพท์มือถือมากกว่าคอมพิวเตอร์ที่เพิ่มขึ้น หลังจากปีแรกที่สำรวจจนถึงปีสุดท้าย กลุ่มนักเรียนในชั้นปีแรก ๆ นิยมใช้เครื่องแปลภาษา Google Translate มากที่สุด มากกว่าร้อยละ 80 ในขณะที่กลุ่มนักเรียนในชั้นปีสุดท้ายมีความต้องการในการใช้เครื่องแปลภาษาดังกล่าวลดลง คือเหลือเพียงร้อยละ 58.1

กมล เกตุพันธ์ และวารภรณ์ ศรีเพชรพันธุ์ (2559) ได้ศึกษาทัศนคติ พฤติกรรม ปัญหาการใช้ และแนวทางแก้ไขปัญหาจากการใช้เครื่องแปลภาษา “กูเกิ้ล ทรานสเลท” ในนักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 123 คน โดยใช้แบบสอบถามมาตรวัดแบบไลเคิร์ต 5 ระดับในการเก็บข้อมูล ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า นักศึกษารู้จักและใช้เครื่องแปลภาษา “กูเกิ้ล ทรานสเลท” ร้อยละ 100 เพื่อการศึกษามากที่สุด การแปลด้วยเครื่องแปลภาษาในนักศึกษานี้มักกระทำในระดับคำมากกว่าระดับ วลี ประโยค ย่อหน้า และบทความ นักศึกษาพบปัญหาในการใช้เครื่องแปลภาษา “กูเกิ้ล ทรานสเลท” 3 ประเด็น คือ 1) จำนวนข้อมูลคำศัพท์ภาษาไทยมีไม่เพียงพอ 2) เครื่องแปลภาษา “กูเกิ้ล ทรานสเลท” ยังไม่สามารถแปลข้อความที่มีความต่างทางวัฒนธรรม โครงสร้างภาษาและไวยากรณ์ระหว่าง 2 ภาษาได้ และ 3) ประเด็นด้านคำศัพท์ อันได้แก่ การเลือกคำไม่ตรงกับความหมาย การแปลแบบคำต่อคำ คำแปลไม่เป็นธรรมชาติและไม่ถูกระดับภาษา และการตัดทอนคำและสาระสำคัญ นอกจากนี้ นักศึกษาได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาในการแปลในประเด็นข้างต้นว่า ผู้แปลควรต้องปรับบทแปลด้วยตนเอง พร้อมปรึกษาผู้รู้ และหยุดใช้เครื่องแปลภาษา “กูเกิ้ล ทรานสเลท” เนื่องจากผลการแปลยังไม่เป็นที่มั่นใจ และเพื่อให้บทแปลมีคุณภาพ นักศึกษาจะอ่านบทความต้นฉบับก่อนถ่ายทอดความหมาย และใช้เทคนิคการปรับบทแปลด้วยตนเองประกอบหลังจากที่ใช้เครื่องแปลภาษา “กูเกิ้ล ทรานสเลท”

Jeanjaroonsri (2023) ได้สำรวจการใช้และการรับรู้เทคโนโลยีแบบพกพา (mobile technologies) เพื่อช่วยในการเขียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาไทยในระดับปริญญาตรี

ในมหาวิทยาลัยจำนวน 305 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาใช้เทคโนโลยีแบบพกพาหลากหลายประเภทเพื่อสนับสนุนการใช้ภาษาในการเขียน ภาษาต่างประเทศ โดยนิยมใช้ 3 ลำดับแรกคือ เครื่องแปลภาษา Google Translate ใช้มากที่สุด เท่ากับร้อยละ 91.5 ลำดับถัดมาคือ Grammarly เท่ากับร้อยละ 52.7 และ พจนานุกรมแบบออนไลน์ Oxford Dictionary เท่ากับร้อยละ 34.6 โดยจุดมุ่งหมายหลัก 3 ประการในการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ คือ ใช้แปลคำจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เท่ากับร้อยละ 89 ใช้แปลคำจากภาษาอังกฤษเป็น ภาษาไทย เท่ากับร้อยละ 84.8 และใช้เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของหลักไวยากรณ์ เท่ากับร้อยละ 75.3 ส่วนเหตุผลในการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ 3 ลำดับแรก คือ เหตุผลด้านภาษาเพื่อความถูกต้องในการเขียน เท่ากับร้อยละ 56.54 การเสริมสร้างความมั่นใจ เท่ากับร้อยละ 26.86 และความสะดวกในการเข้าถึงเทคโนโลยี เท่ากับร้อยละ 16.6

ทวีศักดิ์ ชูมา และอาภาภรณ์ บุลสถาพร (2559) ได้ศึกษากลวิธีรับมือกับการพูดและการฟัง ภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาอนามัยสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 56 คน แบ่งกลุ่มนักศึกษาตามผลการเรียนในวิชาการ ฟัง-การพูดภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล เป็นชุดคำถามเกี่ยวกับการใช้ กลวิธีเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาในการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่า ในการรับมือกับ ปัญหาในการพูดภาษาอังกฤษ นักศึกษากลุ่มเก่งใช้กลวิธีการใช้คำ (word-oriented) กลวิธีต่อรอง ในขณะสนทนา (negotiation for meaning while speaking) มากกว่ากลุ่มอื่น ในขณะที่กลุ่มอ่อน ใช้กลวิธีการใช้ไวยากรณ์ (grammar-oriented) ส่วนกลวิธีรับมือกับปัญหาในการฟังภาษาอังกฤษ นั้น นักศึกษากลุ่มเก่งและกลุ่มกลางใช้กลวิธีต่อรองความหมายในขณะที่พูด (negotiation for meaning while listening) และกลวิธีที่ใจความสำคัญ (getting the gist) ส่วนกลุ่มอ่อนใช้กลวิธี รักษาการสนทนาให้ดำเนินต่อไป (conversation maintenance) นอกจากนี้ การศึกษาครั้งนี้ยัง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาใช้พจนานุกรมในโทรศัพท์มือถือหรือไอแพด (iPad) และเครื่องแปลภาษา Google Translate เมื่อมีปัญหาในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ด้วยเชื่อว่าสามารถแก้ปัญหาเรื่อง คำศัพท์ วลี หรือประโยคในขณะสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้

เอกรงค์ บันพงษ์ และภรณ์ยุ ขำน้ำคู้ (2566) ได้ศึกษาความสามารถในการสื่อสารเพื่อช่วย ในการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติในสังคมและวัฒนธรรมไทย ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยพะเยา และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ตัวแทน มหาวิทยาลัยละ 3 คน รวมจำนวน 15 คน งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิง ลึกและสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยแสดงว่า 1) เหตุผลที่นักศึกษาต่างชาติส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ ในระดับปริญญาตรีในประเทศไทยคือ การศึกษาไทยได้รับการยอมรับ กระบวนการสมัครวิชาสะดวก ได้รับการสนับสนุนค่าบำรุงการศึกษาและค่าครองชีพ อัตราการแข่งขันทางการศึกษาในประเทศของ

ตนสูง มีโอกาสในการทำงานในอนาคตได้ ขึ้นขอบภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ผู้คน อาหาร ประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศไทย 2) การปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติและความสามารถในการสื่อสารในวัฒนธรรมไทยมีความเกี่ยวเนื่องกัน แม้นักศึกษาต่างชาติจะมีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีอยู่แล้ว แต่ก็มีปัญหาในการใช้ภาษาไทยและการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมท้องถิ่น นักศึกษาต่างชาติได้ใช้วิธีการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ โทรศัพท์สมาร์ทโฟนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารอันเป็นการปรับตัว เช่น ใช้ Google Translate เพื่อช่วยแปลภาษา 3) ทั้งนี้ นักศึกษาชาวต่างชาติก็มีแนวทางในการปรับตัวเอง คือ การเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม ประเพณีของสังคมไทย การคิดเชิงบวก และการเปิดใจยอมรับในความต่างระหว่างบุคคลที่มีภูมิหลังด้านชาติพันธุ์ เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมอันหลากหลาย

จักรพงษ์ ทองผาย (2564) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างชุดฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจโดยใช้เครื่องแปลภาษา Google Translate พร้อมสำรวจความคิดเห็นต่อกระบวนการสร้างและความพึงพอใจต่อการการใช้ชุดฝึกทักษะดังกล่าว โดยศึกษาในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 40 คน ใช้แบบสอบถามเพื่อวัดความคิดเห็นต่อกระบวนการสร้างชุดฝึกและแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจต่อการแลกเปลี่ยนการใช้ชุดฝึกเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล งานวิจัยนี้ใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้คำถามแบบปลายเปิดเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาใช้ Google Translate ในการสร้างชุดฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจด้วยตนเอง โดยสถานการณ์ทางธุรกิจที่นักศึกษานำมาสร้างบทสนทนามากที่สุด 4 ลำดับแรกคือ บทสนทนาในหัวข้อการรับคำสั่งซื้ออาหารในร้านอาหารและการเลือกซื้อสินค้า (N = 7 เท่ากัน) การโทรศัพท์เพื่อจองโต๊ะร้านอาหารและการจองตั๋วเครื่องบิน (N = 4 เท่ากัน) 2) ในการวัดความคิดเห็นของนักศึกษาต่อกระบวนการสร้างชุดฝึกนั้น นักศึกษาเห็นประโยชน์ด้านทักษะและการเรียนรู้ของผู้พูดมากกว่าด้านระบบการทำงานของ Google Translate และด้านประโยชน์และข้อเสนอแนะในการออกเสียงผ่าน Google Translate นักศึกษาอาจต้องออกเสียงหลายครั้งเพื่อให้ระบบจับเสียงพูดได้ครบและถูกต้อง แต่ถือเป็นความท้าทายของนักศึกษา และนักศึกษามีความมั่นใจในการออกเสียงมากขึ้นหาก Google Translate จับเสียงพูดได้ครบและถูกต้อง สิ่งนี้ถือเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้แบบนำตนเองได้ ทั้งนี้อาจมีข้อจำกัดในการใช้ Google Translate เพื่อการฝึกพูดในระดับวลีหรือประโยคเท่านั้น ไม่เหมาะกับการฝึกในระดับบทสนทนา 3) ในการศึกษาความพึงพอใจต่อการแลกเปลี่ยนการใช้ชุดฝึกระหว่างนักศึกษานั้นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้านคือ ด้านระบบการทำงานของ Google Translate ด้านทักษะและการเรียนรู้ และด้านประโยชน์และการนำไปใช้ ซึ่งนักศึกษามีสามารถนำชุดฝึกนี้ไปใช้ฝึกฟังและออกเสียงด้วยตนเองได้ เพราะการออกเสียงมีความชัดเจนและถูกต้อง และมีคำศัพท์และวลีทางธุรกิจที่น่าสนใจ แต่การฝึกดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพหากผู้ใช้มี

ทักษะภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารได้ เนื่องจาก Google Translate มีข้อจำกัดในการเว้นวรรคระหว่างบทสนทนา และในบทสนทนาเป็นเสียงพูดของบุคคลเดียวกัน อาจสร้างความสับสนแก่ผู้ฟัง ทำให้จับใจความได้ยาก

Taladngoen, Pinsak and Chuenchomnakjad (2020) ได้ศึกษา กลวิธีการเรียนรู้การออกเสียงภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พิชณฺ์โลก โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ระบุระดับความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษโดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเอง 2) ศึกษาวิธีการเรียนรู้การออกเสียงภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษในระดับที่ต่างกัน และ 3) ตรวจสอบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประเมินระดับความสามารถในการออกเสียงที่แตกต่างกันนั้นมีกลวิธีการเรียนรู้การออกเสียงภาษาอังกฤษที่ต่างกันหรือไม่ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 270 คน และใช้การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คนจากจำนวนทั้งหมดนั้น มีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประเมินความสามารถของตนเองอยู่ในระดับกลาง และยังชี้ให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความสามารถที่แตกต่างกันทั้ง 3 กลุ่มใช้วิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันด้วย กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ประเมินความสามารถของตนเองในระดับดีใช้ “กลวิธีการเรียนรู้ด้านความรู้ความคิด” มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ประเมินความสามารถของตนเองในระดับกลางใช้ “กลวิธีการเรียนรู้ด้านอารมณ์และจิตใจ” มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินความสามารถของตนเองในระดับอ่อนใช้ “กลวิธีการเรียนรู้ด้านสังคม” มากที่สุด จากการสัมภาษณ์พบว่า ในการสาธิตการออกเสียงภาษาอังกฤษนั้น กลุ่มตัวอย่างจะใช้งานแอปพลิเคชันออนไลน์ เช่น Google Translate เพราะเข้าถึงได้อย่างง่ายดายและมีความรวดเร็ว แต่หากไม่สามารถใช้งานได้ การสอบถามเพื่อนร่วมชั้นมากกว่าปรึกษาผู้สอนก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งด้วยมีความสนทนสนมและความใกล้ชิดกันมากกว่า

วรารภรณ์ ศรีนาราช และมณี จำปาแพง (2564) ได้ศึกษาการใช้และความพึงพอใจต่อการใช้ออปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ทักษะการแปลของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 161 คน โดยใช้แบบสอบถามการใช้และความพึงพอใจต่อการใช้ออปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ด้านทักษะการแปลในการเก็บข้อมูลแบบทดสอบนี้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างใช้ออปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการแปลในรายวิชาการแปลเบื้องต้นมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ Google Translate เท่ากับร้อยละ 90.1 ลำดับถัดมาคือ Longdo Dict เท่ากับร้อยละ 27.3 และ Thai Dict เท่ากับร้อยละ 26.1 ส่วนแอปพลิเคชัน Bright นิยมใช้น้อยกว่าแอปพลิเคชัน

อื่น ๆ มีการใช้งานเท่ากับร้อยละ 6.8 และ 2) ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการใช้ออปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ด้านทักษะการแปลอยู่ในระดับมาก

ชยพัทธ์ แก้วนรินทร์ (2559) ได้สร้างแผนการเรียนรู้โดยใช้ Google Translate ร่วมกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการอ่านออกเสียง พร้อมศึกษาผลสัมฤทธิ์ของทักษะการฟังและการอ่านออกเสียงของการใช้ Google Translate ร่วมกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในการใช้ Google Translate ร่วมกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนผาเลือดวิทยาการจังหวัดอุดรธานี จำนวน 27 คน เป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง งานวิจัยนี้ใช้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Google Translate ร่วมกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการอ่านออกเสียง 2) แบบทดสอบทักษะการฟังและการอ่านออกเสียง และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ Google Translate ร่วมกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการอ่านออกเสียง เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และมีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ ด้วยค่าสถิติ t-test Dependent ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้จะใช้เกณฑ์ 80/80 ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Google Translate ร่วมกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการอ่านออกเสียงเท่ากับ 81.54/81.94 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังและการอ่านออกเสียงก่อนและหลังการใช้ Google Translate ร่วมกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการอ่านออกเสียงปรากฏว่า คะแนนทักษะหลังการเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าคะแนนทักษะก่อนการใช้ Google Translate ร่วมกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาผลการใช้ Google Translate ร่วมกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทักษะการฟังและการออกเสียงอยู่ในระดับมาก

การแปลเครื่องหมายวรรคตอน

ฐาวิกา วิชาเพียร (2545) ได้ศึกษาทวิวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยศึกษาเครื่องหมายทั้งหมด 6 ชนิด ได้แก่ จุลภาค (,) ทวิภาค (:) อัฒภาค (;) เส้นขีดยาว (--) ปรศนี (?) และอัศเจรีย์ (!) จากแหล่งข้อมูลที่เป็นนวนิยายจำนวน 6 เรื่อง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพิจารณาเลือกรูปแบบการแปลเครื่องหมายวรรคตอนในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษด้วยถ้อยคำต่าง ๆ ในภาษาไทยเท่านั้น พร้อมทั้งศึกษาแนวปฏิบัติในการเลือกใช้คำในฉบับแปลที่ให้ความหมายเทียบเคียงกับเครื่องหมายในต้นฉบับ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้แปลเลือกใช้คำชนิดต่าง ๆ ในภาษาไทยมาเป็นคำเทียบเคียงความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งได้แก่ คำสันธาน คำสรรพนาม

คำวิเศษณ์ คำบุพบท และคำอุทาน ถ้อยคำที่ผู้แปลเลือกใช้ในการแปลหรือใช้แทนเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับขึ้นอยู่กับหน้าที่ของเครื่องหมายแต่ละชนิด ส่วนแนวทางในการเลือกใช้คำแปลนั้นจะขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์หาหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับและวัจนลีลาหรือรูปแบบการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ของข้อความที่เครื่องหมายวรรคตอนนั้นปรากฏร่วม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น เราจะเห็นว่า เครื่องหมายวรรคตอนนั้นมีกฎระเบียบการใช้ที่หลากหลาย และมีการบัญญัติกฎไว้เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ให้เป็นมาตรฐานและเป็นบรรทัดฐาน ทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และต่างก็มีหน้าที่ที่คล้ายคลึงกันคือ มุ่งสร้างความสัมฤทธิ์ผลในการสื่อสารเพราะทำให้ภาษามีความกระชับ ชัดเจน และสละสลวยได้ การเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนจึงมีความสำคัญต่อการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ในหลากหลายบริบทอย่างแท้จริง การขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้นจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานเขียนได้ การวิจัยเครื่องหมายวรรคตอนจึงมีส่วนผลักดันให้เราตระหนักถึงความสำคัญในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพได้เช่นเดียวกัน

ในส่วนของการศึกษาการใช้เครื่องแปลภาษานั้น งานวิจัยข้างต้นมักจะนำเสนอให้เราเห็นความสำคัญหรือประโยชน์ของการใช้เครื่องแปลภาษาในบริบทต่าง ๆ ในการสื่อสารโดยเฉพาะเครื่องแปลภาษา Google Translate เป็นการย้ำให้เห็นบทบาทของเครื่องแปลภาษาในปัจจุบันที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เช่น การใช้เครื่องแปลภาษา Google Translate เป็นเครื่องมือช่วยในการปรับตัวในสังคมที่มีความต่างทางภาษาและวัฒนธรรม การใช้ Google Translate เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาในประเด็นต่าง ๆ เช่น ใช้ในการฝึกพูด ฟัง การเขียน การออกเสียง หรือการเรียนรู้ทักษะการแปล เป็นต้น นอกจากนี้ เมื่อมีการสำรวจทัศนคติ พฤติกรรมในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เราจะพบว่า Google Translate เป็นแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยมในสังคมเป็นที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลายในลำดับต้น ๆ และเป็นเทคโนโลยีที่เข้าถึงได้อย่างง่ายดายหากแต่ งานวิจัยเกี่ยวกับการแปลด้วย Google Translate นั้น กลับมีจำนวนจำกัดที่ในแวดวงวิชาการยังจำเป็นต้องศึกษาในอีกหลากหลายมิติ เราอาจเรียนรู้จากงานวิจัยข้างต้นได้แต่เพียงว่า Google Translate แม้จะช่วยในการแปลได้ แต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องประสิทธิภาพ งานวิจัยที่จะทำให้เราเรียนรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์การทำงานของ Google Translate และประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้เราเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการทำงานประเภทต่าง ๆ ต่อไปในอนาคตได้ การวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ Google Translate ในการแปลภาษาจึงมีความสำคัญและควรส่งเสริมให้มีการศึกษากันอย่างเป็นระบบแพร่หลาย

พร้อมกันนี้ จากแนวคิดเรื่องลักษณะภาษาและบทแปลที่ดีข้างต้น เราจะพบว่าปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้งานแปลมีคุณภาพซึ่งหมายถึงบทแปลที่สามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามต้นฉบับก็คือ สารหรือความหมายที่เทียบเคียงกับต้นฉบับ และภาษาในฉบับแปลที่สละสลวยและเป็นธรรมชาติ

ปัจจัยเหล่านี้ใช้ประเมินคุณภาพงานแปลได้ บทแปลใดที่ไม่เป็นไปตามลักษณะดังกล่าวก็จะถือว่าเป็น บทแปลที่มีข้อผิดพลาดในการแปล และไม่อาจสื่อสารได้เทียบเคียงกับต้นฉบับ ซึ่งผู้วิจัยจะนำไปเป็น เกณฑ์ในการพิจารณาข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนต่อไปในงานวิจัยนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์หารูปแบบหรือลักษณะการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา พร้อมวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและแนวทางแก้ไข เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีความเรียบร้อย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย พร้อมนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยพื้นฐาน (basic research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อหากลวิธีการแปล ด้วยเครื่องแปลภาษา พร้อมข้อผิดพลาดในการแปลและแนวทางแก้ไข และมีการศึกษาหาค่าร้อยละ (percentage) และความถี่ (frequency) ของกลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา

การเลือกแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลการแปลเครื่องหมายวรรคตอนในงานวิจัยนี้มาจากข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอน ที่นักวิชาการการแปลได้ยกตัวอย่างประกอบการอภิปรายเรื่องเครื่องหมายวรรคตอนกับการแปลในหนังสือการแปล ได้แก่ วรรณาด วิมลเฉลา (2543) สุพรรณิ ปันมณี (2562) ดวงตา สุปล (2545) เขวง จันทระเขตต์ (2528) รัชนิโรจน์ กุลธำรง (2552) และ เตือนจิตต์ จิตต์อารี (2553) และข้อความจากบทความภาษาอังกฤษเรื่องหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษในเว็บไซต์ต่าง ๆ ได้แก่

<https://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/punctuation>

<https://grammar.yourdictionary.com/punctuation/what/fourteen-punctuation-marks.html>

<https://www.uopeople.edu/blog/punctuation-marks/>

https://7esl.com/punctuation-marks/#Punctuation_Marks_%7C_Punctuation_Video

<https://writingcenter.uagc.edu/grammar-punctuation>

การรวบรวมข้อมูลและกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้พิจารณาแหล่งข้อมูลการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษแล้ว ลำดับต่อไป ผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านั้นมาประมวลผลการแปลด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate ผู้วิจัยเข้าใช้เครื่องแปลภาษานี้ผ่านเว็บไซต์ <https://translate.google.com/> โดยเข้าใช้ด้วยบัญชี somphob@go.buu.ac.th หลังการประมวลผลทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจะนำเอาฉบับแปลนั้นมาวิเคราะห์หากวิถีการแปลที่พบทั้งหมดจากแหล่งข้อมูล ซึ่งบางข้อความอาจปรากฏการใช้เครื่องหมายวรรคตอนมากกว่า 1 เครื่องหมายหรือพบความถี่ในการใช้มากกว่า 1 ครั้ง การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะได้ข้อมูลเรื่องกลวิธีการแปล คำร้อยละและค่าความถี่ของกลวิธีการแปล เครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา ในการวิเคราะห์หาข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนนั้น ผู้วิจัยจะนำบทแปลที่ผ่านการแปลด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate จากแหล่งข้อมูลข้างต้นมาวิเคราะห์ เพื่ออธิบายลักษณะข้อผิดพลาดและแนวทางแก้ไขข้อผิดพลาด โดยใช้แนวคิดลักษณะบทแปลที่ดีเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิซึ่งเป็นข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอนในเอกสารตั้งชี้แจงข้างต้น และนำข้อความเหล่านั้นไปทำการแปลด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate แล้ว ผู้วิจัยจะนำบทแปลที่ได้มาวิเคราะห์หากวิถีการแปลที่ปรากฏพร้อมวิเคราะห์ข้อมูลการแปลเชิงพรรณนาเพื่อแจกแจงความถี่และคำร้อยละของกลวิธีการแปลทั้งหมด และข้อผิดพลาดในการแปลกับแนวทางในการแก้ไขข้อผิดพลาด

การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วเสร็จ ผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านั้นมาสรุปเพื่อแสดงให้เห็นกลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนในข้อความต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate คำร้อยละ ความถี่ของกลวิธีการแปลทั้งหมด พร้อมอภิปรายผลการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแปลและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate ความถี่ คำร้อยละ และท้ายสุดคือบทวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษาและแนวทางการแปลเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวดังต่อไปนี้

กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate

จากการรวบรวมเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏในแหล่งข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยขอนำเสนอข้อมูลในตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 1 กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate

ลำดับ	กลวิธีการแปล	ความถี่	ร้อยละ
1.	กลวิธีการละ/ไม่แปล	780	60.23
2.	กลวิธีการคงรูปเครื่องหมาย	426	32.90
3.	กลวิธีการแปลรูปเต็มแบบตรงตัว	50	3.86
4.	กลวิธีการแปลเป็นคำบุพบท	21	1.62
5.	กลวิธีการแปลเป็นคำอนุภาคแสดงการถาม	9	0.69
6.	กลวิธีการแปลเป็นคำสันธาน	4	0.31
7.	กลวิธีการแปลเป็นคำสรรพนาม	3	0.23
8.	กลวิธีการแปลเป็นคำกริยา	1	0.08
8.	กลวิธีการแปลเป็นคำนาม	1	0.08
รวม		1,295	100

ตาราง 1 แสดงกลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate ผู้วิจัยพบการใช้เครื่องหมายวรรคตอนทั้งหมด 14 ประเภทจำนวน 1,295 เครื่องหมาย และมีกลวิธีการแปลทั้งหมด 9 กลวิธี ดังมีความถี่และค่าร้อยละเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดดังต่อไปนี้

กลวิธีการละ/ ไม่แปล

ผู้วิจัยพบกลวิธีการละ/ ไม่แปลมากที่สุดเป็นลำดับ 1 จำนวน 780 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 60.23 ผู้วิจัยพิจารณาว่า กลวิธีการละ/ ไม่แปลนี้ถือเป็นรูปแบบการแปลประเภทหนึ่งเพราะสามารถวิเคราะห์หน้าที่หรืออาจมีผลต่อการสื่อความหมายใด ๆ ให้แก่บทแปลได้ในบางบริบท จากข้อมูลผู้วิจัยพบการละ/ ไม่แปลใน 4 ลักษณะคือ

1. ในกรณีที่เครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับนั้นไม่เป็นที่นิยมใช้ในบริบทภาษาไทย เครื่องแปลภาษามักจะละ/ ไม่แปล เช่น เครื่องหมายมหัพภาค (full stop/ period) เครื่องหมายนี้ในต้นฉบับภาษาอังกฤษพบการใช้จำนวนมาก เพราะทุกข้อความที่มีโครงสร้างเป็นประโยคจะต้องปรากฏเครื่องหมายลงท้ายเสมอ และข้อความที่ไม่ใช่ประโยคคำถามหรือข้อความแสดงอารมณ์ความรู้สึกก็มักจะลงท้ายด้วยเครื่องหมายมหัพภาคนี้ เครื่องหมายนี้มีวิธีการใช้เช่นเดียวกันในภาษาไทยคือ “ใช้เพื่อแสดงว่าจบประโยคหรือจบความ” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2551, หน้า 1) แต่อาจไม่เป็นที่นิยมใช้ในบริบทภาษาไทยในปัจจุบัน ดังที่มักไม่ปรากฏท้ายข้อความหรือประโยคในภาษาไทย ในฉบับแปลด้วยเครื่องแปลภาษา แม้เครื่องหมายประเภทนี้ไม่ปรากฏ แต่ผู้อ่านก็ยังคงสามารถจับใจความของสารหลักได้ เพราะเครื่องหมายเหล่านี้มักไม่ส่งผลต่อสารหรือใจความหลัก เป็นแต่เพียงเครื่องหมายที่แสดงขอบเขตหรือจุดสิ้นสุดของหน่วยความคิดหรือประโยคเท่านั้น เช่น

(1) I am sorry. You can't come.

ฉันขอโทษ คุณไม่สามารถมาได้

(2) She is a pretty generous woman.

เธอเป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างใจกว้าง

ในตัวอย่าง (1) และ (2) จากการละ/ ไม่แปลเครื่องหมายมหัพภาค หรือการไม่ใช้ถ้อยคำอื่นใดในการสื่อความหมายของเครื่องหมาย ผู้รับสารฉบับแปลก็ยังคงเข้าใจใจความทั้งหมดของหน่วยความคิดนั้นได้ เพราะข้อความในต้นฉบับถ่ายทอดออกมาได้อย่างครบถ้วน การไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอนหรือถ้อยคำแปลใดในฉบับแปลด้วยเครื่องแปลภาษานี้จึงอาจไม่จำเป็น ในขณะเดียวกัน เครื่องหมาย apostrophe ประกอบหน่วยคำ -s ซึ่งแสดงความเป็นเจ้าของ สามารถแปลด้วยคำว่า

ของ ได้ แต่ในบางบริบทเครื่องแปลภาษาไม่ได้เลือกใช้คำนี้ แต่เลือกกลวิธีการละ/ ไม่แปล แต่ก็ยังคงสื่อความหมายได้ว่าใครเป็นเจ้าของสิ่งใด การแสดงความเป็นเจ้าของในภาษาไทยอาจปรากฏถ้อยคำ ว่า *ของ* เช่น *กัปตันของเรือ* *แผงคอของสิงโต* *สมาคมของนักเรียน* และ *ค่ายของทหาร* แต่การปรากฏ คำนามสองคำร่วมกันและอ้างอิงถึงสิ่งของหรือบุคคลต่างกันก็จะสื่อความเป็นเจ้าของได้เช่นกัน ดังเช่น คำแปลในตัวอย่าง (3)-(6) และยังเป็นถ้อยคำที่เราคุ้นเคยมากกว่าการเติมคำว่า *ของ* ดังนั้นคำแปลเหล่านี้จึงอาจฟังดูเป็นธรรมชาติและกระชับความมากกว่า

(3) the ship's captain

กัปตันเรือ

(4) the lion's mane

แผงคอสิงโต

(5) students' association

สมาคมนักเรียน

(6) soldiers' camps

ค่ายทหาร

2. ในบริบทที่เครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับปรากฏระหว่างข้อความหรือหน่วยต่าง ๆ เครื่องแปลภาษาอาจจะแทนที่เครื่องหมายนั้นด้วยการละ/ ไม่แปล ซึ่งยังผลให้เกิดช่องว่างหรือการเว้นวรรคซึ่งมักจะทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ในการแยกหน่วยต่าง ๆ ในข้อความหรือประโยคนั้น ๆ ดังเช่น การแปลเครื่องหมายจุลภาค (,) ในตัวอย่าง (7) และ (11) หรือเป็นการเว้นวรรคก่อนขึ้นข้อความหรือใจความใหม่ ดังเช่น การแปลเครื่องหมายจุลภาค (,) ในตัวอย่าง (9) และ (10) การแปลเครื่องหมายอัฒภาค (;) ในตัวอย่าง (8) และการแปลเครื่องหมายทวิภาค (:) ในตัวอย่าง (11) ดังต่อไปนี้

(7) My brother introduced me to his fiancé, a teacher, and a real lady.

พี่ชายของฉันแนะนำให้ฉันรู้จักกับคู่หมั้น ครู และสุภาพสตรีที่แท้จริง

(8) Liz has worked so hard that she has aged; like her mother she certainly works too hard.

ลิซทำงานหนักจนแก่เตา เหมือนแม่ของเธอ เธอทำงานหนักเกินไปอย่างแน่นอน

(9) Woman: without her, man has no reason for living.

ผู้หญิง: ไม่มีเธอ ผู้ชายก็ไม่มีเหตุผลที่จะมีชีวิตอยู่

(10) The storm, lasting as it did for several days, caused serious damage to villages near the coast.

พายุซึ่งกินเวลายาวนานเช่นนี้เป็นเวลาหลายวัน ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อหมู่บ้านใกล้ชายฝั่ง

(11) Our agenda items are as follows: reading of the minutes, old business, and new business.

รายการวาระของเรามีดังนี้ การอ่านรายงานการประชุม ธุรกิจเก่า และธุรกิจใหม่

3. เครื่องแปลภาษา Google Translate อาจละ/ ไม่แปลในกรณีที่เครื่องหมายในต้นฉบับภาษาอังกฤษทำหน้าที่เชื่อมคำหรือหน่วยต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นหน่วยเดียวกันที่มีโครงสร้างใหญ่ขึ้น ทำให้คำหรือหน่วยเหล่านี้ทำหน้าที่อันเดียวกัน หรือเป็นคำเดียวกัน มักมีคำแปลเทียบเคียงในภาษาไทยซึ่งเครื่องแปลภาษาจะนำคำเหล่านี้มาเป็นคำแปล เช่น

(12) well-known sportsmen

นักกีฬาที่มีชื่อเสียง

(13) father-in-law

พ่อตา

(14) make-believe

การเสแสร้ง

4. เครื่องแปลภาษา Google Translate อาจละ/ ไม่แปลเครื่องหมาย แต่ถ่ายทอดความหมายของแต่ละหน่วยคำหรือคำ ประหนึ่งไม่มีเครื่องหมายวรรคตอนนั้น ๆ ปรากฏคั่นกลางระหว่างหน่วยคำหรือคำในต้นฉบับ ฉบับแปลที่ได้จึงเป็นการแปลแบบตรงตัวหรือตามตัวอักษร เช่น

(15) re-form

ฟอร์มใหม่

(16) ex-boyfriend

อดีตแฟนหนุ่ม

(17) We have to re-count all the votes after an accusation of fraud was made.

เราต้องนับคะแนนใหม่ทั้งหมดอีกครั้งหลังจากมีการกล่าวหาว่าฉ้อโกง

(18) They are re-covering an armchair.

พวกเขากำลังหุ้มเก้าอี้ใหม่

(19) He resigns from the football team but was soon persuaded to re-sign for a handsome fee.

เขลาออกจากทีมฟุตบอล แต่ไม่นานก็ถูกชักชวนให้เซ็นสัญญาใหม่ด้วยค่าตัวหลอ

(20) Re-emphasize

ย้ำอีกครั้ง

กลวิธีการคงรูปเครื่องหมาย

จากข้อมูล กลวิธีการคงรูปเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับไว้ในฉบับแปลพบมากเป็น

ลำดับ 2 จำนวน 426 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 32.90 ส่วนใหญ่แล้ว กลวิธีนี้มีักพบได้เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับทำหน้าที่ตรงกันกับเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาฉบับแปล ทำให้สื่อความหมายได้ตรงกัน และเป็นเครื่องหมายวรรคตอนที่ผู้รับสารคุ้นเคยวิธีการใช้ด้วยพบเห็นในภาษาในชีวิตประจำวัน เช่น

(21) “That guy” said John “killed the bird.”

“ผู้ชายคนนั้น” จอห์นพูดว่า “ฆ่านก”

(22) What on earth are you doing?

คุณกำลังทำอะไรอยู่?

(23) How pretty she is!

เธอช่างสวยจริง ๆ !

(24) Applications for the vacant post (six copies) should be lodged with the Vice-Chancellor by 1 October.

ใบสมัครตำแหน่งที่ว่าง (หกฉบับ) ควรยื่นต่อรองอธิการบดีภายในวันที่ 1 ตุลาคม

(25) 20 ft/sec

20 ฟุต/วินาที

(26) She began to count, “One, two, three, four...” until she got to 10, then went to find him.

เธอเริ่มนับ “หนึ่ง สอง สาม สี่...” จนครบ 10 แล้วจึงเดินไปหาเขา

ตัวอย่าง (21) เป็นการคงรูปเครื่องหมายอัฒประกาศ (“ ”) ซึ่งทำหน้าที่แสดงว่า ข้อความภายในเครื่องหมายนี้เป็นถ้อยคำพูด ตัวอย่าง (22) เป็นการคงรูปเครื่องหมายปริศนา (?) เมื่อสิ้นสุดข้อความที่เป็นประโยคคำถามแม้จะมีการเลือกใช้คำแปลว่า *อะไร* ซึ่งสื่อความหมายการถามชัดเจนอยู่แล้วก็ตาม ตัวอย่าง (23) เป็นการคงรูปเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) ให้ปรากฏหลังข้อความที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดต่อสิ่งต่าง ๆ เครื่องแปลภาษาได้คงรูปเครื่องหมายไว้และได้ใช้ถ้อยคำที่สื่อความเป็นภาษาพูดหรืออุทานประกอบเครื่องหมายนี้ ได้แก่ *ช่าง...จริง ๆ* ทำให้การชื่นชมมีความชัดเจนขึ้น ในตัวอย่าง (24) เครื่องแปลภาษาได้คงรูปเครื่องหมายวงเล็บหรือวงเล็บขีด (()) เพื่อกันให้ข้อความภายในเครื่องหมายนี้เป็นข้อมูลเสริมที่ไม่ได้มีผลต่อการสื่อสารใจความหลัก เป็นแต่เพียงการให้ข้อมูลเพิ่มเติมและอาจเพื่อไม่ให้ขัดจังหวะในการนำเสนอสาร ส่วนในตัวอย่าง (25) เครื่องแปลภาษาได้คงรูปเครื่องหมายทับ (/) ให้ปรากฏคั่นระหว่างคำที่ให้ความหมายว่า *ต่อ* และในตัวอย่าง (26) เป็นการคงรูปเครื่องหมายไข่ปลาหรือจุดไข่ปลา (...) เพื่อแสดงว่า ข้อความที่นำมานั้นตัดตอนมาเพียงบางส่วน ยังคงมีส่วนอื่นตามมา แต่ไม่ได้ปรากฏรูปในบริบทนั้นด้วยอาจไม่ได้มีความสำคัญต่อการนำเสนอสารหลัก รูปเครื่องหมายวรรคตอนที่คงไว้ในฉบับแปลพบได้ในภาษาเขียนทั่วไปในชีวิตประจำวัน เป็นที่คุ้นเคย จึงสื่อความหมายในกลุ่มผู้อ่านฉบับแปลได้ และสื่อความหมายตรงกันกับเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับ อย่างไรก็ตาม กลวิธีการแปลนี้ในบางบริบทอาจสื่อความหมายไม่ตรงกันกับต้นฉบับหรืออาจสื่อความหมายไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน ดังที่ผู้วิจัยจะนำเสนอต่อไปในส่วน *ข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate และแนวทางในการแปล*

กลวิธีการแปลรูปเต็มแบบตรงตัว

กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยรูปเต็มแบบตรงตัวพบมากเป็นลำดับ 3 จำนวน 50 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 3.86 กลวิธีการแปลนี้มักพบได้เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับนั้นปรากฏอยู่ด้วยความเกี่ยวข้องทางไวยากรณ์กับคำนั้น ๆ เช่น

(27) Don't

อย่า

(28) can't

ไม่สามารถ

(29) shouldn't

ไม่ควร

(30) won't

จะไม่

(31) It's

มันคือ

(32) I'll

ฉันจะ

(33) I've

ฉันเคย

เครื่องหมาย (') ประกอบคำกริยาประเภท auxiliary verbs ให้เป็นรูปย่อ (contracted forms) เพื่อแสดงความปฏิเสธ ดังตัวอย่าง (27), (28), (29) และ (30) และเครื่องหมายนี้เกิดร่วมกับรูปย่อของคำกริยาประเภท linking verbs เพื่อให้ความหมายของคำกริยาแท้ดังตัวอย่าง (31) และเพื่อแสดงความหมายของ auxiliary verbs ที่เกิดร่วมกับภาคประธาน ดังตัวอย่าง (32) และ (33) ในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยกลวิธีนี้ เครื่องแปลภาษาจะประมวลผลของรูปย่อ (contracted form) ด้วยรูปเต็ม (full/ uncontracted form) แล้วถ่ายทอดความหมายของรูปเต็มนั้น ดังความหมายของรูปเต็มที่แสดงความปฏิเสธ Do not, cannot, should not และ will not และรูปเต็มของภาคแสดงข้างต้น It is, I will และ I have นอกจากนี้ หากเครื่องหมายวรรคตอนเกิดร่วมกับรูปย่อของคำศัพท์ เครื่องแปลภาษาก็จะให้ความหมายแบบตรงตัวหรือตามตัวอักษรของคำในรูปเต็ม นั้นเช่นกัน เนื่องด้วยมีคำเทียบเคียงความหมายอย่างชัดเจน เช่น

(34) Her son, John Jones Jr., was born on **Dec.** 6, 2008.

จอห์น โจนส์ จูเนียร์ ลูกชายของเธอ เกิดเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2551

(35) **Mr.** H. Potter opened his front door.

คุณเอช พอตเตอร์เปิดประตูหน้า

(36) She [**Mrs.** Smith] agrees that cats are better than dogs.

เธอ [นาง Smith] เห็นด้วยว่าแมวดีกว่าสุนัข

(37) The **U.S.** leads the world in Internet use (Leslie 89).

สหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำโลกในการใช้อินเทอร์เน็ต (เลสลี่ 89)

(38) In five years, I plan to return to school for a **Ph.D.**

ในอีกห้าปี ฉันวางแผนที่จะกลับไปเรียนปริญญาเอก

(39) (Smith, 2015, p. 45)

(สมิธ 2015 หน้า 45)

(40) (Jones, 2017, para. 9)

(โจนส์ 2017 ย่อหน้า 9)

กลวิธีการแปลเป็นคำบุพบท

กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนเป็นคำบุพบทนี้พบมากเป็นลำดับ 4 จำนวน 21 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 1.62 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(41) Gareth Williams, Stephen's first son, entered politics in hope of changing society.

แกเรธ วิลเลียมส์ ลูกชายคนแรกของสตีเฟน เข้าสู่การเมืองด้วยความหวังว่าจะเปลี่ยนแปลงสังคม

(42) I left him, convinced that he was guilty.

ฉันทิ้งเขาไปโดยเชื่อว่าเขามีความผิด

(43) "I feel I've really earned this," she said, taking up her mug of tea.

"ฉันรู้สึกว่าคุณสมควรได้รับสิ่งนี้จริงๆ" เธอก้าวพร้อมกับหยิบถ้วยชาของเธอขึ้นมา

(44) $1/3 = \text{one-third}$

$1/3 =$ หนึ่งในสาม

พบคำบุพบทที่ใช้เป็นคำแปลจำนวน 4 คำ ได้แก่ *โดย* *ของ* *พร้อมกับ* *ใน* คำแปลว่า *ของ* พบมากที่สุดในกลุ่ม 4 คำนี้ อาจด้วยการแปลเครื่องหมายวรรคตอนที่ประกอบหน่วยคำ -s เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของจำนวนมาก ดังปรากฏในตัวอย่าง (41) ส่วนในตัวอย่าง (42) นั้นเป็นการแปลเครื่องหมายจุลภาค (,) ที่ทำหน้าที่แยกหน่วยความคิดหลักหรือประโยคความหลัก (main clause) ออกจากโครงสร้างลดรูปประเภท past partial phrase โดยมีเงื่อนไขว่า ภาคประธานในต้นฉบับคือ I นั้นเป็นผู้แสดงภาคกริยา left และเป็นประธานที่อ้างอิงถึงบุคคลเดียวกันที่เป็นผู้แสดงภาคกริยาลดรูป (was) convinced ด้วยเหตุนี้ เครื่องแปลภาษาจึงได้ใช้คำบุพบท *โดย* เป็นคำแปลและให้ปรากฏอยู่ระหว่างประโยคความหลัก *ฉันทิ้งเขาไป* และประโยคที่มีการละภาคประธาน (pro-drop) *เชื่อว่าเขามีความผิด* การปรากฏในตำแหน่งนี้ทำให้ผู้รับสารตีความได้ว่า ภาคประธานที่ลดรูปไปนั้นอ้างอิงถึงบุคคลเดียวกันกับภาคประธาน *ฉัน* ในประโยคความหลัก กลวิธีการแปลนี้จึงสื่อความหมาย

ได้เทียบเท่ากับต้นฉบับ ในตัวอย่าง (43) นั้น เครื่องหมายจุลภาค (,) ก็ทำหน้าที่แยกความ เช่นเดียวกันกับตัวอย่าง (42) แต่โครงสร้างลดรูปนั้นเป็นประเภท present participial phrase มัก สื่อความหมายว่าภาคประธานกำลังดำเนินกิจโดยอยู่ ในที่นี้คือ taking up her mug of tea ซึ่งแปลว่า *หยิบถ้วยชาของเธอขึ้นมา* โครงสร้างนี้ในต้นฉบับอาจสื่อถึงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่มีความสัมพันธ์ กันในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นเรื่องของช่วงเวลาที่เกิดไล่เลี่ยกันก็เป็นไปได้ ด้วยเหตุนี้ เครื่อง แปลภาษาจึงเลือกใช้คำแปลว่า *พร้อมกับ* เพื่อให้ความหมายว่า เป็นเหตุการณ์ที่ดำเนินการโดยภาค ประธานตัวเดียวกัน และมีช่วงเวลาของเหตุการณ์เกิดไล่เลี่ยกัน ซึ่งเป็นไปตามความหมายของ ต้นฉบับ และในตัวอย่าง (44) นั้น เครื่องหมายยัติภังค์ (-) คั่นกลางระหว่างตัวเลขที่ใช้แทนจำนวน เต็มที่แบ่งออกเป็นส่วนเท่า ๆ กันทั้งหมดและตัวเลขที่แสดงสัดส่วนหนึ่งจากจำนวนที่เท่า ๆ กัน ทั้งหมดนั้น ทำให้โครงสร้างนี้เป็นเลขเศษส่วน ซึ่งหมายความว่าจำนวนเต็มคือ 3 และเศษคือ 1 สามารถสื่อความหมายในภาษาพูดได้ว่า *หนึ่งในสาม* เครื่องหมายวรรคตอนนี้จึงบอกจำนวนเศษที่มา จากจำนวนส่วนเต็มด้วยคำบุพบทว่า *ใน* ได้เทียบเคียงกับต้นฉบับ

กลวิธีการแปลเป็นคำอนุภาคแสดงการถาม

กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนเป็นคำอนุภาคแสดงการถามพบมากเป็นลำดับ 5 จำนวน 9 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.69 จากข้อมูลพบว่า เครื่องแปลภาษามักจะแปลเครื่องหมายปริศนีนี เป็นคำอนุภาคแสดงการถามจากประโยคคำถามต้นฉบับภาษาอังกฤษ 4 ประเภท และมีคำอนุภาค แสดงการถามจำนวน 4 คำ ได้แก่ *หรือ* *ไหม* *ได้ไหม* และ *ใช่ไหม* คำแปลเหล่านี้ทำหน้าที่แสดงการ ถามได้อย่างชัดเจนและสามารถสื่อความหมายได้เทียบเคียงต้นฉบับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. คำถามที่มีโครงสร้างเป็นประโยคบอกเล่า แต่ให้ปรากฏเครื่องหมายปริศนีนีท้ายประโยคจึง สื่อความหมายเช่นประโยคคำถาม ในภาษาพูดจะมีการขึ้นเสียงสูงท้ายคำ (phonological questions) ดังตัวอย่าง (45) และ (46)

(45) That's the best boss? I thought he was the cleaner.

นั่นเป็นเจ้านายที่ดีที่สุดหรือ ฉันคิดว่าเขาเป็นคนสะอาด

(46) So you're Harry's cousin?

คุณเป็นลูกพี่ลูกน้องของแฮร์รี่หรือ

2. คำถามเพื่อข้อมูลที่ขึ้นต้นด้วยคำแสดงการถาม what (information questions) ดังตัวอย่าง (47) การถ่ายถอดฉบับแปลด้วยถ้อยคำ *ใหม่* นี้ทำให้ประโยคคำถามเป็นแบบตอบรับหรือปฏิเสธ ในขณะที่ต้นฉบับอยู่ในรูปประโยคคำถามเพื่อขอข้อมูล มีคำแสดงการถาม what แต่จากบริบทพิจารณาว่าฉบับแปลยังคงสื่อความหมายได้

(47) Now, sir what can I do for you?

เอาละ มีอะไรให้ช่วยไหม

3. คำถามประเภทตอบรับหรือปฏิเสธ (yes-no questions) ดังตัวอย่าง (48) และ (50) ที่ขึ้นต้นประโยคคำถามด้วยคำกริยาช่วยประเภท modal verbs และเป็นที่น่าสังเกตว่า แม้โครงสร้างประโยคคำถามอาจไม่ถูกหลักไวยากรณ์ อาจปรากฏเป็นเพียงภาษาพูด แต่เครื่องแปลภาษาก็สามารถประมวลผลให้ข้อความนั้นอยู่ในประโยคคำถามที่พร้อมให้คำแปลได้ ดังตัวอย่าง (49)

(48) Can she speak Japanese?

เธอพูดภาษาญี่ปุ่นได้ไหม

(49) “Have you a pen I can borrow?” she asked.

“คุณมีปากกาให้ฉันยืมไหม” เธอถาม.

(50) May I have the manual you borrowed last week?

ฉันขอคู่มือที่คุณยืมเมื่อสัปดาห์ที่แล้วได้ไหม

4. คำถามที่มีวลีต่อท้ายประโยคเพื่อแสดงการถาม (tag questions) ดังตัวอย่าง (51)-(53)

(51) They are going to the party, aren't they?

พวกเขา กำลังจะไปงานเลี้ยงใช่ไหม

(52) Open the door for them, Kayleigh, can you? Thanks.

เปิดประตูให้พวกเขา เคย์ลี่ ได้ไหม ขอขอบคุณ.

(53) New employees attend an orientation—don't they?

พนักงานใหม่เข้าร่วมการปฐมนิเทศ - ใช่ไหม

กลวิธีการแปลเป็นคำสันธาน

กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนเป็นคำสันธานพบเป็นลำดับ 6 จำนวน 4 ครั้ง เท่ากับ ร้อยละ 0.31 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(54) She is a pretty, generous woman.

เธอเป็นผู้หญิงที่สวยงามและใจกว้าง

(55) There was a long, eerie silence and we waited and waited...

เกิดความเงียบที่ยาวนานและน่าขนลุกและเรารอและรอ...

(56) The dark, clammy evening foretold stormy weather, unless...could it be?

...

ตอนเย็นที่มืดและชื้นได้ทำนายสภาพอากาศที่มีพายุ เว้นแต่... เป็นไปได้ไหม ...

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการถ่ายทอดเครื่องหมายจุลภาค (,) ด้วยคำสันธานว่า *และ* เครื่องหมายนี้ในต้นฉบับทำหน้าที่แยกคำคุณศัพท์จำนวน 2 คำที่ปรากฏเรียงกันหน้าคำนามและขยายคำนามตัวเดียวกันนั้น เมื่อปรากฏคำคุณศัพท์ทั้ง 2 คำร่วมกันและขยายคำนามตัวเดียวกันดังกล่าว เครื่องแปลภาษาจึงให้คำเชื่อม *และ* แทนเครื่องหมายนี้ด้วยให้สื่อความหมายว่า รวมหน่วยของคำคุณศัพท์ทั้ง 2 คำเข้าด้วยกัน แล้วทำหน้าที่เป็นหนึ่งหน่วยขยายที่มีโครงสร้างใหญ่ขึ้น (co-ordination structure) ซึ่งทำให้สื่อความหมายได้ตรงตามหน้าที่ของเครื่องหมายดังกล่าวในต้นฉบับภาษาอังกฤษ

(57) There are three main reasons for the success of the government:

economic, social and political.

มีเหตุผลหลักสามประการที่ทำให้รัฐบาลประสบความสำเร็จ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม

และการเมือง

ในตัวอย่าง (57) เครื่องแปลภาษาได้ถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมาย [:] ด้วยคำสันธานว่า *ได้แก่* คำนี้ทำหน้าที่ได้สอดคล้องกับเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับที่ได้แยกข้อความตามหลังออกจากใจความหลักเพื่อเป็นการแนะนำเหตุผลหลัก 3 ประการดังที่กล่าวไว้ สารหลักเป็นการระบุถึงเหตุผลทั้งหมดในชุดเดียวกันครบทั้งชุด

กลวิธีการแปลเป็นคำสรรพนาม

กลวิธีการแปลเป็นคำสรรพนามพบมากเป็นลำดับ 7 จำนวน 3 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.23 ถ้อยคำแปลที่ใช้มี 2 คำ ได้แก่ *ที่* และ *นั่นคือ* ซึ่งคำหลังมีการเพิ่มเติมคำกริยา คือ ประกอบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(58) A woman, without her man, is nothing.

ผู้หญิงที่ไม่มีผู้ชายก็ไม่มีอะไร

(59) When traveling, I miss my silly, affectionate dog.

เวลาไปเที่ยว ฉันคิดถึงสุนัขแสนซนที่น่ารักของฉัน

(60) There was one thing she loved more than any other: her dog.

มีสิ่งหนึ่งที่เธอรักมากกว่าสิ่งอื่นใด *นั่นคือ* สุนัขของเธอ

เครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับนั้นปรากฏหน้าวลีที่เป็นถ้อยคำที่มีความเกี่ยวข้องในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งกับค่านามที่ปรากฏหน้าเครื่องหมาย ดังเช่น ในตัวอย่าง (58) without her man เป็นบุพบทวลีที่บอกกลุ่มผู้หญิง (A woman) คือสื่อถึงผู้หญิงที่ไม่มีผู้ชาย เครื่องแปลภาษาจึงเลือกใช้คำสรรพนาม *ที่* ให้หมายถึงผู้หญิงดังกล่าว แล้วแปลบุพบทวลีนั้นแบบตรงตัว โครงสร้างที่ได้จึงเป็นโครงสร้างอนุประโยคที่ทำหน้าที่ขยายความประเภท relative clause ว่า *ที่ไม่มีผู้ชาย* ซึ่งสื่อความหมายตามต้นฉบับ

ส่วนในตัวอย่าง (59) เครื่องหมายวรรคตอนคั่นกลางระหว่างคำคุณศัพท์ 2 คำเพื่อแยกออกเป็นส่วน ๆ และต่างก็ขยายความค่านามตัวเดียวกัน เครื่องแปลภาษาเลือกใช้คำสรรพนามว่า *ที่* แล้วแปลคำคุณศัพท์ affectionate ว่า *น่ารัก* ให้ปรากฏหลังคำสรรพนามดังกล่าว เพื่อให้สื่อความหมายว่า *สุนัขมีความน่ารัก* ซึ่งสื่อความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ

ในตัวอย่าง (60) เครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับสื่อความให้ her dog เป็นนามวลีที่อ้างอิงถึงสิ่งหนึ่งที่เธอรัก (one thing) เครื่องแปลภาษาจึงเลือกใช้คำสรรพนามว่า *นั่น* แทน one thing แล้วให้ถ้อยคำกริยาเพิ่มเติมว่า *คือ* เพื่อชี้ชัดว่า สุนัขคือสิ่งหนึ่งที่เธอรักมากเหนือทุกสิ่ง

กลวิธีการแปลเป็นคำกริยา

กลวิธีการแปลเป็นคำกริยาพบมากเป็นลำดับ 8 จำนวน 1 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.08 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(61) His eyes were blue-green like the ocean.

ดวงตาของเขาเป็นสีฟ้าอมเขียวเหมือนมหาสมุทร

เครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับปรากฏคั่นกลางระหว่างคำบอกสี 2 สีซึ่งขยายความของนามวลี His eyes เหมือนกัน ทำให้สื่อความหมายว่าสีของดวงตาของชายผู้นี้มี 2 เฉดสี เครื่องแปลภาษาจึงเลือกใช้คำว่า อม ในบริบทนี้เป็นคำกริยาหมายถึง ผสมกลมกลืนกันทั้ง 2 สี

กลวิธีการแปลเป็นคำนาม

กลวิธีการแปลเป็นคำนามพบมากเป็นลำดับ 8 ร่วมกับกลวิธีการแปลเป็นคำกริยาข้างต้น พบจำนวน 1 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.08 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(62) He lived in Paris in '68 at the time of the student riots.

เขาอาศัยอยู่ที่ปารีสในปี 68 ในขณะที่นักศึกษาจลาจล

เครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับปรากฏประกอบช่วงปี ค.ศ. เมื่อพิจารณาจากคำแวดล้อม เช่น in และ at the time เครื่องแปลภาษาจึงเลือกคำนามว่า ปี เป็นคำแปลแทนเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับ

ข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate และแนวทางในการแปล

ในส่วนนี้ ผู้แปลจะนำเสนอข้อมูลลักษณะของบทแปลที่มีข้อบกพร่องในการสื่อความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ถ่ายทอดด้วยเครื่องแปลภาษา ผู้วิจัยพบข้อบกพร่อง 6 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

บทแปลไม่เป็นธรรมชาติ

บทแปลไม่เป็นธรรมชาติ หมายถึง การแปลในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทำให้บทแปลนั้นไม่อยู่ในลักษณะที่เป็นไปตามปกติของภาษาฉบับแปล หรือไม่เป็นไปในลักษณะที่ควรเป็นไปในบริบทของภาษาฉบับแปล รวมความถึงบทแปลที่ไม่เป็นไปตามความนิยมหรือขัดต่อรูปแบบการสื่อสารในภาษาในฉบับแปล จากข้อมูลบทแปลด้วยเครื่องแปลภาษา ข้อบกพร่องในการสื่อความหมายนี้อาจเกิดจากการคงรูปเครื่องหมายต้นฉบับและการละ/ไม่แปล ดังเช่น

(63) You said you like the song?

คุณบอกว่าชอบเพลงนี้?

(64) You're working late tonight?

คุณทำงานดึกคืนนี้?

(65) This is your car?

นี่คือรถของคุณ?

ข้อความข้างต้นอยู่ในรูปโครงสร้างประโยคบอกเล่า แต่เมื่อปรากฏเครื่องหมายปรัศนี (?) ท้ายประโยค ข้อความเหล่านี้จะมีจุดมุ่งหมายในการสอบถาม เครื่องหมายปรัศนีข้างต้นทำหน้าที่สร้างการถามจากประโยคบอกเล่า หากเป็นภาษาพูด จะมีการขึ้นเสียงสูงท้ายประโยคเพื่อแสดงการถาม ลักษณะเช่นนี้ปรากฏได้ในไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ แต่เมื่อถ่ายทอดลักษณะเดียวกันนี้ในภาษาไทย โดยคงรูปเครื่องหมายปรัศนีท้ายประโยคบอกเล่าพร้อมถ่ายทอดข้อความแบบตรงตัวก็จะทำให้ภาษาที่ได้ไม่เป็นธรรมชาติ เพราะปกติในการสร้างรูปประโยคคำถามในภาษาไทย เรานิยมใช้คำอนุภาคแสดงการถามให้ปรากฏท้ายประโยคหรือข้อความนั้น ๆ เช่น *หรือ เหนอ ไหม ใช่ไหม เป็นต้น* ดังนั้นความเป็นประโยคคำถามในภาษาไทยจึงสื่อสารด้วยถ้อยคำที่แสดงการถาม มากกว่าการเปลี่ยนรูปประโยคบอกเล่าให้เป็นประโยคคำถามโดยการใส่เครื่องหมายปรัศนีท้ายประโยคเฉกเช่นภาษาอังกฤษ ฉบับแปลด้วยเครื่องแปลภาษาดังปรากฏจึงไม่เป็นธรรมชาติ แม้แท้จริงแล้วผู้รับสารภาษาฉบับแปลจะเข้าใจได้จากรูปเครื่องหมายปรัศนีที่ปรากฏอยู่ท้ายข้อความก็ตาม แต่คำแปลที่เป็นธรรมชาติและถูกต้องตามการใช้ภาษาจริงในสังคมฉบับแปลอาจเป็นดังตัวอย่างข้างล่าง ผู้แปลอาจแก้ไขข้อบกพร่องโดยเติมคำอนุภาคแสดงการถามที่ท้ายประโยค เพื่อให้สื่อความเป็นประโยคคำถามอย่างชัดเจน และอาจไม่จำเป็นต้องปรากฏเครื่องหมายปรัศนีประกอบก็เป็นได้ ดังตัวอย่าง (66) (67) และ (68)

- (66) You said you like the song?
คุณพูดว่าคุณชอบเพลงนั้นใช่ไหม (ผู้วิจัย)
- (67) You're working late tonight?
คืนนี้คุณจะทำงานดึกคืนนี้ใช่ไหม (ผู้วิจัย)
- (68) This is your car?
นี่คือรถของคุณหรือ (ผู้วิจัย)

นอกจากนี้ เมื่อเครื่องแปลภาษาถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับด้วยการละ/ ไม่แปลก็อาจก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการสื่อความหมายได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (69) (Smith, 2015, p. 45)
(สมิธ 2015 หน้า 45)
- (70) (Jones, 2017, para. 9)
(โจนส์ 2017 ย่อหน้า 9)

ข้อบกพร่องดังตัวอย่างข้างต้นเกิดจากการละ/ ไม่แปลเครื่องหมายจุลภาค (,) ทำให้บทแปลที่ได้ไม่อยู่ในรูปลักษณะที่ได้กำหนดไว้เป็นลักษณะสากล ฉบับแปลที่ได้แม้จะยังคงสื่อความหมายแต่ขัดกับหลักปฏิบัติที่นิยมกัน ในต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นการอ้างอิงเอกสาร มีหลักเกณฑ์ให้เครื่องหมายจุลภาคคั่นกลางระหว่าง สกุล ปี และหน้าหรือย่อหน้า ในสังคมฉบับแปลได้นำข้อปฏิบัตินี้มาใช้ ดังนั้นเราอาจแก้ไขได้ด้วยการคงรูปเครื่องหมายดังกล่าวไว้เพื่อให้ฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติ ดังตัวอย่าง (71) และ (72)

- (71) (Smith, 2015, p. 45)
(สมิธ, 2015, หน้า 45) (ผู้วิจัย)
- (72) (Jones, 2017, para. 9)
(โจนส์, 2017, ย่อหน้า 9) (ผู้วิจัย)

นอกจากนี้ การคงรูปเครื่องหมายทับ (/) ดังตัวอย่าง (73) ทำให้ฉบับแปลไม่เป็นไปตามลักษณะที่คนส่วนใหญ่ใช้ในการสื่อสารในภาษาฉบับแปล ในบริบทนี้เป็นที่เข้าใจกันว่า หมายถึงการประชุมระหว่างผู้ปกครองและครู ในการใช้ภาษาไทย เราอาจสื่อสารด้วยถ้อยคำอย่างชัดเจนว่า *การ*

ประชุมระหว่างผู้ปกครองและครู เรามักไม่พบการใช้เครื่องหมายในบริบทนี้แม้จะเป็นที่เข้าใจกันได้ เพราะเป็นกิจกรรมที่พบเห็นได้เป็นปกติ แต่ผู้วิจัยพิจารณาว่า การใช้ภาษาที่ถูกต้องตามความนิยม ย่อมทำให้ฉบับแปลนั้นมีความเหมาะสม วิธีแก้ปัญหาคือ ถ่ายทอดเครื่องหมายนั้นด้วยถ้อยคำบาง ประเภท เช่น ระหว่าง...และ ดังตัวอย่าง (74) เพื่อให้สื่อความหมายเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

(73) Jason was present at his parent/teacher conference.

เจสันเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครอง/ครูของเขา

(74) Jason was present at his parent/teacher conference.

เจสันเข้าร่วมการประชุมระหว่างผู้ปกครองและครูของเขา

(ผู้วิจัย)

การสื่อความหมายไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับ

บทแปลที่ความหมายไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับในที่นี้หมายถึง บทแปลที่ไม่ได้สื่อความหมาย ทั้งหมดของต้นฉบับ ความหมายของต้นฉบับบางอย่างอาจสื่อไว้ภายใต้การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การละ/ ไม่แปลเครื่องหมายวรรคจึงส่งผลให้ความหมายบางอย่างขาดหายไป พิจารณาว่าเป็น ข้อบกพร่องในการแปลได้ ดังตัวอย่าง (75)

(75) Any candidate(s) for the office of Club Secretary must be formally proposed and seconded by noon. Any speaker(s) will be welcome.

ผู้สมัครรับตำแหน่งเลขานุการสโมสรต้องได้รับการเสนอชื่ออย่างเป็นทางการและ สนับสนุนภายในเที่ยงวัน วิทยากรคนใดที่ยินดีต้อนรับ

ในตัวอย่าง (75) เครื่องหมายนลขิต (()) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมทางไวยากรณ์ (grammatical information) ด้านความเป็นพหูพจน์ของคำนาม candidate หมายความว่า ในบทนี้อาจรวมความถึง ผู้สมัครคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ เป็นการให้ข้อมูลพิเศษในวงเล็บ ดังนั้นหากพิจารณาบทแปล เราจะพบว่า เครื่องแปลภาษาไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนดังกล่าวและหน่วยคำ 's ภายใน เครื่องหมาย ความหมายที่อ้างอิงถึงผู้สมัครหลายคนจึงไม่ปรากฏ ถือว่าความหมายไม่ครบถ้วนตาม ต้นฉบับ ทั้งนี้หากจะแก้ไขบทแปล ผู้แปลอาจให้ข้อความเพิ่มเติมและปรากฏเครื่องหมายวรรคตอน ประกอบดังตัวอย่าง (76) เพราะการให้ข้อความใดปรากฏในวงเล็บอาจเป็นการให้ข้อมูลเสริมและ ป้องกันไม่ให้เกิดจังหวะการนำเสนอความในประโยคได้ ซึ่งเป็นวิธีการที่สื่อความหมายได้เทียบเคียงกับ ต้นฉบับ พร้อมทั้งนี้หน่วยคำ -s ใน Any speaker(s) สื่อความหมายถึงการไม่ชี้เฉพาะเจาะจงผู้ใด

ผู้แปลจึงอาจใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายดังกล่าวได้ว่า *ท่านนักพูดทุกท่าน* ซึ่งหมายความว่า การรับสมัครครั้งนี้เปิดกว้างให้แก่ผู้สมัครทุกคน

(76) Any candidate(s) for the office of Club Secretary must be formally proposed and seconded by noon. Any speaker(s) will be welcome.

ผู้สมัครท่านใด (หรือหลายท่าน) ที่ต้องการทำงานในสำนักงานของสโมสรเลขานุการ จะต้องได้รับการเสนออย่างเป็นทางการและมีผู้สนับสนุนก่อนเที่ยง และยินดีต้อนรับท่านนักพูดทุกท่าน (เดือนจิตต์ จิตต์อารี, 2553, หน้า 133)

ในตัวอย่าง (77) เครื่องหมาย (') ปรากฏร่วมกับหน่วยคำ -s เพื่อสื่อความหมายถึงช่วงเวลา 10 ปี คือในช่วงเวลาปี ค.ศ. 1960 ถึง ค.ศ. 1969 เครื่องแปลภาษาได้ละ/ไม่แปลเครื่องหมายนี้ จึงปรากฏคำแปลเพียงถ้อยคำว่า 1960 ส่งผลให้ความหมายบางอย่างไม่ครบถ้วน ขาดหายไป แม้เราอาจพบว่า เครื่องแปลภาษาถ่ายทอดคำว่า or แบบตรงตัวว่า หรือ แต่คำแปล 1960 หลังคำว่า หรือ นี้ ไม่ได้สื่อความหมายแตกต่างอย่างไรจากคำแปลข้างหน้า คือ ทศวรรษ 1960 การปรากฏ 1960 ตามลำพังโดยไม่มีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนและหน่วยคำ -s จึงอาจจะสื่อความได้ว่า เป็นปี ค.ศ. 1960 เพียงปีเดียว ดังนั้นหากต้องแก้ไขบทแปล ผู้แปลควรต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่ปี ค.ศ. 1960 ที่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอนนี้ในต้นฉบับดังตัวอย่าง (78) ซึ่งจะเห็นว่า ฉบับแปลสื่อความหมายได้ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบท เพราะคำว่า หรือ เป็นตัวบ่งชี้ทางเลือกอื่นในการอ้างอิงถึงสิ่งอันเดียวกัน (the same referent) ดังนั้น คำแปลที่ได้ควรต้องอยู่ในรูปที่ต่างกันออกไป แต่ก็ยังคงอ้างอิงความหมายถึงสิ่งเดียวกันได้ ซึ่งในบทแปล ช่วงปี ค.ศ. 1960-1969 ก็คือ ทศวรรษ 1960 นั่นเอง

(77) 1960s OR 1960's

ทศวรรษ 1960 หรือ 1960

(78) 1960s OR 1960's

ทศวรรษ 1960 หรือ ช่วงปี ค.ศ. 1960-1969

(ผู้วิจัย)

การสื่อความหมายผิดจากต้นฉบับ

การสื่อความหมายผิดจากต้นฉบับในที่นี้หมายความว่าถึง บทแปลด้วยเครื่องแปลภาษานั้นให้ความหมายหรือสารที่แตกต่างจากความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาอังกฤษ ถือว่าเป็นสารคนละอย่างกับต้นฉบับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(79) my money's worth

เงินของฉันมีค่า

(Google Translate)

ในตัวอย่างที่ (79) เครื่องแปลภาษาประมวลผลว่า เครื่องหมาย (') ร่วมกับหน่วยคำ -s เป็นรูปย่อของคำกริยา to be จึงถ่ายทอดรูปย่อนี้ให้เป็นคำกริยาหลักของประโยค (ซึ่งแปรเปลี่ยนมาจากโครงสร้างนามวลีในต้นฉบับ) ว่า เงินของฉันมีค่า โดยที่เครื่องแปลภาษาไม่ได้พิจารณาว่า worth เป็นคำนาม ในขณะที่รูปย่อนี้ในต้นฉบับแสดงความเป็นเจ้าของ ดังนั้นจึงพิจารณาได้ว่า ฉบับแปลด้วยเครื่องแปลภาษานั้นสื่อความหมายผิดแผกไปจากต้นฉบับ อันเกิดจากการประมวลผลรูปเครื่องหมายวรรคตอนและหน่วยคำที่ประกอบผิด บทแปลที่ถูกต้องในตัวอย่าง (80) จึงเป็นการถ่ายทอดเครื่องหมายด้วยคำบุพบทว่า ของ ทั้งนี้ในภาษาพูดอาจละคำนี้ไปดังปรากฏว่า มูลค่าเงินฉัน

(80) my money's worth

มูลค่าเงินของฉัน

(เดือนจิตต์ จิตต์อารี, 2553, หน้า 121)

มูลค่าเงินฉัน

(ผู้วิจัย)

นอกจากนี้การละ/ ไม่แปลก็ส่งผลให้ฉบับแปลสื่อความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(81) Some people speak from experience. Others don't speak, from experience.

บางคนพูดจากประสบการณ์ คนอื่นไม่พูดจากประสบการณ์ (Google Translate)

(82) Some people speak from experience. Others don't speak from experience.

บางคนพูดจากประสบการณ์ คนอื่นไม่พูดจากประสบการณ์ (Google Translate)

จากตัวอย่าง (81) เครื่องแปลภาษาไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายจุลภาค (,) ในฉบับแปลและข้อความปรากฏติดกัน ไม่มีการเว้นวรรคหรือช่องว่างระหว่างคำว่า พูด และ จาก ทำให้ข้อความว่า จากประสบการณ์ นั้นเป็นบุพบทวลีที่ทำหน้าที่ขยายคำกริยา พูด และด้วยการทำหน้าที่นี้ ฉบับแปลข้างต้นจึงมีข้อผิดพลาดด้วยสื่อหมายความ่า บุคคลอื่นไม่ได้พูดจากประสบการณ์ ซึ่งตีความได้ว่าพวกเขาไม่ได้ใช้ประสบการณ์ในการอ้างอิงหรือไม่ได้ใช้ประสบการณ์ที่มีเพื่อการถ่ายทอดเรื่องราว ในขณะที่สารต้นฉบับนั้นสื่อความหมายว่า เนื่องจากคนอื่น ๆ มีประสบการณ์ เลยทำให้พวกเขาไม่ต้องการพูด ซึ่งตีความได้ว่า ประสบการณ์บอกให้พวกเขาเงียบ เป็นต้น คำแปลจากเครื่องแปลภาษาข้างต้นว่า คนอื่นไม่พูดจากประสบการณ์ นั้นเป็นการแปลแบบตรงตัวหรือตามตัวอักษรจากประโยคที่ไม่มีเครื่องหมายจุลภาคว่า Others don't speak from experience. ดังตัวอย่าง (82) ดังนั้น เราจึงพบว่า คำแปลจากเครื่องแปลภาษาในตัวอย่าง (81) และ (82) นั้นมีคำแปลเหมือนกันแม้ต้นฉบับจะปรากฏเครื่องหมายจุลภาคต่างกัน หลักฐานนี้แสดงให้เห็นว่า เครื่องแปลภาษาไม่ได้ประมวลผลและไม่ได้เห็นความแตกต่างระหว่างประโยค (81) และ (82) ฉบับแปลที่ได้จากเครื่องแปลภาษาดังตัวอย่าง (81) จึงสื่อสารผิดจากสารต้นฉบับ และเพื่อให้สื่อสารได้ตรงตามต้นฉบับ ในฉบับแปลที่ถูกต้องดั่งตัวอย่าง (83) ข้างล่าง ผู้แปลจึงอาจเติมถ้อยคำที่แสดงความเป็นเหตุเป็นผลว่า เพราะมี เพื่อให้สื่อสารได้ว่าประสบการณ์ที่เขามีทำให้เขาไม่ต้องการพูด เป็นต้น

(83) Some people speak from experience. Others don't speak, from experience.

คนบางคนพูดจากประสบการณ์ บางคนไม่พูดเพราะมีประสบการณ์

(วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 90-91)

ตัวอย่าง (84) แสดงข้อผิดพลาดอันเกิดจากการละ/ ไม่แปลเครื่องหมายวรรคตอนเช่นกัน เครื่องแปลภาษาไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายจุลภาคที่ปรากฏระหว่าง you และ Mary ซึ่งเครื่องหมายนี้ให้ความหมายว่า ทั้ง 2 คำอ้างอิงถึงบุคคลเดียวกันและเป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 2 แต่เมื่อฉบับแปลไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายนี้และไม่ปรากฏช่องว่างระหว่างคำทั้ง 2 คำ บทแปลที่ได้จึงให้ความหมายว่า คุณ ทำหน้าที่เป็นคำนำหน้าชื่อ แมรี และคำแปลว่า คุณแมรี กลายเป็นบุคคลที่ 3 ซึ่งสื่อความหมายผิดไปจากต้นฉบับด้วยอ้างอิงถึงบุคคลต่างกัน เพื่อให้ถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ ผู้แปลพึงหาวิธีการที่จะแสดงให้เห็นว่า you และ Mary เป็นบุคคลเดียวกัน เช่น ถ่ายทอด แมรี ในตำแหน่งต้นข้อความเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นคำเรียกขานบุคคลที่ผู้พูดจะพูดด้วย และให้ปรากฏการเว้น

วรรคก่อนที่จะถ่ายทอดความหมายของประโยคแบบตรงตัว เพื่อเป็นการสร้างจังหวะให้การเว้นวรรค นั้นส่งเสริมการทำหน้าที่ของคำเรียกขานให้เด่นชัดขึ้น ดังตัวอย่าง (85)

(84) Is that you, Mary?

นั่นคือคุณแม่รี?

(Google Translate)

(85) Is that you, Mary?

แม่รี นั่นคุณใช่ไหม?

(ผู้วิจัย)

การสื่อความหมายไม่ชัดเจน

บทแปลที่สื่อความหมายไม่ชัดเจนในที่นี้คือ บทแปลที่ให้ความหมายกำกวม คลุมเครือ ไม่กระจ่าง อาจตีความได้ตั้งต้นฉบับหรือตีความในรูปแบบอื่นที่ต่างออกไปก็เป็นได้ บทแปลชวนตีความได้หลากหลาย มักเกิดจากบทแปลปรากฏในโครงสร้างที่ตีความได้มากกว่าหนึ่งเพราะไม่มีถ้อยคำอื่นใดส่งเสริมการตีความให้ถูกต้องหรือปรากฏระหว่างการเว้นวรรค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(86) George, Morris and I met in Chicago.

จอร์จ มอร์ริส และฉันพบกันที่ชิคาโก

(Google Translate)

จากตัวอย่าง (86) เครื่องหมายจุลภาค (,) ในต้นฉบับแยกหน่วย George และ Morris ออกจากกัน สื่อความหมายว่าเป็นคนละบุคคล ด้วยเหตุนี้สารในต้นฉบับจึงอ้างอิงถึงบุคคลทั้ง 3 อันได้แก่ I Morris และ George ทั้งหมดพบปะกันที่ Chicago ส่วนในฉบับแปล เครื่องแปลภาษาละ/ ไม่แปลเครื่องหมายวรรคตอนนี้และปรากฏช่องว่างหรือการเว้นวรรคระหว่าง จอร์จ และ มอร์ริส ดังนั้น ฉบับแปลก็สามารถตีความได้ว่า บุคคลทั้ง 3 อันได้แก่ ฉัน มอร์ริส และ จอร์จ ได้พบปะกันที่ชิคาโก ในขณะเดียวกัน สารในฉบับแปลก็อาจตีความได้เช่นกันว่า จอร์จ มอร์ริส คือชื่อและสกุลของบุคคลเดียวกัน และประโยคในฉบับแปลก็จะสื่อความหมายได้ว่า มีการพบปะกันระหว่างบุคคล 2 คนคือ ผู้พูดและ จอร์จ มอร์ริส ทั้งนี้ การสื่อความหมายที่ไม่ชัดเจนเพราะชวนให้ตีความได้มากกว่า 1 ความหมายนี้จึงเกิดจากการละ/ ไม่แปลแล้วก่อให้เกิดการเว้นวรรคที่แยกหน่วยต่าง ๆ ออกจากกัน หน่วยที่แยกออกจากกันอาจเป็นได้ทั้งชื่อและสกุลดังปรากฏ ดังนั้นในการแก้ไขข้อผิดพลาดในการแปลเพื่อให้สื่อสารได้ว่า หน่วยทั้ง 3 เป็นรายชื่อบุคคล ผู้แปลอาจเพิ่มคำสันธานเพื่อทำหน้าที่เชื่อมหน่วยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ดังตัวอย่าง (87)

(87) George, Morris and I met in Chicago.

ผมกับจอร์จและมอริส พบกันที่ชิคาโก (วรนาถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 89)

ตัวอย่าง (88) ก็สามารถสื่อความหมายได้ 2 ความหมายอันเกิดจากการละ/ ไม่แปลเครื่องหมายจุลภาค (,) แล้วปรากฏช่องว่างหรือการเว้นวรรคเช่นเดียวกับตัวอย่าง (86) ในตัวอย่าง (88) ต้นฉบับภาษาอังกฤษต้องการสื่อว่า เขารักพ่อแม่ของเขา ซึ่งได้แก่ Dolly Parton และ Martin Luther King เครื่องหมายจุลภาคทำหน้าที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่คำว่า my parents ว่าหมายถึงใคร แต่เมื่อเครื่องแปลภาษาไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนนี้และให้ปรากฏช่องว่างหรือการเว้นวรรคสารในฉบับแปลจึงอาจสื่อความหมายได้ว่า บุคคลที่ผู้พูดรักคือพ่อแม่ของเขาพร้อมด้วย Dolly Parton และ Martin Luther King รวมทั้งสิ้น 4 คน หรือ ผู้พูดรัก Dolly Parton และ Martin Luther King ผู้เป็นพ่อและแม่ของเขา ดังนั้น เพื่อให้ฉบับแปลสื่อความหมายได้ชัดเจนตามต้นฉบับ ผู้แปลอาจอาจเรียงลำดับหน่วยคำต่าง ๆ ใหม่และ/ หรือให้โครงสร้าง relative clause เพื่อให้ความขยายแก่หน่วยคำนั้น ดังตัวอย่าง (89)

(88) "I love my parents, Dolly Parton and Martin Luther King".

“ฉันรักพ่อแม่ของฉัน Dolly Parton และ Martin Luther King”

(Google Translate)

(89) "I love my parents, Dolly Parton and Martin Luther King".

“ฉันรักมาร์ติน ลูเธอร์ คิงและดอลลี่ พาร์ตัน ผู้เป็นพ่อและแม่ของฉัน” (ผู้วิจัย)

“ฉันรักพ่อแม่ของฉัน ซึ่งก็คือมาร์ติน ลูเธอร์ คิงและดอลลี่ พาร์ตัน” (ผู้วิจัย)

ในตัวอย่าง (90) เครื่องหมายอัฒภาค (;) เชื่อมประโยคทั้ง 2 เข้าด้วยกันซึ่งต่างมีความสัมพันธ์ทางความหมายกันในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ด้วยเหตุนี้วลี like her mother จึงให้ความขยายแก่ข้อความว่า she certainly works too hard. แต่เมื่อเครื่องแปลภาษาไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายนี้แต่ให้ปรากฏช่องว่างหรือการเว้นวรรคระหว่างวลีดังกล่าว ความหมายที่ได้จึงมีความกำกวม เพราะสามารถสื่อความหมายได้ว่า วลี เหมือนแม่ของเธอ ทำหน้าที่ขยายความประโยคข้างหน้า *ลักษณะงานหนักจนแก่เฒ่า* หรือประโยคข้างหลัง *เธอทำงานหนักเกินไปอย่างแน่นอน* ก็เป็นไปได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขบทแปลให้สื่อความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ ผู้แปลอาจเรียงลำดับถ้อยคำใหม่โดยให้วลีที่ทำหน้าที่ขยายความนั้นไปวางไว้หลังข้อความที่ขยายทันที ดังตัวอย่าง (91)

(90) Liz has worked so hard that she has aged; like her mother she certainly works too hard.

ลิซทำงานหนักจนแก่เฒ่า เหมือนแม่ของเธอ เธอทำงานหนักเกินไปอย่างแน่นอน

(Google Translate)

(91) Liz has worked so hard that she has aged; like her mother she certainly works too hard.

ลิซทำงานหนักเหลือเกินจนเธอดูแก่ลง เธอทำงานหนักเกินไปจริง ๆ เช่นเดียวกับ

คุณแม่ของเธอ

(วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 89)

การสื่อความหมายนัยแฝงไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับ/ ขาดการแสดงนัยแฝงอันเป็นความสัมพันธ์เชิง ความหมายระหว่างข้อความ

นัยแฝงในที่นี้หมายถึง ความหมายที่ไม่ได้ปรากฏตามตัวอักษร แต่เป็นความหมายที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อความหรือหน่วยความคิดตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ต้นฉบับอาจเก็บนัยความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างหน่วยความคิดเหล่านี้ไว้ด้วยเครื่องหมายวรรคตอน ฉบับแปลด้วยเครื่องแปลภาษาที่ไม่ได้สื่อนัยความหมายนี้จึงมักจะก่อให้เกิดข้อบกพร่องอันเกี่ยวเนื่องกับอรรถรสในการรับสาร หรือความลื่นไหลในการนำเสนอสาร มากกว่าจะเป็นการถ่ายทอดความหมายผิด กล่าวคือข้อผิดพลาดในประเด็นนี้ไม่ได้ทำให้สารหลักสูญหายหรือบิดเบี้ยวไป เพียงแต่ฉบับแปลไม่ได้สร้างความต่อเนื่องในการนำเสนอสารได้อย่างราบรื่นเพราะขาดถ้อยคำที่แสดงความสัมพันธ์เชิงความหมายดังกล่าว จึงส่งผลต่ออรรถรสในการรับสารได้ ข้อบกพร่องในการแปลนี้พบจำนวนมาก เพราะเครื่องแปลภาษามักใช้กลวิธีการแปลแบบละ/ ไม่แปล ซึ่งเป็นกลวิธีการแปลที่พบมากที่สุดเป็นลำดับแรกตั้งที่ได้นำเสนอไปแล้ว จึงสุ่มเสี่ยงที่จะพบข้อบกพร่องในลักษณะนี้จำนวนมากเช่นกัน เพราะการละ/ ไม่แปลเครื่องหมายวรรคตอนมักจะทำให้เกิดการละ/ ไม่แปลถ้อยคำอันเป็นนัยความหมายของข้อความต่าง ๆ ด้วย นอกจากนี้ยังพบข้อผิดพลาดประเภทนี้เมื่อเครื่องแปลภาษาคงรูปเครื่องหมายวรรคตอนไว้ในฉบับแปล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(92) Some people work best in the mornings; others do better in the evenings.

บางคนทำงานได้ดีที่สุดในตอนเช้า คนอื่นทำได้ดีกว่าในตอนเย็น

(Google Translate)

(93) Food, love, mother and career: the four basic guilt groups.

อาหาร ความรัก แม่ และอาชีพ: กลุ่มความผิดพื้นฐานสี่กลุ่ม (Google Translate)

(94) Try to keep your flat clean and tidy: it will sell more easily.

พยายามทำให้แฟลตของคุณสะอาดและเป็นระเบียบ มันจะขายได้ง่ายขึ้น

(Google Translate)

(95) They didn't have time to waste: it was already late.

พวกเขาไม่มีเวลาให้เสีย มันสายไปแล้ว

(Google Translate)

(96) Hate her, you may; despise her, you cannot.

เกลียดเธอ คุณอาจ; ดูถูกเธอคุณไม่สามารถ

(Google Translate)

จากตัวอย่างข้างต้น เครื่องแปลภาษาละ/ ไม่แปลเครื่องหมายวรรคตอน แล้วให้ปรากฏการเว้นวรรคหรือช่องว่างระหว่างหน่วยความคิดต่าง ๆ ซึ่งถูกถ่ายทอดออกมาแบบตรงตัวหรือตามตัวอักษร ผู้อ่านฉบับแปลสามารถรับรู้สารหลักจากหน่วยความคิดเหล่านี้ได้ เพียงแต่ไม่ได้รับถ้อยคำที่แสดงความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ อันเป็นนัยแฝงที่เก็บไว้ในเครื่องหมายวรรคตอน แม้นัยแฝงนี้จะไม่ผลต่อความเข้าใจสารหลัก แต่ก็มีความสำคัญกับการนำเสนอสารให้ราบรื่นเหมาะสมกับบริบทอันจะส่งผลต่อการสื่อสารสัมฤทธิ์ผล คือผู้รับสารฉบับแปลมีปฏิริยาโต้ตอบ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดต่อข้อความในฉบับแปลได้เหมือนกับผู้อ่านต้นฉบับ ดังนั้นหากพิจารณาว่านัยแฝงนี้คือความหมาย บทแปลที่ดีก็ย่อมต้องสื่อความหมายนี้ด้วย

ตัวอย่าง (92) มีความสัมพันธ์เชิงความหมายในแง่ความแตกต่างระหว่างกลุ่มคน ตัวอย่าง (93) มีความสัมพันธ์เชิงความหมายว่าอะไรคืออะไร ตัวอย่าง (94) มีความสัมพันธ์เชิงความหมายในแง่ของความเป็นเหตุเป็นผลหรือความสอดคล้องคล้อยตามกัน ตัวอย่าง (95) มีความสัมพันธ์เชิงความหมายในแง่ของความเป็นเหตุเป็นผล และ ตัวอย่าง (96) มีความสัมพันธ์เชิงความหมายในแง่ความขัดแย้ง ดังนั้น เพื่อปรับแก้ให้บทแปลสามารถสื่อความหมายได้เหมาะสมตามความสัมพันธ์ของหน่วยความคิด และเพื่อให้สื่อความหมายได้ราบรื่น ผู้แปลอาจเติมถ้อยคำบางอย่าง ดังเช่น คำว่า *ในขณะที่* ในตัวอย่าง (97) คำว่า *คือ* ในตัวอย่าง (98) คำว่า *แล้ว/ เพราะ* ในตัวอย่าง (99) คำว่า *เพราะ* ในตัวอย่าง (100) และคำว่า *แต่* ในตัวอย่าง (101) คำแปลเหล่านี้สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับและทำให้ความหมายชัดเจนขึ้น

(97) Some people work best in the mornings; others do better in the evenings.

บางคนทำงานได้ดีที่สุดในตอนเช้า ในขณะที่คนอื่นทำได้ดีกว่าในตอนเย็น (ผู้วิจัย)

(98) Food, love, mother and career: the four basic guilt groups.

อาหาร ความรัก แม่ และการทำงาน คือ หมวดหมู่ของความรู้สึกผิดขั้นพื้นฐานสี่ประการ
(นิตยสารสรรสาระ พศจิกายน, 2547, หน้า 41 อ้างถึงใน รัชนีโรจน์ กุลธำรง, 2552,
หน้า 218)

(99) Try to keep your flat clean and tidy: it will sell more easily.

พยายามทำให้แฟลตของคุณสะอาดและเป็นระเบียบ แล้ว/ เพราะมันจะขายได้ง่ายขึ้น
(ผู้วิจัย)

(100) They didn't have time to waste: it was already late.

พวกเขาไม่มีเวลาให้เสีย เพราะมันสายแล้ว (ผู้วิจัย)

(101) Hate her, you may; despise her, you cannot.

คุณอาจเกลียดเธอ แต่คุณไม่สามารถเหยียดหยามเธอ
(เดือนจิตต์ จิตต์อารี, 2553, หน้า 119)

บทแปลไม่สื่อความหมาย

บทแปลที่ไม่สื่อความหมายในที่นี้หมายถึง บทแปลที่ไม่สามารถส่งผ่านหรือถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏในต้นฉบับไว้ได้ในฉบับแปล ผู้อ่านฉบับแปลไม่สามารถจับใจความหลักของความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนได้ ยกแก่การพิจารณาความหมายข้อบกพร่องในการแปลประเภทนี้อาจเกิดจากการละ/ ไม่แปล หรือการคงรูปเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับไว้ในฉบับแปล แล้วไม่อาจพิจารณาหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนได้ อาจด้วยไม่คุ้นเคยเครื่องหมายวรรคตอนในบริบทนั้น ๆ หรือไม่ถ้อยคำอื่นใดในบริบทที่จะช่วยพิจารณาความหมายได้หรือถ้อยคำไม่ชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(102) State, firms to pay 17m damage to victims

รัฐ บริษัท ชดใช้ค่าเสียหาย 17m แก่ผู้เสียหาย (Google Translate)

ในตัวอย่าง (102) เครื่องแปลภาษาละ/ ไม่แปลเครื่องหมายจุลภาค (,) ข้อความภาษาอังกฤษในต้นฉบับเป็นการพาดหัวข่าวซึ่งใช้ภาษาในลักษณะพิเศษ อาจมีการลดหรือตัดทอนโครงสร้างให้เล็กลง ใช้ถ้อยคำเท่าที่จำเป็นในการสื่อสาร จึงมีลักษณะสั้น กระชับ เครื่องหมายวรรคตอนทำหน้าที่แยกคำ State และ firms ออกจากกัน เครื่องแปลภาษาไม่ได้แปลหรือให้ถ้อยคำอื่นใดแต่ให้ปรากฏเพียงการเว้นวรรคระหว่างคำทั้ง 2 คำ ลักษณะเช่นนี้ยังไม่สื่อความว่า ทั้ง 2 คำนั้นมีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร และยากแก่การตีความว่า มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างและความหมาย

อย่างไรกับโครงสร้างกริยาวลีที่ตามมา กล่าวคือ เราไม่อาจวิเคราะห์ได้ด้วยหลักการทางวากยสัมพันธ์ ในภาษาฉบับแปลได้ว่า รัฐ และ บริษัท มีบทบาททางโครงสร้าง (syntactic roles) อันเดียวกันหรือไม่ เราไม่อาจพิจารณาได้ว่า ผู้ใดมีบทบาทเป็นภาคประธานของกริยาวลี *ชดใช้ค่าเสียหาย 17m แก่ผู้เสียหาย* เมื่อทั้ง 2 คำปรากฏเคียงข้างกันดังคำแปล หากหมายถึง *บริษัทชดใช้ค่าเสียหาย 17m แก่ผู้เสียหาย* คำถามที่ตามมาคือ นามวลี รัฐ ที่ปรากฏหน้า บริษัท มีบทบาทใดและเกี่ยวข้องกับกริยาวลีที่ตามมาอย่างไร ความบกพร่องในการแปลครั้งนี้จึงเกิดจากการละ/ไม่แปลและไม่มีถ้อยคำอื่นใดที่จะช่วยบ่งบอกบทบาททางไวยากรณ์ของนามวลีทั้ง 2 ได้อย่างชัดเจนว่าคำใดเป็นประธานของภาคแสดง โครงสร้างนี้ไม่ปรากฏตามหลักไวยากรณ์ในภาษาฉบับแปล ทั้งนี้ในต้นฉบับ เครื่องหมายวรรคตอนปรากฏคั่นกลางเพื่อบอกให้รู้ว่าหน่วยคำ State เป็นผู้สั่งการหรือดำเนินการให้ firms กระทำการสิ่งใด โครงสร้างนี้เป็นการใช้ภาษาในการพาดหัวข่าวและใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อสื่อความหมาย ด้วยเหตุนี้ ในการแก้ไขบทแปลเพื่อให้สื่อความหมายได้ในภาษาฉบับแปล ผู้แปลจึงอาจเติมคำว่า ให้ เพื่อให้สื่อสารบทบาทประธานของ State และบทบาทกรรมของ firms คำทั้ง 2 จึงจะสามารถวิเคราะห์หน้าที่และแสดงความสัมพันธ์กันได้และให้ความหมายที่สมบูรณ์ประกอบการแปลภาคกริยาที่ตามมา ดังตัวอย่าง (103)

(103) State, firms to pay 17m damage to victims

รัฐให้บริษัทจ่ายเงินค่าเสียหาย 17 ล้านบาทแก่ประชาชนผู้เคราะห์ร้าย

(วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 90)

ในตัวอย่าง (104) เครื่องแปลภาษาไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายออกมาเป็นถ้อยคำ แต่ยังคงรูปเครื่องหมายต้นฉบับไว้ในฉบับแปล และไม่แปลคำว่า PM ฉบับแปลจึงอาจยังไม่สื่อความหมายเพราะเป็นการใช้เครื่องหมายในบริบทที่ผู้รับสารอาจไม่คุ้นเคยและคาดเดาความหมายของคำว่า PM ที่ปรากฏพร้อมรูปเครื่องหมายนี้ได้ยากเพราะขาดบริบท ข้อความต้นฉบับเป็นการพาดหัวข่าว ที่ใช้ภาษาในลักษณะพิเศษเช่นกัน กระชับความ ต้นฉบับภาษาต้องการสื่อว่า ใครกล่าวอย่างไรหรือให้ข้อมูลใด ดังนั้น ในการแก้ไขบทแปล ผู้แปลอาจจะถ่ายทอดเครื่องหมายนี้โดยการเติมคำว่า *กล่าว* และปรากฏพร้อมเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับ ให้ทำหน้าที่บอกข้อความอันเป็นสารจากผู้กล่าว ทั้งนี้ผู้แปลได้ใส่ชื่อนายกรัฐมนตรีเพื่อการสื่อสารที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง (105)

(104) PM: Grassroots leaders deserve more attention

PM: ผู้นำระดับรากหญ้าสมควรได้รับความสนใจมากกว่านี้ (Google Translate)

(105) PM: Grassroots leaders deserve more attention

นายกรัฐมนตรีทักษิณกล่าว: ผู้นำระดับท้องถิ่นสมควรได้รับความสนใจเพิ่มขึ้น (เนื่องในโอกาสที่มีการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรที่จังหวัดตรัง-ผู้แปล)

(เดือนจิตต์ จิตต์อารี, 2553, หน้า 120)

ในตัวอย่าง (106) ฉบับแปลไม่สื่อความหมายอันเกิดจากการคงรูปเครื่องหมายและไม่มีการแปลคำย่อใด ๆ ของรูป C/O รูปแปลเช่นนี้อาจไม่เป็นที่คุ้นเคยในสังคมฉบับแปล รูปย่อ C/O นี้มาจากคำว่า care of เครื่องแปลภาษาไม่ได้ถ่ายทอดความหมายของรูปย่อนี้ ในการแก้ไขบทแปล ผู้แปลอาจพิจารณาแปลความหมายตามรูปเต็มแบบตรงตัวหรือตามตัวอักษร ดังตัวอย่าง (107)

(106) He lives c/o the Browns, 216 NaNa Place.

เขาอาศัยอยู่ c/o the Browns, 216 นานาเพลส (Google Translate)

(107) He lives c/o the Browns, 216 NaNa Place. (c/o= care of)

เขาอาศัยอยู่กับครอบครัวตระกูลบราวน์ บ้านเลขที่ 216 นานาเพลส

(เดือนจิตต์ จิตต์อารี, 2553, หน้า 138)

ในตัวอย่าง (108) ฉบับแปลไม่สื่อความหมายอันเกิดจากการคงรูปเครื่องหมายและหน่วยคำ-s ที่ประกอบในคำว่า Doug's เครื่องหมายนี้ใช้แสดงความเป็นเจ้าของแต่ไม่ได้กล่าวถึงสิ่งที่มีไว้ในครอบครองอย่างชัดเจน เป็นเพียงการบ่งเป็นนัย แต่ให้วิเคราะห์ได้จากบริบท ดังนั้น ในบริบทนี้จึงอาจตีความได้ว่า Doug's house/ place เมื่อเครื่องแปลภาษาไม่ได้ให้ความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนดังปรากฏ บทแปลที่ได้จึงไม่สื่อความหมายและอาจไม่เป็นที่คุ้นเคย ถือว่าการแปลไม่แล้วเสร็จ การแก้ไขบทแปลกระทำได้โดยการให้ความหมายของรูปเต็ม Doug's house/ place แบบตรงตัวหรือตามตัวอักษร ดังตัวอย่าง (109)

(108) We went to Doug's for dinner.

เราไปทานอาหารเย็นที่ Doug's (Google Translate)

(109) We went to Doug's for dinner.

เราไปทานอาหารเย็นที่บ้านของดีค (ผู้วิจัย)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะสรุปผลการศึกษาในประเด็นกลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate ความถี่ คำร้อยละ ข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา และแนวทางการแปลเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว พร้อมทั้งอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะอันเกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate

ผู้วิจัยพบว่า จากแหล่งข้อมูลเครื่องหมายวรรคตอนทั้งหมด 14 ประเภท จำนวน 1,295 เครื่องหมายนั้นปรากฏกลวิธีการแปลทั้งหมด 9 กลวิธี หากจะแบ่งตามรูปแบบการสื่อความในฉบับแปลแล้ว ผู้วิจัยอาจแบ่งกลวิธีการแปลออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1) กลวิธีที่เครื่องแปลภาษาไม่ได้แสดงรูปคำแปล ได้แก่ กลวิธีการละ/ ไม่แปล (ความถี่ 780 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 60.23) เช่น

(1) She is a pretty generous woman.

เธอเป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างใจกว้าง

เครื่องแปลภาษาจะละ/ ไม่แปลเมื่อเครื่องหมายวรรคตอนนั้นไม่นิยมใช้ในภาษาไทยและมักไม่ส่งผลต่อใจความหลัก เป็นเครื่องหมายที่แสดงจุดสิ้นสุดของประโยคเท่านั้น

(2) Our agenda items are as follows: reading of the minutes, old business, and new business.

รายการวาระของเรามีดังนี้ การอ่านรายงานการประชุม ธุรกิจเก่า และธุรกิจใหม่

เครื่องแปลภาษาแทนที่เครื่องหมายวรรคตอนด้วยการละ/ ไม่แปล ในบริบทที่เครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับปรากฏระหว่างข้อความหรือหน่วยต่าง ๆ ทำให้ปรากฏช่องว่างหรือการเว้นวรรคระหว่างข้อความหรือหน่วยต่าง ๆ เป็นการทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ในการแยกหน่วยต่าง ๆ

(3) father-in-law

พ่อตา

เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับเชื่อมคำหรือหน่วยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เป็นโครงสร้างที่ใหญ่ขึ้นและมีหน้าที่ยันเดียวกันซึ่งมีค่าเทียบเคียงความหมายในภาษาไทย เครื่องแปลภาษาจะละ/ ไม่แปลเครื่องหมาย แต่จะนำคำเหล่านี้มาเป็นคำแปล

(4) ex-boyfriend

อดีตแฟนหนุ่ม

เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนปรากฏระหว่างหน่วยคำหรือคำในต้นฉบับ เครื่องแปลภาษาจะถ่ายทอดความหมายของคำหรือหน่วยต่าง ๆ แบบตรงตัวหรือตามตัวอักษร ไม่มีการถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอน เหมือนไม่มีเครื่องหมายวรรคตอนปรากฏในต้นฉบับ

2) กลวิธีที่เครื่องแปลภาษาแสดงรูปเครื่องหมายวรรคตอน ได้แก่ กลวิธีการคงรูปเครื่องหมาย (ความถี่ 426 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 32.90) เช่น

(5) “That guy” said John “killed the bird.”

“ผู้ชายคนนั้น” จอห์นพูดว่า “ฆ่านก”

หากเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับทำหน้าที่ตรงกันกับเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาฉบับแปล และเป็นเครื่องหมายวรรคตอนที่ผู้รับสารฉบับแปลคุ้นเคยด้วยพบเห็นในภาษาในชีวิตประจำวัน เครื่องแปลภาษาจะคงรูปเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับนั้นไว้ในฉบับแปล

3) กลวิธีที่เครื่องแปลภาษาประมวลรูปเครื่องหมายวรรคตอนตามโครงสร้างไวยากรณ์ ได้แก่ กลวิธีการแปลรูปเต็มแบบตรงตัว (ความถี่ 50 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 3.86) เช่น

(6) can't

ไม่สามารถ

เครื่องแปลภาษาจะประมวลผลให้เครื่องหมายวรรคตอนเป็นส่วนหนึ่งของรูปย่อในหน่วยกริยาปฏิเสธหรือหน่วยกริยาและภาคประธาน แล้วถ่ายทอดความหมายตามตัวอักษร กลวิธีแปลนี้จึงมักพบได้เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับต้องปรากฏตามระเบียบไวยากรณ์ของหน่วยดังกล่าว

ทั้งนี้ เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนปรากฏรวมในรูปย่อของคำศัพท์ เครื่องแปลภาษาก็จะประมวลผลรูปย่อขึ้นด้วยคำศัพท์ในรูปเต็ม แล้วถ่ายทอดความหมายตามตัวอักษร เช่น

(7) Her son, John Jones Jr., was born on Dec. 6, 2008.

จอห์น โจนส์ จูเนียร์ ลูกชายของเธอ เกิดเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2551

4) กลวิธีที่เครื่องแปลภาษาประมวลรูปเครื่องหมายวรรคตอนให้เป็นคำ ได้แก่ กลวิธีการแปลเป็นคำบุพบท (ความถี่ 21 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 1.62) เครื่องแปลภาษาจะถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนเป็นคำบุพบท 4 คำ ได้แก่ *โดย* *ของ* *พร้อมกับ* *ใน* เช่น

(8) I left him, convinced that he was guilty.

ฉันทิ้งเขาไปโดยเชื่อว่าเขามีความผิด

เครื่องแปลภาษาได้ถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนที่ทำหน้าที่แยกประโยคหลัก (main clause) ออกจากประโยคย่อย (subordinate clause) ที่ภาคประธานไม่ปรากฏรูปแต่ให้อ้างอิงถึงประธานตัวเดียวกันในประโยคหลักให้เป็นคำบุพบท *โดย* และให้ปรากฏอยู่ระหว่างประโยคหลักและประโยคย่อยที่ไม่ปรากฏรูปภาคประธาน

(9) Gareth Williams, Stephen's first son, entered politics in hope of changing society.

แกเรธ วิลเลียมส์ ลูกชายคนแรกของสตีเฟน เข้าสู่อการเมืองด้วยความหวังว่าจะเปลี่ยนแปลงสังคม

เครื่องแปลภาษาประมวลผลว่า เครื่องหมายวรรคตอนประกอบด้วยหน่วยคำ *-s* เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ จึงถ่ายทอดความหมายด้วยคำบุพบท *ของ* โดยให้ปรากฏหน้าคำนามที่เป็นผู้ครอบครอง

(10) "I feel I've really earned this," she said, taking up her mug of tea.

"ฉันรู้สึกว่าคุณสมควรได้รับสิ่งนี้จริงๆ" เธอก้าวพร้อมกับหยิบถ้วยชาของเธอขึ้นมา

เมื่อประมวลผลได้ว่า เครื่องหมายวรรคตอนนั้นแยกหน่วยประโยคหลักและประโยคย่อยออกจากกัน และภาคประธานอ้างอิงถึงบุคคลเดียวกันพร้อมทั้งแสดงกริยาทั้งสองประโยคในเวลาใกล้เคียงกัน เครื่องแปลภาษาจะถ่ายทอดด้วยคำบุพบทว่า *พร้อมกัน*

(11) $1/3 = \text{one-third}$

$1/3 =$ หนึ่งในสาม

เมื่อประมวลผลว่า เครื่องหมายวรรคตอนปรากฏในเลขเศษส่วนและบอกจำนวนเศษที่มาจากรายการเต็ม เครื่องแปลภาษาจะถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนด้วยคำบุพบทว่า *ใน*

กลวิธีการแปลเป็นคำอนุภาคแสดงการถาม (ความถี่ 9 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.69) หากเครื่องแปลภาษาประมวลผลได้ว่า ข้อความนั้นเป็นประโยคคำถาม ก็จะถ่ายทอดเครื่องหมายปริศนาคำอนุภาคแสดงการถาม จำนวน 4 คำ ได้แก่ *หรือ ไหม ได้ไหม และ ใช่ไหม* เช่น

(12) That's the best boss? I thought he was the cleaner.

นั่นเป็นเจ้านายที่ดีที่สุดหรือ ฉันคิดว่าเขาเป็นคนสะอาด

แม้จะมีโครงสร้างเป็นประโยคบอกเล่า แต่เมื่อปรากฏเครื่องหมายปริศนาคำอนุภาคแสดงการถาม เครื่องแปลภาษาจะประมวลผลว่าเป็นประโยคคำถาม จึงถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนด้วยคำอนุภาคแสดงการถามว่า *หรือ*

(13) Now, sir what can I do for you?

เอาละ มีอะไรให้ช่วยไหม

(14) Can she speak Japanese?

เธอพูดภาษาญี่ปุ่นได้ไหม

(15) They are going to the party, aren't they?

พวกเขากำลังจะไปงานเลี้ยงใช่ไหม

เครื่องแปลภาษาประมวลผลว่า ข้อความนั้นเป็นประโยคคำถามด้วยปรากฏเครื่องหมายปริศนาคำอนุภาคแสดงการถาม หรือจากการเรียงลำดับคำในประโยค จึงถ่ายทอดคำอนุภาคแสดงการ

ถาามนั้นแบบตรงตัว แล้ว/ หรือถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนเป็นคำอนุภาคแสดงการถามว่า *ไหม ใช้ไหม* เป็นต้น

กลวิธีการแปลเป็นคำสันธาน

กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนเป็นคำสันธาน (ความถี่ 4 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.31) โดยแปลเป็นคำสันธาน 2 คำ ได้แก่ *และ* *ได้แก่* เช่น

(16) She is a pretty, generous woman.

เธอเป็นผู้หญิงที่สวยงามและใจกว้าง

เครื่องแปลภาษาถ่ายทอดเครื่องหมายจุลภาค (,) ด้วยคำสันธานว่า *และ* ให้ทำหน้าที่เชื่อมคำคุณศัพท์ทั้ง 2 ซึ่งต่างขยายความคำนามตัวเดียวกันคือ *ผู้หญิง*

(17) There are three main reasons for the success of the government:

economic, social and political.

มีเหตุผลหลักสามประการที่ทำให้รัฐบาลประสบความสำเร็จ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

เครื่องแปลภาษาได้ถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมาย (:) ด้วยคำสันธานว่า *ได้แก่* เพื่อแสดงรายการอันเป็นเหตุผลหลัก 3 ประการ

กลวิธีการแปลเป็นคำสรรพนาม

กลวิธีการแปลเป็นคำสรรพนาม (ความถี่ 3 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.23)

ถ้อยคำแปลที่ให้มี 2 คำ ได้แก่ *ที่* และ *นั่น(คือ)* เช่น

(18) A woman, without her man, is nothing.

ผู้หญิงที่ไม่มีผู้ชายก็ไม่มีอะไร

(19) There was one thing she loved more than any other: her dog.

มีสิ่งหนึ่งที่เธอรักมากกว่าสิ่งอื่นใด นั่นคือ สุนัขของเธอ

เครื่องแปลภาษาเลือกใช้คำสรรพนาม ที่ให้อ้างอิงถึง ผู้หญิง แล้วแปลบุพพทวลี without her man แบบตรงตัวว่า ไม่มีผู้ชาย กลายเป็นโครงสร้างอนุประโยคประเภท relative clause ในตัวอย่าง (19) เครื่องแปลภาษาเลือกใช้คำสรรพนามว่า นั้น แทน one thing แล้วให้คำกริยา คือ เพื่อสื่อว่า สิ่งหนึ่งที่เธอรักมากเหนือทุกสิ่งคือสุนัข

กลวิธีการแปลเป็นคำกริยา

กลวิธีการแปลเป็นคำกริยา (ความถี่ 1 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.08) ได้แก่

(20) His eyes were blue-green like the ocean.

ดวงตาของเขาเป็นสีฟ้าอมเขียวเหมือนมหาสมุทร

เครื่องแปลภาษาใช้คำกริยาว่า อม เพื่อสื่อความหมายของเจตสีที่มีความผสมกลมกลืนกัน

กลวิธีการแปลเป็นคำนาม

กลวิธีการแปลเป็นคำนาม (ความถี่ 1 ครั้ง เท่ากับร้อยละ 0.08) ได้แก่คำว่า ปี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(21) He lived in Paris in '68 at the time of the student riots.

เขาอาศัยอยู่ที่ปารีสในปี 68 ในขณะที่นักศึกษาจลาจล

เครื่องแปลภาษาจึงเลือกคำนามว่า ปี เป็นคำแปลแทนเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับด้วย ประมวลผลว่า มีบริบทที่เครื่องหมายนี้ประกอบขึ้นเพื่อสื่อเวลาในปี ค.ศ.

ข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate และแนวทางในการแปล

ผู้วิจัยพบข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate 6 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1) บทแปลไม่เป็นธรรมชาติ

ผู้วิจัยพบว่า บทแปลด้วยเครื่องแปลภาษามีข้อบกพร่องในการสื่อความหมายที่ไม่เป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล คือไม่เป็นไปตามลักษณะหรือรูปแบบการใช้ภาษาที่เป็นที่นิยมกันในภาษาฉบับแปล ซึ่งอาจเกิดจากการคงรูปเครื่องหมายต้นฉบับและการละ/ไม่แปล ดังเช่น

(22) You said you like the song?

คุณบอกว่าคุณชอบเพลงนี้?

ในโครงสร้างประโยคคำถามภาษาไทย มักจะปรากฏคำอนุภาคแสดงการถามท้ายประโยค หรือข้อความนั้น ๆ เช่น หรือ เหนือ ไหม ใช่ไหม เป็นต้น ไม่นิยมใส่เครื่องหมายปริศน์ท้ายประโยค บอกเล่าให้กลายเป็นประโยคคำถามดังภาษาอังกฤษ ฉบับแปลด้วยเครื่องแปลภาษาข้างต้นจึงไม่เป็นธรรมชาติ แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องอาจกระทำได้โดยใช้เทคนิคการเติมคำอนุภาคแสดงการถามท้ายประโยค แม้อาจไม่จำเป็นจะต้องปรากฏเครื่องหมายปริศน์ประกอบก็เป็นได้ ดังตัวอย่าง (23) และ (24)

(23) You're working late tonight?

คืนนี้คุณจะทำงานดึกคืนใช่ไหม

(ผู้วิจัย)

(24) This is your car?

นี่คือรถของคุณหรือ

(ผู้วิจัย)

เครื่องแปลภาษาถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับด้วยการละ/ ไม่แปลก็อาจก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการสื่อความหมายได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(25) (Smith, 2015, p. 45)

(สมิธ 2015 หน้า 45)

(Google Translate)

(26) (Jones, 2017, para. 9)

(โจนส์ 2017 ย่อหน้า 9)

(Google Translate)

การละ/ ไม่แปล และไม่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอนตามต้นฉบับทำให้บทแปลที่ได้ไม่อยู่ในลักษณะการอ้างอิงเอกสารที่มีการกำหนดเป็นสากล และผู้แปลก็อาจแก้ไขได้ด้วยเทคนิคการเติมเครื่องหมายดังกล่าวเพื่อให้เป็นตามลักษณะที่มีการกำหนดไว้ ดังตัวอย่าง (27) และ (28)

(27) (Smith, 2015, p. 45)

(สมิธ, 2015, หน้า 45)

(ผู้วิจัย)

(28) (Jones, 2017, para. 9)

(โจนส์, 2017, ย่อหน้า 9)

(ผู้วิจัย)

2) การสื่อความหมายไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับ
การละ/ ไม่แปลเครื่องหมายวรรคตอนตามต้นฉบับอาจส่งผลให้ความหมายบางอย่างขาดหายไป เพราะเครื่องหมายเหล่านั้นสื่อความหมายนั้นไว้ เช่น

(29) Any candidate(s) for the office of Club Secretary must be formally proposed and seconded by noon. Any speaker(s) will be welcome.
ผู้สมัครรับตำแหน่งเลขานุการสโมสรต้องได้รับการเสนอชื่ออย่างเป็นทางการและสนับสนุนภายในเที่ยงวัน วิทยากรคนใดก็ยินดีต้อนรับ (Google Translate)

เครื่องหมายขลิขิต (()) ให้ความหมายพหูพจน์ของคำนาม หมายความว่า ผู้สมัครคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ เป็นการให้ความหมายเพิ่มเติม เครื่องแปลภาษาไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนพร้อมหน่วยคำ ความหมายจึงไม่ครบถ้วน อาจมีวิธีแก้ไขบทแปลโดยคงรูปเครื่องหมายตามต้นฉบับ แล้วแปลหน่วยคำภายในเครื่องหมาย เช่น

(30) Any candidate(s) for the office of Club Secretary must be formally proposed and seconded by noon. Any speaker(s) will be welcome.
ผู้สมัครท่านใด (หรือหลายท่าน) ที่ต้องการทำงานในสำนักงานของสโมสรเลขานุการ จะต้องได้รับการเสนออย่างเป็นทางการและมีผู้สนับสนุนก่อนเที่ยง และยินดีต้อนรับ ท่านนักพูดทุกท่าน (เดือนจิตต์ จิตต์อารี, 2553, หน้า 133)

หรือการแก้ไขบทแปลอาจกระทำได้โดยการเติมข้อความสั้น ๆ เพื่ออธิบายความหากการละ/ ไม่แปลเครื่องหมายวรรคตอนทำให้ความหมายของต้นฉบับไม่ครบถ้วน ดังตัวอย่าง (31) ที่ความหมายไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับ และตัวอย่าง (32) ที่มีการปรับบทแปลเพื่อให้สื่อความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

(31) 1960s OR 1960's
ทศวรรษ 1960 หรือ 1960 (Google Translate)

(32) 1960s OR 1960's
ทศวรรษ 1960 หรือ ช่วงปี ค.ศ. 1960-1969 (ผู้วิจัย)

3) การสื่อความหมายผิดจากต้นฉบับ
 บทแปลด้วยเครื่องแปลภาษาให้ความหมายหรือสารที่ผิดแผกไปจากความหมายของ
 เครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับภาษาอังกฤษ เช่น

(33) my money's worth
 เงินของฉันมีค่า (Google Translate)

เครื่องแปลภาษาย้ายทอดเครื่องหมาย (') ร่วมกับหน่วยคำ -s ว่า เงินของฉันมีค่า โดย
 พิจารณาว่าเป็นโครงสร้างลดรูปของ to be อันเกิดจากการประมวลผลเป็นโครงสร้างไวยากรณ์อื่นที่
 ต่างจากต้นฉบับ วิธีการแก้ไขข้อบกพร่องอาจกระทำได้โดยการถ่ายทอดความหมายด้วยรูปเต็ม (ของ
 โครงสร้างไวยากรณ์) แบบตรงตัว เช่น

(34) my money's worth
 มูลค่าเงินของฉัน (เดือนจิตต์ จิตต์อารี, 2553, หน้า 121)
 มูลค่าเงินฉัน (ผู้วิจัย)

การละ/ ไม่แปลก็ยังผลให้ฉบับแปลสื่อความหมายผิดแผกไปจากต้นฉบับได้ เช่น

(35) Some people speak from experience. Others don't speak, from
 experience.

บางคนพูดจากประสบการณ์ คนอื่นไม่พูดจากประสบการณ์ (Google Translate)

(36) Some people speak from experience. Others don't speak from
 experience.

บางคนพูดจากประสบการณ์ คนอื่นไม่พูดจากประสบการณ์ (Google Translate)

จากตัวอย่างข้างต้น เครื่องแปลภาษาไม่ได้ประมวลผลและแสดงความแตกต่างระหว่าง 2
 ตัวอย่างที่มีเครื่องหมายวรรคตอนที่ต่างกัน เมื่อพิจารณาจากคำแปลที่เหมือนกัน ผู้แปลอาจแก้ไขบท
 แปลด้วยการเติมถ้อยคำที่แสดงความเป็นเหตุเป็นผลว่า เพราะมี เพื่อให้สื่อสารได้ตามต้นฉบับ เช่น

(37) Some people speak from experience. Others don't speak, from experience.

คนบางคนพูดจากประสบการณ์ บางคนไม่พูดเพราะมีประสบการณ์

(วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 90-91)

นอกจากนี้ เมื่อเครื่องแปลภาษาไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนและไม่ปรากฏช่องว่างระหว่างคำทั้ง 2 คำ บทแปลที่ได้ก็อาจสื่อความหมายผิดจากต้นฉบับได้ ดังตัวอย่าง (38) ผู้แปลอาจแก้ไขบทแปลด้วยการปรับเปลี่ยนตำแหน่งถ้อยคำ คือเปลี่ยนวิธีการเรียงลำดับคำใหม่ ดังตัวอย่าง (39) ที่ให้ *แมรี* อยู่ในตำแหน่งต้นข้อความและกลายเป็นคำเรียกขาน และให้ปรากฏการเว้นวรรคก่อนถ่ายทอดข้อความ

(38) Is that you, Mary?

นั่นคือคุณแมรี?

(Google Translate)

(39) Is that you, Mary?

แมรี นั่นคุณใช่ไหม?

(ผู้วิจัย)

4) การสื่อความหมายไม่ชัดเจน

เครื่องแปลภาษาละ/ ไม่แปลเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับและให้ปรากฏช่องว่างหรือเว้นวรรค จึงทำให้โครงสร้างภาษาในฉบับแปลสื่อความหมายไม่ชัดเจน คลุมเครือ ขวนตีความได้หลากหลาย ดังตัวอย่าง

(40) George, Morris and I met in Chicago.

จอร์จ มอร์ริส และฉันพบกันที่ชิคาโก

(Google Translate)

(41) "I love my parents, Dolly Parton and Martin Luther King".

"ฉันรักพ่อแม่ของฉัน Dolly Parton และ Martin Luther King"

(Google Translate)

(42) Liz has worked so hard that she has aged; like her mother she certainly works too hard.

ลิซทำงานหนักจนแก่เฒ่า เหมือนแม่ของเธอ เธอทำงานหนักเกินไปอย่างแน่นอน

(Google Translate)

ในการปรับแก้ไขข้อผิดพลาด ผู้แปลอาจใช้กลวิธีการเพิ่มคำสันธานเพื่อทำหน้าที่เชื่อมหน่วยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ดังตัวอย่าง (43) การแปลเป็นโครงสร้าง relative clause ในภาษาไทย ดังตัวอย่าง (44) หรือการเรียงลำดับหน่วยคำหรือถ้อยคำใหม่ ดังตัวอย่าง (45)

(43) George, Morris and I met in Chicago.

ผมกับจอร์จและมอริส พบกันที่ชิคาโก (วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 89)

(44) “I love my parents, Dolly Parton and Martin Luther King”.

“ฉันรักมาร์ติน ลูเธอร์ คิงและดอลลี่ พาร์ตัน ผู้เป็นพ่อและแม่ของฉัน” (ผู้วิจัย)

“ฉันรักพ่อแม่ของฉัน ซึ่งก็คือมาร์ติน ลูเธอร์ คิงและดอลลี่ พาร์ตัน” (ผู้วิจัย)

(45) Liz has worked so hard that she has aged; like her mother she certainly works too hard.

ลิซทำงานหนักเหลือเกินจนเธอดูแก่ลง เธอทำงานหนักเกินไปจริง ๆ เช่นเดียวกับกับคุณแม่ของเธอ (วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 89-90)

5) การสื่อความหมายนัยแฝงไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับ/ ขาดการแสดงนัยแฝงอันเป็นความสัมพันธ์เชิงความหมายระหว่างข้อความ

บทแปลไม่ได้ให้ความหมายที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อความหรือหน่วยความคิดตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ส่งผลต่ออรรถรสในการรับสาร หรือความสับสนในการนำเสนอสาร เป็นสาเหตุมาจากเครื่องแปลภาษามักใช้กลวิธีการละ/ ไม่แปล แล้วปรากฏช่องว่างหรือการเว้นวรรคจึงไม่ได้แปลถ้อยคำอันเป็นนัยความสัมพันธ์ของข้อความต่าง ๆ ด้วย ดังตัวอย่าง (46) และเกิดจากการคงรูปเครื่องหมายวรรคตอนไว้ในฉบับแปล ดังตัวอย่าง (47) ผู้แปลอาจแก้ไขบทแปลด้วยการเติมถ้อยคำบางประเภท เช่น การเติมคำสันธาน เพราะ ดังตัวอย่าง (48) หรือ คำกริยา คือ ดังตัวอย่าง (49)

(46) Try to keep your flat clean and tidy: it will sell more easily.

พยายามทำให้แฟลตของคุณสะอาดและเป็นระเบียบ มันจะขายได้ง่ายขึ้น

(Google Translate)

(47) Food, love, mother and career: the four basic guilt groups.

อาหาร ความรัก แม่ และอาชีพ: กลุ่มความผิดพื้นฐานสี่กลุ่ม (Google Translate)

(48) Try to keep your flat clean and tidy: it will sell more easily.

พยายามทำให้แฟลตของคุณสะอาดและเป็นระเบียบ เพราะมันจะขายได้ง่ายขึ้น (ผู้วิจัย)

(49) Food, love, mother and career: the four basic guilt groups.

อาหาร ความรัก แม่ และการทำงาน คือ หมวดหมู่ของความรู้สึกผิดขั้นพื้นฐานสี่ประการ (นิตยสารสรรสาระ พฤศจิกายน, 2547, หน้า 41 อ้างถึงใน รัชนีโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 218)

6) บทแปลไม่สื่อความหมาย

เครื่องแปลภาษาถ่ายทอดบทแปลที่ไม่สามารถส่งผ่านหรือถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับได้ ฉบับแปลไม่สามารถสื่อความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนได้ มักเกิดจากการละ/ไม่แปล ดังตัวอย่าง (50) หรือการคงรูปเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับไว้ในฉบับแปลแล้วไม่ถ่ายทอดถ้อยคำที่ปรากฏในเครื่องหมายวรรคตอน ดังตัวอย่าง (51) ผู้แปลอาจปรับบทแปลได้โดยการเติมคำกริยา ให้ ดังตัวอย่าง (52) และ ถ่ายทอดความหมายตามรูปแบบตรงตัวหรือตามตัวอักษร ดังตัวอย่าง (53)

(50) State, firms to pay 17m damage to victims

รัฐ บริษัท ชดใช้ค่าเสียหาย 17m แก่ผู้เสียหาย (Google Translate)

(51) He lives c/o the Browns, 216 NaNa Place.

เขาอาศัยอยู่ c/o the Browns, 216 นานาเพลส (Google Translate)

(52) State, firms to pay 17m damage to victims

รัฐให้บริษัทจ่ายเงินค่าเสียหาย 17 ล้านบาทแก่ประชาชนผู้เคราะห์ร้าย

(วรรณถ วิมลเฉลา, 2543, หน้า 90)

(53) He lives c/o the Browns, 216 NaNa Place. (c/o= care of)

เขาอาศัยอยู่กับครอบครัวตระกูลบราวน์ บ้านเลขที่ 216 นานาเพลส

(เดือนจิตต์ จิตต์อารี, 2553, หน้า 138)

อภิปรายผลการวิจัย

จากงานวิจัยส่วนใหญ่ดังที่ปรากฏ มีการประยุกต์ใช้เครื่องแปลภาษาในการเรียนทักษะภาษาต่าง ๆ เช่น งานวิจัยของ ชยพัทธ์ แก้วรินทร์ (2559) และ Taladngoen, Pinsak and Chuenchomnakjad (2020) ได้ศึกษาการนำเครื่องแปลภาษามาช่วยเมื่อเรียนการฟังและการออกเสียง เอกรงค์ บัณฑิต และภรณ์ยุ ขำน้ำคู้ (2566) ได้ศึกษาการนำเครื่องแปลภาษามาช่วยในการปรับตัวเข้ากับสังคม จักรพงษ์ ทองผาย (2564), ทวีศักดิ์ ชูมา และอาภาภรณ์ บุลสถาพร (2559) และ Jeanjaroonsri (2023) ได้ศึกษาการนำเครื่องแปลภาษามาช่วยในการเขียน อ่าน พูด ฟัง

รวมถึง กมล เกตุพันธ์ และวราภรณ์ ศรีเพ็ชรพันธุ์ (2559), วราภรณ์ ศรีนาราช และมณี จำปาแพง (2564) และ Lyons (2016) ได้ศึกษาการนำเครื่องแปลภาษามาใช้ในการแปลด้วย งานวิจัยเหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นประโยชน์ของเครื่องแปลภาษาในมิติต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารรวมถึงทักษะในชีวิตประจำวัน สิ่งนี้ยืนยันถึงการเข้ามามีบทบาทสำคัญของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยก็ได้วิเคราะห์รูปแบบการถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา และแสดงให้เห็นข้อผิดพลาดในการแปล พร้อมนำเสนอวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น ๆ ดังได้นำเสนอก่อนหน้านี้

ผลการวิจัยพบว่า เครื่องแปลภาษามีประโยชน์และสามารถถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้องในหลากหลายบริบท แต่ก็ยังพบข้อผิดพลาดในการแปลเช่นเดียวกัน กลวิธีการแปลอันเดียวกันในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนประเภทเดียวกันก็อาจให้ผลลัพธ์การแปลที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ในบางบริบทมีความถูกต้อง แต่ในบางบริบทก็พบข้อผิดพลาด ดังตัวอย่าง (54) ที่กลวิธีการละ/ไม่แปลเครื่องหมายทวิภาค (:) ยังคงสื่อความหมายของต้นฉบับได้ ในขณะที่ตัวอย่าง (55) กลวิธีการละ/ไม่แปลเครื่องหมายดังกล่าวกลับส่งผลให้สารของต้นฉบับไม่ครบถ้วน คือขาดนัยความหมายอันแสดงถึงความสัมพันธ์ของข้อความที่ประกอบกัน

(54) Our agenda items are as follows: reading of the minutes, old business, and new business.

รายการวาระของเรานี้ การอ่านรายงานการประชุม ธุรกิจเก่า และธุรกิจใหม่

(Google Translate)

(55) They didn't have time to waste: it was already late.

พวกเขาไม่มีเวลาให้เสีย มันสายไปแล้ว

(Google Translate)

ด้วยเหตุดังกล่าว เราจึงยังไม่อาจบอกได้อย่างชัดเจนว่า เราสามารถเชื่อถือบทแปลด้วยเครื่องแปลภาษานี้ได้มากน้อยเพียงใด แต่สิ่งหนึ่งที่เรายังจะเรียนรู้ได้จากผลการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้แปลสามารถใช้เครื่องแปลภาษาช่วยในการถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนได้ โดยที่ผู้แปลจะต้องมีความรู้ความสามารถที่มากพอที่จะพิจารณาได้ว่า บทแปลนั้นมีความถูกต้องเหมาะสมกับบริบทหรือไม่ อย่างไร นั่นหมายความว่า ผู้แปลสามารถใช้เครื่องแปลภาษาเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการแปล แต่ผู้แปลยังคงต้องพิจารณาความถูกต้องของบทแปลด้วยเครื่องแปลภาษานั้นอยู่เช่นเดิม สิ่งนี้สะท้อนว่า ผู้แปลจะต้องมีความรู้เชิงภาษาและทักษะการแปลที่มากพอที่จะใช้เทคโนโลยีการแปลมาช่วยในการแปลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สมภพ ไทใหญ่โสมานัง

(2565ก, 2565ข) ที่แนะนำว่า ผู้แปลจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเชิงภาษาและความรู้ในศาสตร์การแปลเพื่อช่วยให้งานแปลมีคุณภาพเพื่อการสื่อสารได้

จากกลวิธีการแปลดังที่พบในงานวิจัยครั้งนี้ ในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนประเภทหนึ่ง อาจจะพบกลวิธีการแปลได้หลากหลายวิธี หรือกลวิธีการแปลวิธีหนึ่งอาจพบในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนหลากหลายประเภท สิ่งนี้แสดงให้เห็นเป็นนัยว่า ระบบการประมวลผลของเครื่องแปลภาษานั้นไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นมาให้จดจำว่า เมื่อพบเครื่องหมายใดเครื่องหมายหนึ่งต้องประมวลผลการแปลด้วยกลวิธีการแปลเฉพาะแบบใดแบบหนึ่งเท่านั้น สิ่งนี้สอดคล้องกับระบบการเรียนรู้ของเครื่องแปลภาษาที่จะเรียนรู้การแปลทุกครั้งที่มีผู้ป้อนข้อมูลลงในระบบ โดยเครื่องแปลภาษานี้อนุญาตให้ผู้ใช้โปรแกรมได้ส่งคำแปลที่ตัวเองพอใจลงไปในระบบเพื่อให้เครื่องแปลภาษาได้เรียนรู้กลวิธีการแปลต่อไป

อาจด้วยเหตุนี้ เราจึงพบว่า ในตัวอย่างบางข้อนั้นกลวิธีการแปลบางอย่างจะมีประสิทธิภาพในการแปล คือสามารถสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องตรงตามต้นฉบับ แต่กลวิธีการแปลอันเดียวกันนี้กลับไม่มีประสิทธิภาพในการแปลเครื่องหมายอีกชนิดหนึ่ง เช่น

(56) 20 ft/sec

20 ฟุต/วินาที

(Google Translate)

(57) You said you like the song?

คุณบอกว่าคุณชอบเพลงนี้?

(Google Translate)

ในตัวอย่าง (56) กลวิธีการคงรูปเครื่องหมายอาจเหมาะสมในบริบทนี้เพราะเป็นการแปลเครื่องหมายทับ (/) ในรูปแบบที่ปรากฏจริงในสังคมภาษาฉบับแปลและเป็นที่ยอมรับ จึงยังคงสื่อความหมายได้แม้จะไม่ได้ถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนนี้ด้วยถ้อยคำใด ๆ ก็ตาม ในขณะที่ในตัวอย่าง (57) กลวิธีการคงรูปเครื่องหมายอาจไม่เหมาะกับบริบทนี้ซึ่งเป็นการแปลเครื่องหมายปรัศนี (?) เพราะบทแปลที่ได้อาจไม่เป็นธรรมชาติ แม้ผู้รับสารฉบับแปลจะรับรู้ความหมายของข้อความจากรูปเครื่องหมายก็ตาม แต่กลวิธีการประกอบเครื่องหมายดังกล่าวทำยข้อความบอกเล่าโดยปราศจากคำอนุภาคแสดงการถามนี้ไม่ใช่รูปแบบการสร้างประโยคคำถามในภาษาไทย ส่งผลให้ฉบับแปลที่ได้ไม่เป็นธรรมชาติ เพราะขัดกับระเบียบการใช้ภาษาไทย

แท้จริงแล้ว กลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนที่ถูกต้องและเหมาะสมนั้นควรมาจากการวิเคราะห์หน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอน หากกลวิธีการแปลนั้นสื่อความหมายได้ตรงตามการทำหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอน กลวิธีการแปลนั้นก็จะมีคุณสมบัติถูกต้องและเหมาะสม เช่น เครื่องหมายมหัพภาค (.) ทำหน้าที่ในการแสดงถึงความสมบูรณ์ของข้อความหรือจบประโยค

เครื่องแปลภาษามักจะไม่ถ่ายทอดเครื่องหมายเหล่านี้ออกมาเป็นถ้อยคำหรือคำพูดอื่นใด แต่จะถ่ายทอดออกมาด้วยการการละ/ไม่แปล แล้วมีการเว้นวรรคซึ่งเป็นวิธีที่สอดคล้องกับรูปแบบการเขียนในภาษาไทยที่ไม่นิยมปรากฏเครื่องหมายบอกการจบสิ้นของประโยค แต่จะมีการเว้นวรรคเพื่อบอกหน่วยที่สมบูรณ์ของประโยคนั้น ๆ ก่อนที่จะปรากฏประโยคอื่นตามมา สิ่งนี้หมายความว่า กลวิธีการแปลแบบละ/ไม่แปล แล้วเว้นช่องว่างนั้นถือเป็นกลวิธีการแปลที่สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับวิธีการสื่อความหมายในภาษาฉบับแปล

ดังนั้น กลวิธีการแปลด้วยเครื่องแปลภาษาจะสื่อความหมายได้ถูกต้องเหมาะสมก็ต่อเมื่อ กลวิธีการแปลนั้นเป็นรูปแบบการใช้ภาษาจริงของฉบับแปล และทำหน้าที่ได้ตรงกันทั้งสองฉบับ และหากเครื่องแปลภาษาสามารถเข้าใจรูปแบบการใช้เครื่องหมายวรรคตอนของภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลที่เหมือนกันได้ เครื่องแปลภาษานั้นก็ย่อมถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนไว้ในฉบับแปลได้อย่างถูกต้อง แสดงถึงประสิทธิภาพของเครื่องแปลภาษาในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนนั้น ๆ ลักษณะเช่นนี้เป็นรูปแบบการแปลที่พึงประสงค์

อย่างไรก็ดี ดังที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า กลวิธีการแปลเดียวกันใช้ไม่ได้ในทุกบริบท สิ่งนี้เน้นย้ำให้เห็นว่า ผู้แปลหากต้องใช้เครื่องแปลภาษาช่วยในการถ่ายทอดความหมาย ผู้แปลนั้นยังคงต้องทำหน้าที่ในการพิจารณาอยู่เช่นเดิมว่า บทแปลนั้นมีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เครื่องแปลภาษายังคงมีบทบาททำหน้าที่เป็นเพียงผู้ช่วยในการหลากหลายวิธีการแปลเท่านั้น ผู้แปลคือมนุษย์ และยังจำเป็นจะต้องใช้วิจารณญาณและมีวิธีในการพิจารณาความหมายของบทแปลเช่นเดิม ดังนั้น ณ ปัจจุบัน เทคโนโลยีเครื่องแปลภาษาก็อาจจะยังไม่สามารถทำงานได้เทียบเท่ากับมนุษย์ในทุกมิติเพราะมนุษย์มีสติสัมปชัญญะในการพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมจากบริบทการใช้ภาษาได้ แต่จากตัวอย่างข้อผิดพลาดข้างต้น เราจะพบว่า เครื่องแปลภาษายังไม่ได้วิเคราะห์บริบทการใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ แม้เทคโนโลยีการแปลด้วยเครื่องแปลภาษาจะก้าวหน้าขึ้นมากในปัจจุบัน แต่ผู้แปลก็ยังคงต้องใช้ศาสตร์ทางด้าน การแปลเป็นเครื่องมือในการพิจารณาความถูกต้อง ร่วมกับการอำนวยความสะดวกด้วยเครื่องแปลภาษาในการแปลเอกสารต่าง ๆ ต่อไป

ทั้งนี้ รูปแบบการแปลหรือกลวิธีการแปลที่พบมากที่สุดเป็นลำดับแรกคือการคงรูปเครื่องหมาย และลำดับที่สองคือการละ/ไม่แปล คือการไม่รักษารูปเครื่องหมายวรรคตอนไว้ในฉบับแปล กลวิธีทั้ง 2 นี้พบมากที่สุดเป็น 2 ลำดับแรก และเป็นกลวิธีการแปลที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง สาเหตุที่กลวิธีการแปลแบบละ/ไม่แปลพบจำนวนมากที่สุดอาจเนื่องด้วย เครื่องแปลภาษาได้เลือกกลวิธีการแปลนี้มาใช้ในการแปลเครื่องหมายมหัพภาค (.) ซึ่งเป็นเครื่องหมายที่พบจำนวนมากในต้นฉบับภาษาอังกฤษที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ และการคงรูปเครื่องหมายต้นฉบับไว้ในฉบับแปลนั้นก็อาจจะเป็นกลวิธีการแปลที่ไม่ซับซ้อนสำหรับเครื่องแปลภาษา เพราะเป็นเพียงการนำรูปเครื่องหมาย

ของต้นฉบับให้มาปรากฏในฉบับแปล เครื่องแปลภาษาอาจยังไม่ได้วิเคราะห์การทำหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนดังกล่าว กลวิธีเหล่านี้จึงพบเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการแปลที่พบน้อยที่สุดคือการแปลเป็นคำประเภต่าง ๆ นั้นก็นับว่า เป็นเรื่องที่น่าสนใจที่การเรียนรู้ของเครื่องแปลภาษานั้นได้เริ่มพัฒนาเรียนรู้เทคนิคการแปลแบบอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และกลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนเป็นคำประเภต่าง ๆ นั้นก็เป็นกลวิธีการแปลที่พบได้ดังที่งานวิจัย ฐาวิภา วิษาเพียร (2545) พบว่า ผู้แปล (ซึ่งเป็นมนุษย์) จะเลือกใช้คำประเภต่าง ๆ มาเป็นคำเทียบเคียงความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนอันได้แก่ คำสันธาน คำสรรพนาม คำวิเศษณ์ คำบุพบท และคำอุทาน ในขณะที่เครื่องแปลภาษา Google Translate จะถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนด้วยคำบุพบท คำอนุภาคแสดงการถาม คำสันธาน คำสรรพนาม คำกริยา และคำนาม ดังตัวอย่างการแปลเครื่องหมายวรรคตอนเป็นคำนามเช่น

(58) He lived in Paris in '68 at the time of the student riots.

เขาอาศัยอยู่ที่ปารีสในปี 68 ในขณะที่นักศึกษาจลาจล (Google Translate)

จากตัวอย่าง (58) เครื่องแปลภาษาประมวลผลว่า เครื่องหมายวรรคตอน apostrophe (') ปรากฏลดรูปประกอบช่วงปี ค.ศ. โดยพิจารณาจากคำแวดล้อม เช่น in และ at the time เครื่องแปลภาษาจึงถ่ายทอดความหมายด้วยคำนามว่า ปี ตัวอย่างกลวิธีการแปลเช่นนี้ทำให้เราตระหนักรู้ได้ว่า เครื่องแปลภาษาเริ่มที่จะเรียนรู้และทำการแปลที่มีความซับซ้อนและมีประสิทธิภาพมากขึ้นในทุกขณะ แม้ปัจจุบันจะยังคงมีกลวิธีการแปลเช่นนี้จำนวนน้อยดังที่พบในงานวิจัยครั้งนี้ แต่เมื่อมีการเรียนรู้ต่อไปจากจำนวนข้อมูลมหาศาลที่ใช้เครื่องแปลภาษานี้ช่วยในการแปลในอนาคต การแปลด้วยเครื่องแปลภาษาก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเครื่องแปลภาษานี้ก็น่าจะทำงานช่วยมนุษย์ได้อย่างถูกต้องแม่นยำหรือมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพของเครื่องแปลภาษาก็คือ การแปลข้อความหรือสิ่งที่สะท้อนอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ สิ่งนี้น่าจะเป็นดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพของเครื่องแปลภาษาได้ และหากเป็นเช่นนั้น เราก็อาจตั้งสมมติฐานและศึกษาต่อไปได้ว่า เครื่องแปลภาษานั้นได้พัฒนาอย่างก้าวไกลมากน้อยเพียงใดซึ่งอาจจะตอบโจทย์เรื่องความน่าเชื่อถือของเครื่องแปลภาษาได้ อย่างไรก็ตาม เครื่องหมายวรรคตอนที่นำมาศึกษาครั้งนี้ส่วนมากเป็นเครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้กำกับหลักภาษาหรือหลักไวยากรณ์เท่านั้น มีเครื่องหมายวรรคตอนบางอย่างที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ เช่น เครื่องหมายอัศจรรย์ (!) และปรศน์ (?) และเมื่อพิจารณาเป็นการเบื้องต้นจากกลวิธีการแปลเครื่องหมายดังกล่าวในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มักจะพบว่า เครื่องแปลภาษามักใช้

กลวิธีการแปลแบบบละ/ ไม่แปล หรือคงรูปเครื่องหมายวรรคตอนที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกนี้ไว้มากกว่าที่จะถ่ายทอดเป็นถ้อยคำหรือคำพูดอันแสดงอารมณ์ความรู้สึกอย่างชัดถ้อยชัดคำ

ดังนั้นจากข้อมูลเบื้องต้น เราจึงอาจพิจารณาได้ว่า เครื่องแปลภาษายังไม่อาจถ่ายทอดเครื่องหมายวรรคตอนที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ได้หลากหลายกลวิธีมากนัก การศึกษาเปรียบเทียบการแปลด้วยมนุษย์และด้วยเครื่องแปลภาษาก็น่าจะเป็นประเด็นศึกษาที่น่าสนใจ ผู้วิจัยพิจารณาว่า หากเครื่องแปลภาษาสามารถถ่ายทอดข้อความที่สื่ออารมณ์ความรู้สึกหรือน้ำเสียงของมนุษย์ได้ดังที่มนุษย์สามารถแปลได้ ลักษณะนี้ก็อาจเป็นตัวชี้วัดถึงประสิทธิภาพสูงสุดของการแปลด้วยเครื่องจักรหรือเครื่องแปลภาษาได้ แต่จากงานวิจัยในปัจจุบันยังคงพบว่า ในการแปลเครื่องหมายเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) และปรศนิ (?) ที่สื่ออารมณ์ความรู้สึกนั้นก็ยังคงมีกลวิธีการแปลที่มีข้อจำกัดและพบข้อผิดพลาดจำนวนหนึ่ง ดังที่ได้นำเสนอไว้ในส่วน *ข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate และแนวทางในการแปล* การวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของเครื่องแปลภาษาจึงเป็นเรื่องท้าทายสำหรับผู้พัฒนาโปรแกรมเครื่องแปลภาษาและนักแปลหรือนักวิชาการแปลที่ต้องทำงานควบคู่กันต่อไป

นอกจากประเด็นเรื่องประสิทธิภาพดังกล่าวแล้ว ความเป็นธรรมชาติของภาษาฉบับแปลด้วยเครื่องแปลภาษาก็น่าจะเป็นอีกประเด็นที่ผู้แปลพึงเรียนรู้เช่นกัน บทแปลที่ดีนั้นนอกจากความหมายต้องถูกต้องแล้ว ผู้แปลยังต้องคำนึงถึงความสวยงาม สละสลวย และเป็นธรรมชาติของภาษาในฉบับแปลด้วย ซึ่งเกณฑ์ข้อนี้จะเกี่ยวข้องกับเรื่องรูปแบบการใช้ภาษาในฉบับแปล เป็นความถูกต้องในธรรมเนียมปฏิบัติของภาษาฉบับแปล ความถูกต้องในลักษณะนี้อาจไม่มีการบัญญัติไว้ในทุกรูปแบบ เพราะความเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปลนั้นอาจรวมความถึงรูปแบบการใช้ภาษาที่มีการใช้จริงในสังคมฉบับแปลในช่วงเวลานั้น ๆ และอาจมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ แต่ก็ควรเป็นการใช้ที่ถูกต้อง หากไม่เป็นเช่นนั้นแล้ว เราอาจพิจารณาได้ว่า เป็นการใช้ภาษาในลักษณะสำนวนหรือภาษาสแลง หรือการใช้ภาษาในลักษณะพิเศษอื่นใด เป็นต้น ซึ่งการใช้ภาษาในลักษณะดังกล่าวอาจอยู่นอกเหนือขอบเขตของหลักภาษาที่ได้บัญญัติไว้ก็เป็นได้

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้แปลจึงควรพิจารณาแยกความถูกต้องของเนื้อหาหรือความหมายและความสวยงามของภาษาในฉบับแปลหรือความเป็นธรรมชาติออกจากกันเป็น 2 ประเด็นอย่างชัดเจน และพิจารณาทั้ง 2 ประเด็นร่วมกันในการถ่ายทอดความหมาย เหนือสิ่งอื่นใด ความถูกต้องในภาษาฉบับแปลซึ่งทำให้ภาษาสละสลวย สวยงามและเป็นธรรมชาตินี้เป็นเรื่องที่ต้องรู้หลักภาษาที่เป็นมาตรฐานประกอบ หากหาหลักฐานมาอ้างอิงความถูกต้องในการใช้ภาษาแบบมาตรฐานไม่ได้ บทแปลนั้นอาจถือว่าไม่เป็นธรรมชาติก็เป็นได้ ผู้แปลไม่อาจใช้เพียงความรู้สึกลงในการตัดสินใจถึงความ เป็นธรรมชาติหรือไม่เป็นธรรมชาติในการใช้ภาษา แม้ในทางปฏิบัติ ผู้แปลอาจพึงพิจารณาตีความตามประสบการณ์และความรู้สึกของตัวเอง แต่วิธีการอย่างหลังนี้ ผู้แปลไม่ควรพึงกระทำ

เพราะควรวีถีหลักทางวิชาการนำทางมากกว่าการใช้อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวในการพิจารณาหาคำแปล

ประเด็นหนึ่งอันเกี่ยวข้องกับความเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษาที่ผู้แปลควรตระหนักก็คือว่าภาษามีการเปลี่ยนแปลงเสมอ สิ่งนี้อาจจะไม่เป็นธรรมชาติ เป็นสิ่งที่เราเชื่อว่าไม่สละสลวยในปัจจุบันในอนาคตก็อาจจะเป็นที่ยอมรับก็เป็นไปได้ หากเราจะพิจารณาเรื่องความสวยงาม ความเป็นธรรมชาติของภาษา ผู้แปลอาจจำเป็นต้องให้บุคคลอื่นร่วมพิจารณาตัดสินได้ ดังในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้เรียบเรียงบทแปลที่พิจารณาว่าไม่มีความเป็นธรรมชาติ แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิรวมถึงที่ปรึกษาโครงการวิจัยได้พิจารณาร่วมกัน และพบลักษณะข้อผิดพลาดในประเด็นความไม่เป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปลดังปรากฏในงานวิจัย ซึ่งส่วนหนึ่ง ในการพิจารณาความเป็นธรรมชาตินั้น หากประเด็นใดมีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีกฎระเบียบชัดเจน และการแปลนั้นขัดต่อกฎระเบียบดังกล่าว ผู้แปลอาจพิจารณาได้ว่า บทแปลนั้นไม่ถูกต้องตามหลักภาษาและอาจส่งผลต่อความเป็นธรรมชาติและสละสลวยของภาษาฉบับแปลได้

ด้วยเหตุดังกล่าว จึงไม่น่าจะเกินจริง หากเราจะกล่าวว่า ความสวยงามเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษา นอกจากจะพิจารณาถึงรูปแบบการใช้ภาษาที่มีอยู่จริงในสังคมไทยซึ่งอาจยังไม่มีกฎเกณฑ์ระเบียบบัญญัติในเอกสารอ้างอิงอย่างชัดเจนในทุกประเด็น แต่เราก็สามารถยึดเอาหลักไวยากรณ์ที่มีอยู่แล้วมาใช้ในการพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมและเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษาได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถอ้างอิงได้ถูกต้องตามหลักภาษา มากกว่าจะใช้เพียงความรู้สึกของผู้แปลในการพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นธรรมชาติ

อาจมีข้ออภิปรายว่า รูปประโยคบางโครงสร้างที่ปรากฏในฉบับแปลนั้นมีผู้ใช้บ่อยจนเห็นเป็นเรื่องปกติและบางคนอาจไม่ได้มองว่าผิดหรือไม่เป็นธรรมชาติ ลักษณะเช่นนี้ ผู้แปลจะพิจารณาอย่างไร ผู้แปลจะพิจารณาว่าประโยคนั้นถูกต้องหรือไม่ เป็นธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เราไม่ควรพิจารณาความเป็นธรรมชาติของภาษาเพียงเพราะพบลักษณะหรือโครงสร้างภาษาดังกล่าวบ่อยจนเกิดเป็นเหตุปกติ ผู้แปลควรอาศัยกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์และโครงสร้างมาช่วยพิจารณาความเป็นธรรมชาติของภาษานอกเหนือจากการรู้เท่าทันภาษาในปัจจุบันที่พบเห็นตามสื่อต่าง ๆ ผู้แปลควรต้องสร้างความสมดุลระหว่างความถูกต้องตามหลักภาษาและการใช้ภาษาในบริบทการสื่อสารจริง ความสมดุลที่เกิดอาจนำไปสู่ความเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษาที่เหมาะสมในการสื่อสารในแต่ละบริบทได้

ผู้แปลไม่ควรมองประเด็นผิดเพี้ยนว่า การใช้รูปแบบโครงสร้างภาษาใดที่มีความถี่ในการใช้สูงหรือเป็นรูปแบบที่นิยมกันแล้วให้ถือว่าเป็นโครงสร้างที่ถูกต้องหรือเป็นธรรมชาติ อาจพิจารณาเพียงว่าเป็นความถูกต้องตามสมัยนิยมได้ ซึ่งอาจไม่ถูกต้องตามขนบการใช้ภาษาก็เป็นได้ หากข้อความในฉบับแปลเป็นสารที่ต้องมีความถูกต้องและเป็นทางการสูง ลักษณะเช่นนั้นแม้จะเป็นการใช้ภาษาที่เป็น

ที่นิยมแต่หากไม่ถูกต้องตามหลักใช้ภาษา บทแปลเช่นนั้นก็ยังคงถือว่ามีข้อบกพร่อง เพราะเป็นการใช้ภาษาที่ผิดหลัก ส่งผลให้ภาษาที่ได้ไม่เป็นธรรมชาติ

ผู้แปลยังคงต้องมีหลักเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์และโครงสร้างที่ถูกต้องในการพิจารณาความเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษาร่วมกับรูปแบบการใช้ภาษาจริงในสังคม บทแปลที่ฟังดูไม่เป็นธรรมชาติ แต่ในบางบริบทอาจเป็นคำแปลที่เหมาะสมได้ หากรูปแบบการแปลที่ไม่เป็นธรรมชาตินั้นสื่อถึงความหมายบางประการที่ปรากฏในต้นฉบับ เช่น สื่อบุคลิกลักษณะของผู้พูดที่มักใช้ถ้อยคำแปลกประหลาดในการสื่อสาร ในบทละคร หรือวรรณกรรม เป็นต้น ดังนั้น การพิจารณาความเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษาจึงเป็นศิลปะในการแปลที่ผู้แปลจะประสบความสำเร็จได้หากมีความเชี่ยวชาญเชิงภาษาที่ถูกต้อง มีความรอบคอบ มีการสังเกต และรู้เท่าทันการใช้ภาษาในสื่อปัจจุบัน ปัจจัยเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกฎระเบียบการใช้ภาษา การรู้เท่าทันสื่อภาษาในปัจจุบัน การวิเคราะห์บริบทล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่จะทำให้ผู้แปลเลือกใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ

นอกจากนี้ อาจมีข้ออภิปรายเพิ่มเติมได้ในประเด็นเรื่อง การถ่ายทอดข้อมูลพิเศษที่ปรากฏอยู่ในเครื่องหมายวรรคตอนบางประเภท เช่น ข้อมูลทางไวยากรณ์ที่อยู่ในวงเล็บดังตัวอย่าง candidate(s) เราสามารถพิจารณาได้หรือไม่ว่า การไม่แปลความหมายของหน่วยคำในเครื่องหมายดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นการแปลผิด เพราะไม่มีผลต่อการรับสารหลักของต้นฉบับ

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า หากสารของต้นฉบับไม่ครบถ้วนหรือไม่เทียบเคียง ให้ถือว่าเป็นข้อบกพร่องในการแปล เพราะหากพิจารณาการสื่อความหมายของต้นฉบับแล้ว การใส่หน่วยคำ -s ในวงเล็บ และการไม่ปรากฏหน่วยคำนี้เลยก็อาจจะให้ความหมายที่ไม่เหมือนกันทุกประการ เพราะหน้าที่ของเครื่องหมายวงเล็บย่อมต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่คำว่า candidate หากไม่เช่นนั้นแล้ว ต้นฉบับอาจไม่จำเป็นต้องใส่ข้อมูลเพิ่มเติมนี้ในวงเล็บได้ ดังนั้นหากผู้แปลจะพิจารณาถ่ายทอดความหมายของหน่วยคำในวงเล็บดังกล่าวได้แล้ว ความหมายของต้นฉบับย่อมครบถ้วนในทุกมิติแม้จะไม่ใช้ความหมายหลักของโครงสร้าง และถือเป็นบทแปลที่ดีตามหลักวิชาการแปล อย่างไรก็ตาม บทแปลที่ไม่ได้ถ่ายทอดหน่วยคำ -s นี้ถือว่าเป็นข้อบกพร่องตามหลักวิชาการแม้ไม่ได้ส่งผลต่อการรับรู้สารหลักของต้นฉบับ และถือว่าไม่ได้เป็นข้อบกพร่องร้ายแรง

ข้อเสนอแนะทั่วไปและการวิจัย

การเรียนรู้ข้อจำกัดของเครื่องแปลภาษา นอกจากจะให้แนวทางในการแปลแล้ว ยังอาจนำไปใช้ในบริบทการเรียนการสอนวิธีการแปลหรือการประยุกต์ใช้เครื่องแปลภาษาในชั้นเรียนได้ โดยผู้สอนอาจสร้างความตระหนักรู้ให้เกิดแก่ผู้เรียนในประเด็นเรื่องศักยภาพและข้อจำกัดของเครื่องแปลภาษาผ่านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์บทแปล

ผู้สอนอาจแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนได้รู้บริบทที่เครื่องแปลภาษาสามารถถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนต้นฉบับได้อย่างถูกต้อง โดยพิจารณาจากหน้าที่ทางไวยากรณ์ของเครื่องหมายวรรคตอน ผู้เรียนพึงตระหนักว่า เครื่องหมายวรรคตอนปรากฏอยู่ด้วยการทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งในโครงสร้างและมีความหมายเสมอ ความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนจะปรากฏชัดเจนเมื่อพิจารณาหน้าที่ในโครงสร้างได้อย่างถูกต้อง เมื่อเข้าใจหน้าที่ ผู้สอนอาจแสดงให้เห็นต่อไปว่า หน้าที่สามารถถ่ายทอดด้วยถ้อยคำหรือกลไกทางภาษาอย่างอื่นนอกเหนือจากการใช้เครื่องหมายวรรคตอนอันเดียวกันได้หรือไม่ เครื่องหมายวรรคตอนในทั้ง 2 ภาษาอาจใช้ในบริบทเดียวกันได้ หากเป็นเช่นนั้น การคงเครื่องหมายวรรคตอนไว้ในฉบับแปลก็จะเป็นกลวิธีที่สามารถสื่อความหมายได้ตามต้นฉบับ แต่หากเครื่องหมายทั้ง 2 ภาษาใช้ในบริบทที่ต่างกัน การคงเครื่องหมายวรรคตอนไว้ในฉบับแปลอาจไม่สื่อความหมายใด ๆ ก็เป็นได้ สิ่งนี้ถือเป็นข้อบกพร่องที่ผู้สอนวิชา/การแปลต้องแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนได้ตระหนัก ผู้เรียนควรเข้าใจศักยภาพและข้อจำกัดในการแปลด้วยเครื่องแปลภาษาได้

นอกจากนี้ผู้สอนวิชาการแปลอาจนำบทแปลด้วยเครื่องแปลภาษาที่มีข้อผิดพลาดนั้นมาเปรียบเทียบกับบทแปลของมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะเด่นและด้อย ถือเป็นการเรียนรู้วิธีปรับ แก้ไข ทบทวน และวิเคราะห์บทแปลเพื่อให้เกิดคุณภาพและถือเป็นวิธีฝึกฝนผู้แปลให้เป็นผู้ที่มีทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ สามารถวิเคราะห์ต้นฉบับได้อย่างเป็นระบบระเบียบ มีเหตุผล มีวิจารณ์ญาณในการถ่ายทอดความหมาย การเรียนรู้ในลักษณะเช่นนี้เป็นการสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการแปลได้อย่างเหมาะสม

ดังที่ได้อภิปรายผลการวิจัยข้างต้น ผู้แปลยังคงไม่อาจเชื่อมั่นในความถูกต้องของเครื่องแปลภาษาได้ในทุกบริบทของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร แต่ผู้แปลก็อาจใช้เครื่องแปลภาษาในการอำนวยความสะดวกหรือใช้เป็นเบื้องต้นในการส่งเสริมการแปลให้มีความสะดวกสบายหรือรวดเร็วมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ผู้แปลต้องสามารถควบคุมเครื่องแปลภาษาและวินิจฉัยความถูกต้องของบทแปลด้วยเครื่องแปลภาษาต่อไป ดังนั้น แม้ปัจจุบันจะมีเทคโนโลยีการแปลที่ทันสมัยและสามารถเข้าถึงได้ แต่ผู้แปลก็ยังต้องเรียนรู้ทักษะและศาสตร์การแปลอยู่เช่นเดิม เพื่อให้งานแปลมีความถูกต้องเหมาะสม เทียบเคียงความหมายกับสารต้นฉบับ และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่เรียนทางด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศจึงยังคงต้องเรียนรู้วิชาการแปลต่อไปเพื่อให้เข้าใจและมีทักษะในการแปลที่เป็นระบบและถูกต้องตามศาสตร์การแปล และควรมีการวิจัยเชิงลึกถึงความน่าเชื่อถือ ประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ข้อจำกัดของเครื่องแปลภาษา เพื่อให้รู้เท่าทันกับเทคโนโลยีการแปลเพื่อนำศักยภาพของเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตประจำวัน

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากลวิธีการแปลเครื่องหมายวรรคตอนด้วยเครื่องแปลภาษา Google Translate และจำกัดการค้นคว้าที่การวิเคราะห์หากกลวิธีการแปล ข้อผิดพลาด และแนวทาง

การแก้ไขข้อผิดพลาด จากขอบเขตการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพบประเด็นศึกษาอื่น ๆ ที่อาจทำให้ การศึกษาการแปลด้วยเครื่องแปลภาษามีความครอบคลุมมากขึ้นในหลากหลายมิติ ดังเช่น

1. งานวิจัยนี้ไม่ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเพื่อแสดงให้เห็นสัดส่วนหรือการเปรียบเทียบความ ถูกต้องหรือข้อผิดพลาดในการแปล ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยอาจศึกษาเชิงปริมาณด้วยสถิติ ที่เหมาะสมเพื่อแสดงให้เห็นสัดส่วนความถูกต้องหรือความผิดพลาดในการแปล เป็นการศึกษา ประสิทธิภาพหรือความน่าเชื่อถือของการแปลด้วยเครื่องแปลภาษา

2. ผู้วิจัยอาจศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการแปลและข้อผิดพลาดในการแปลเครื่องหมายวรรค ตอนที่แปลด้วยมนุษย์และด้วยเครื่องแปลภาษา

3. ผู้วิจัยอาจศึกษาการใช้เครื่องแปลภาษาในการแปลสารประเภทต่าง ๆ

4. นอกเหนือจากการศึกษาความถูกต้องและความเทียบเคียงของสารในฉบับแปลและ ต้นฉบับแล้ว ผู้วิจัยอาจศึกษาการถ่ายทอดความหมายประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ได้ปรากฏเป็นลายลักษณ์ อักษร เช่น น้ำเสียง ระดับภาษา ลีลาภาษา เป็นต้น

5. ผู้วิจัยอาจศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเครื่องแปลภาษา Google Translate กับ เครื่องแปลภาษาอื่น ๆ หรือกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้ในการเรียน การสอน หรือการสื่อสาร

การศึกษาเหล่านี้จะทำให้เราเข้าใจเครื่องแปลภาษามากขึ้นและนำไปสู่การใช้งานจริงที่มี ประสิทธิภาพสูงสุด

บรรณานุกรม

- กมล เกตุพันธ์ และวารภรณ์ ศรีเพชรพันธุ์. (2559). ทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ “กูเกิ้ล ทรานสเลท”. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*, 8(1), 79-96.
- จักรพงษ์ ทองผาย. (2564). การสร้างชุดฝึกการฟังและพูดภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจด้วยตนเองโดยใช้ กูเกิ้ล ทรานสเลท. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี*, 12(1), 140-156.
- ชยพัทธ์ แก้วรินทร์. (2559). ผลการใช้ กูเกิลทรานสเลต (Google Translate) ร่วมกับการเรียน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการอ่านออกเสียง สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์*, 11(1), 61-70.
- เชวง จันทร์เขตต์. (2528). *การแปลเพื่อการสื่อสาร*. ไทยวัฒนาพานิช.
- ฐาวิกา วิชาเพียร. (2545). การถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนภาษาอังกฤษเป็น ถ้อยคำแปลในภาษาไทย. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ดวงตา สุพล. (2545). *ทฤษฎีและกลวิธีการแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดือนจิตต์ จิตต์อารี. (2553). *แปลให้เป็นแล้วเก่ง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ทวีศักดิ์ ชูมา และอาภาภรณ์ บุลสถาพร. (2559). การใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อรับมือกับ ปัญหาการพูดและการฟังของนักศึกษามหาวิทยาลัย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 7(2), 179-194.
- รัชนีโรจน์ กุลธำรง. (2552). *ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษาเพื่อการแปล: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). *หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ หลักเกณฑ์การเว้นวรรค หลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน* (พิมพ์ครั้งที่ 7). เพื่อนพิมพ์.
- วรนาถ วิมลเฉลา. (2543). *คู่มือสอนแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารภรณ์ ศรีนาราช และมณี จำปาแพง. (2564). การศึกษาการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ด้าน ทักษะการแปลของนักศึกษาศาखाวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏเชียงใหม่. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(3), 53-64.

- สมภพ ใหญ่ไสเฒ่า. (2563). *ความเข้าใจโครงสร้างและไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่ส่งผลต่อการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมภพ ใหญ่ไสเฒ่า. (2565ก). *ข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้างและไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนิสิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมภพ ใหญ่ไสเฒ่า. (2565ข). ลักษณะข้อผิดพลาดในการแปลโครงสร้าง Past Participial Phrases. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*, 12(3), 298-312.
- สัญญาวิ สายบัว. (2540). *หลักการแปล* (พิมพ์ครั้งที่ 6). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2548). *การแปลขั้นสูง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2562). *แปลผิด-แปลถูก คัมภีร์การแปลยุคใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกรงค์ ปันพงษ์ และภรณ์ยุ ข่าน้ำคู้. (2566). การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเพื่อการปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติในกลุ่มมหาวิทยาลัยกำกับรัฐในเขตภาคเหนือ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 17(1), 132-145.
- Cambridge University Press. (n.d.). *Cambridge Dictionary*. <https://dictionary.cambridge.org/grammar/british-grammar/punctuation>
- Crystal, D. (1999). *The Penguin Dictionary of Language* (2nd ed.). Penguin.
- Glenn, C., & Gray, L. (2012). *The Hodges Harbrace Handbook* (18th ed.). Wadsworth.
- Google. (2023). *วิธีการแปลข้อความเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย Google Translate ผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล*. https://support.google.com/translate/answer/6142478?hl=th&ref_topic=7011659&co=GENIE.Platform%3DDesktop&oco=1
- Gunner, J. (2022). What are the 16 punctuation marks in English grammar? <https://grammar.yourdictionary.com/punctuation/what/fourteen-punctuation-marks.html>
- Hands, P. (Ed.). (2009). *Collins easy learning grammar and punctuation*. Harper Collins Publishers.
- Jeanjaroonsri, R. (2023). Thai EFL learners' use and perceptions of mobile technologies for writing. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 16(1), 169-193.

Lyons, S. (2016). A survey of the use of mobile technology and translation tools by students at secondary school in Thailand. *Payap University Journal*, 26(1), 35-57.

Morph, (2021), Google Translate แอปแปลภาษาสุดจี๊ด ยกปุ่มแปลป๊อป ไม่งอเน็ต.

<https://notebookspec.com/web/532397-google-translate-features>

Munday, J. (2008). *Introducing translation studies: Theories and applications* (2nd ed.). Routledge.

Taladngoen, U., Pinsak, J., & Chuenchomnakjad, S. (2020). Pronunciation learning strategies used among Thai EFL tertiary students with different self-evaluated pronunciation abilities. *Suranaree J. Soc. Sci.*, 14(2), 99-117.

The University of Arizona. (n.d.). Grammar & punctuation.

<https://writingcenter.uagc.edu/grammar-punctuation>

University of the People. (n.d.). What are the 14 punctuation marks you need to know? <https://www.uopeople.edu/blog/punctuation-marks/>

7ESL. (n.d.). Punctuation marks: Names, rules, and useful examples.

https://7esl.com/punctuation-marks/#Punctuation_Marks_%7C_Punctuation_Video